Gelderland-Zuid

Aan de raden van de gemeenten die participeren in
de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid

ons kenmerk:	GGD/DIR/22/2513/MP/JvW	afdeling:	Directiebureau
uw kenmerk:	-	contactpersoon:	Jules van Wijngaarden
datum:	20 september 2022	doorkiesnummer:	(088) 144 7245
onderwerp:	Opmerkingen zienswijzen jaarstukken GGD 2021, begrotingswijziging 2022 en programmabegroting GGD 2023	e-mail:	jvanwijngaarden@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte Raad,

Op ons verzoek heeft u dit voorjaar uw zienswijze geleverd op onder andere de Jaarstukken GGD 2021, de begrotingswijziging 2022 en op de Programmabegroting GGD 2023, waarvoor onze hartelijke dank.
Graag reageren wij hieronder op een aantal opmerkingen van verschillende gemeenten.
Daarnaast delen wij in deze brief de besluiten van het Algemeen Bestuur (in de vergaderingen van 30 juni en 1 september 2022) aan u mee met betrekking tot de Jaarrekening GGD 2021, de begrotingswijziging 2022 en de Programmabegroting GGD 2023. Vanzelfsprekend gaat de GGD aan de slag met de uitvoering van de genomen besluiten.

Ontwikkelingen Coronavirus COVID-19

Allereerst danken wij u hartelijk voor de waardering die u uitspreekt voor de werkzaamheden die de GGD heeft verricht in deze crisistijd. De situatie met betrekking tot de coronabestrijding is momenteel rustig. Na een toename van het aantal besmettingen vanaf eind juni, is het aantal coronatesten weer gedaald. De testorganisatie is grotendeels afgeschaald, al houdt de GGD rekening met het scenario dat een ziekmakende coronavariant kan ontstaan. Als zelftesten onvoldoende blijken te werken, zal de GGD – op verzoek van de minister van VWS – weer opschalen. Er zijn tussen de GGD'en en het Ministerie van VWS afspraken gemaakt over omvang van dienstverlening en opschalingssnelheid, waarbij een voorbehoud bestaat ten aanzien van de beschikbaarheid van personeel. Vanaf juli bereidt de GGD zich voor op het zetten van herhaalvaccinaties. De planning is dat op 19 september de eerste prikken met een vernieuwd coronavaccin worden gezet. De door COVID-19 ontstane hogere lasten in 2021 zijn vanuit het Rijk gecompenseerd. Ook voor 2022 zal het Rijk alle kosten vergoeden via de meerkostenregeling.

Centraal postadres
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Hoofdvestigingen
GGD Gelderland-Zuid
Regio Nijmegen (Nijmegen)
Rivierenland (Tiel)

Bezoekadres
Regio Nijmegen
Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen
T: (088) 144 71 44
F: (024) 322 69 80

ISO 9001 HKZ
BIC /SWIFT: RABONL2U
IBAN: NL56.RABO.030.73.24.826
BTW: NL8003.34.930.B01
KvK: 09212724

Jaarrekening GGD 2021

Het Algemeen Bestuur (AB) heeft in de vergadering van 30 juni jl. de Jaarstukken GGD 2021 vastgesteld en ingestemd met de resultaatbestemming, te weten: het toevoegen van € 149.000 aan de algemene reserve van de GGD. Hierdoor stijgt de algemene reserve tot € 1.696.000 wat overeenkomt met 50% van de streefwaarde. De algemene reserve dekt daarmee 45% van de gekwantificeerde risico's af.

In de vergadering van 30 juni jl. heeft het Algemeen Bestuur besloten het uitgangspunt om het positief resultaat toe te voegen aan de algemene reserve als deze nog niet de streefwaarde heeft bereikt te hanteren conform afgesproken spelregels. Een ambtelijke werkgroep buigt zich met de GGD in 2022 over de opbouw van de P&C documenten en de methodiek van het vormen van weerstandsvermogen. Het advies van deze werkgroep zal t.z.t. worden besproken in het Algemeen Bestuur.

Zienswijzen
In bijlage 1 vindt u het overzicht van de zienswijzen van de deelnemende gemeenten over de Jaarstukken 2021. Hierin ziet u een zeer grote mate van overeenkomst.
Drie gemeenten zijn – in de zienswijzen – niet akkoord met het toevoegen van de algemene reserve aan het weerstandsvermogen.

Resultaten per gemeente
In het inhoudelijk jaarverslag 2021 wordt toegelicht welke werkzaamheden GGD Gelderland-Zuid in 2021 heeft verricht voor de 14 gemeenten en welke resultaten ze daarbij heeft geboekt.
Eén gemeente mist de behaalde resultaten op gemeenteniveau en verzoekt dit in te toekomst weer toe te voegen. Ook verzoekt deze gemeente om in het vervolg op beknopte wijze meer duiding aan te brengen in de cijfers.
GGD Gelderland-Zuid wil het inhoudelijk jaarverslag beknopt houden en zal om deze reden niet apart de behaalde resultaten vermelden per gemeente. Wel worden de facultatieve taken (per subsidie) aan de betreffende gemeente apart (inhoudelijk en financieel) verantwoord.

Rapportage van de facultatieve taken
In het jaarverslag en de jaarrekening worden de uniforme taken van de GGD verantwoord.
De GGD kan op verzoek facultatieve taken verrichten voor één of meerdere gemeenten. Drie gemeenten verzoeken (in de zienswijze) om ook de resultaten van de facultatieve taken te rapporteren in het jaarverslag/jaarrekening, met name met betrekking tot MMK/Omgevingswet. De inhoudelijke en financiële resultaten van facultatieve taken/projecten worden aan de betreffende gemeente(n) verantwoord per subsidie. Het vormt geen onderdeel van het jaarverslag en de jaarrekening.

Interne dienstverlening
Drie gemeenten volgen de Adviesfunctie in de opmerking over de manier waarop over de interne dienstverlening verslag wordt gedaan. In de facultatieve taken wordt de interne dienstverlening niet apart gepresenteerd maar is deze verwerkt in de post 'personeel'. In de uniforme taken wordt de totale interne dienstverlening gepresenteerd, samen met de overhead van de uniforme taken.
GGD Gelderland-Zuid neemt het advies van de Adviesfunctie ter harte en zal de interne dienstverlening in de toekomst transparanter verwerken.

Veilig Thuis
Eén gemeente merkt op dat, hoewel deze gemeente zeer content is met het resultaat dat Veilig Thuis presenteert, dit hoger had kunnen liggen uitgaande van pxq realisatiecijfers en kostprijzen. Mocht dit een structurele ontwikkeling blijken, dan zal deze gemeente voorstellen de Veilig Thuis-begroting aan te passen naar reële aantallen tegen vaste kostprijzen.
In reactie hierop geeft Veilig Thuis aan te begroten op basis van reële aantallen en kostprijzen.

Begrotingswijziging 2022

In de vergadering van 30 juni jl. is het Algemeen Bestuur akkoord gegaan met de begrotingswijziging 2022. Deze bestaat uit een aantal onderdelen, te weten:
- Verhoogde instroom bij Bijzondere Zorg (€ 295.669);
- Concerntroller (€ 60.000);
- Prenataal huisbezoek (€ 64.474);

- Toezicht Kinderopvang/gastouderopvang (€ 120.349).

Daarbij moet worden opgemerkt dat de post 'verhoogde instroom bij Bijzondere Zorg' alleen incidenteel gehonoreerd is voor 2022 (begrotingswijziging) en 2023. Voor 2022 neemt centrumgemeente Nijmegen de kosten voor haar rekening; zij bekostigt dit vanuit de doeluitkering Beschermd Wonen.

Zienswijzen
In bijlage 2 vindt u het overzicht van de zienswijzen van de deelnemende gemeenten over de begrotingswijziging 2022. Het gaat om een aantal posten, die ook opgenomen zijn in de conceptbegroting 2023.

Met de kosten voor de concerncontroller gaan alle 14 gemeenten akkoord. Ook m.b.t. het Prenataal huisbezoek gaan alle gemeenten die het betreft akkoord, tot het maximum van de Rijksbijdrage voor iedere betrokken gemeente.
Ook gaan alle gemeenten akkoord met het ophogen van de inspecties van de gastouderopvang van 5 naar 50%, incl. de bijbehorende kosten tot het maximum van de Rijksbijdrage voor iedere betrokken gemeente.
Ten aanzien van de verhoogde instroom Bijzondere Zorg zien we de volgende zienswijzen:

- 3 gemeenten gaan akkoord met de structurele budgetophoging;
- 10 gemeenten willen het extra budget dat gemoeid is met deze stijging enkel voor de jaren 2022 en 2023 toekennen;
- 1 gemeente onthoudt zich van stemming, omdat zij dit product niet afneemt van de GGD.

Programmabegroting GGD 2023

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergaderingen van 30 juni en 1 september jl. ingestemd met de Programmabegroting GGD 2023, met uitzondering van:

- Informatiegestuurd werken.
  De bijdrage van € 175.000 is alleen voor 2023 toegekend.
- Structurele doorwerking begrotingswijziging 2022 Bijzondere Zorg van € 295.669; de bijdrage is incidenteel voor 2023.
- Versterken inkoopfunctie € 67.000 om te voldoen aan wet- en regelgeving (waaronder rechtmatigheid).

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergaderingen van 30 juni en 1 september jl. ingestemd met:

- Een indexering van 0,45% in 2023; dit komt overeen met een stijging van de lasten van € 113.330;
- Het verminderen van het inwonersaantal gemeente Beuningen en de financiële consequentie hiervan (€ 28.000) te verdelen over alle deelnemende gemeenten;
- Een daling van de kosten in 2023 als gevolg van besparingen van € 155.000;
- Een daling van de lasten van Veilig Thuis met € 314.079;
- Een stijging van de lasten van Veilig Thuis met € 312.376;
- Een daling van de lasten t.b.v. het Rijksvaccinatieprogramma van € 59.490;
- Een daling van de lasten t.b.v. Toezicht Kinderopvang van € 47.739;
- Stijgende lasten t.b.v. informatiebeveiliging en Arbo ten bedrage van circa € 89.000.

De bovengenoemde besluiten van het Algemeen Bestuur (dd. 30 juni en 1 september 2022) zijn verwerkt in de bijgaande herziene Programmabegroting GGD 2023 (versie 2.0), die vastgesteld is door het Algemeen Bestuur.

Zienswijzen
In bijlage 3 treft u het overzicht aan van de zienswijzen van de deelnemende gemeenten over de Programmabegroting GGD 2023. Hierin ziet u een grote mate van overeenkomst. De zienswijzen zijn door het Algemeen Bestuur betrokken bij de behandeling en vaststelling van de Programmabegroting 2023 in de AB-vergaderingen van 30 juni en 1 september jl.

Begroting Veilig Thuis
12 gemeenten geven in hun zienswijze aan niet akkoord te gaan met de begroting Veilig Thuis. Ze zijn van mening dat de GGD/Veilig Thuis moet uitgaan van de realisatie 2021, ook bij de meldingen.
In de door het Dagelijks Bestuur voorgelegde begroting 2023 is voor alle diensten (waaronder adviezen, Voorwaarden&Vervolg, Onderzoek) uitgegaan van de realisatie 2021, met uitzondering van de dienst meldingen. Hiervoor zijn twee argumenten:

- 2021 was een bijzonder jaar als gevolg van corona. In de maanden oktober en november was in het aantal meldingen een trendbreuk te zien. Hierdoor eindigde het aantal meldingen in 2021 uiteindelijk lager. Deze trendbreuk was niet verklaarbaar.
- Op verzoek van de gemeenten investeert Veilig Thuis in voorlichting aan het onderwijs over de meldcode, aangezien het aandeel 'onderwijs' slechts 4% van het aantal meldingen bedraagt. Verwacht wordt dat bij een hogere bewustwording in het onderwijs het aantal meldingen zal stijgen.

Het Dagelijks Bestuur is daarom voor de conceptbegroting 2023 voor het onderdeel Veilig Thuis uitgegaan van het aantal meldingen in de begroting 2022 (en niet van de realisatie 2021).

De door de Adviesfunctie voorgestelde – en in de zienswijzen van 12 gemeenteraden overgenomen – wijziging van de begroting zou resulteren in een feitelijke bezuiniging van ruim €300K. De consequenties van deze bezuiniging zouden de volgende zijn:

- Afschalen van de personele capaciteit in 2022 met 4 fte om de bezuiniging in 2023 te kunnen realiseren. Door de reeds strakke formatie/bezetting van Veilig Thuis zal onvoldoende geanticipeerd kunnen worden op ontwikkelingen, zoals hogere instroom van meldingen en adviezen.
- Een lagere formatie zal leiden tot oplopende doorlooptijden, (verdere) overschrijding van wettelijke termijnen en een stijgende werkvoorraad. Hiermee wordt het risico op onveilige situaties verhoogd.
- Opschalen boven de begroting zal leiden tot begrotingsonrechtmatigheid. Dit kan worden ondervangen door een begrotingswijziging, maar dit lost niet op dat tussentijds moet worden afgeschaald, omdat de begrotingswijzigingsprocedure een lange doorlooptijd kent.

Realisatie 2022: stijging van aantal meldingen
In het eerste kwartaal 2022 was de instroom t.o.v. 2021 meldingen minus 2%, maar daarna is het aantal meldingen t.o.v. 2021 gestegen: in april +11%, in mei +24%, juni + 27%, juli +10%.

Vanwege bovengenoemde argumenten is het Algemeen Bestuur in de vergadering van 1 september jl. akkoord gegaan met de oorspronkelijke begroting 2023 van Veilig Thuis, te weten:

- Een stijging van de lasten van € 312.376 (met name veroorzaakt door meer meldingen);
- Een daling van de lasten van € 314.079, doordat Veilig Thuis gaat sturen dat er op 26% i.p.v. 28% van de meldingen een vervolgdienst wordt ingezet.

Met andere woorden: overall is er geen uitzetting van de begroting Veilig Thuis 2023 t.o.v. de begroting 2022.

Bijzondere Zorg
Bij Bijzondere Zorg is er sprake van autonome groei van zwaardere trajecten én een forse groei van lichte trajecten. De GGD is het vangnet en heeft geen invloed op de instroom van trajecten. De gemeenten hebben dat wel. Geen van der partijen verwacht de stijging volledig terug te kunnen dringen.

In de zienswijzen gaan 4 gemeenten geheel akkoord, 5 alleen voor het jaar 2023 (dus niet structureel); 4 gemeenten gaan niet akkoord en 1 gemeente onthoudt zich van stemming, omdat ze het product niet afneemt van de GGD. Een aantal gemeenten is van mening dat de eigen lokale structuur in het voorveld de stijging zal gaan beperken. In de zienswijzen wordt aangedrongen in het eerste kwartaal van 2023 met een analyse van de meldingen te komen en financieel te onderbouwen wat minimaal noodzakelijk is.

Mede op grond van de zienswijzen, heeft het Algemeen Bestuur besloten om de bijdrage ten behoeve van Bijzondere Zorg incidenteel toe te kennen voor het jaar 2023 en na evaluatie in het eerste kwartaal van 2023 een besluit voor het vervolg te nemen.

Informatiegestuurd werken
Bij de begrotingsbespreking 2022 vroeg de GGD akkoord te gaan met een financieringsperiode van 2 jaar. Dat is toen niet gehonoreerd. In de huidige begrotingscyclus gaat één gemeente akkoord met de structurele begroting informatiegestuurd werken, één niet en stellen 12 gemeenten voor de begroting voor 2023 (incidenteel) toe te kennen, met een evaluatie in het eerste kwartaal van 2023. Daarbij is het verzoek de meerwaarde voor de gemeenten duidelijk aan te geven.
Om als GGD door te kunnen ontwikkelen op dit vlak is, naar de mening van het Dagelijks Bestuur, een structurele investering in data-specialistische kennis en infrastructuur van belang. Voor de begroting 2024 zullen wij nader afstemmen met gemeenten en inzicht geven in de ontwikkelrichting van informatiegestuurd werken. En bovenal welke resultaten voor de gemeenten hiermee geboekt kunnen worden. Hierdoor vertrouwt het Dagelijks Bestuur erop het strategisch thema 'Informatie-gestuurde aanpak van maatschappelijke opgaven' uit de meerjarenstrategie van de GGD voor de gemeenten (structureel) te kunnen neerzetten en ontwikkelen.

Inkoopfunctie
Tien gemeenten geven in de zienswijzen aan niet akkoord te gaan met de uitzetting van de kosten voor de doorontwikkeling/professionalisering van de inkoopfunctie. De accountant heeft aangegeven dat de inkoopfunctie uitgebreid zou moeten worden om te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving (zoals rechtmatigheid). Het Algemeen Bestuur is niet akkoord gegaan met de versterking van de inkoopfunctie en wacht hiervoor de constateringen van de concerncontroller af.
Het Dagelijks Bestuur geeft in reactie aan dat de inkoopfunctie, mede n.a.v. het advies van de accountant, doorontwikkeld moet worden om rechtmatigheidsrisico's te beperken. Hierbij zal worden ingezet op signalering en betere vastlegging van gekozen procedures. Dit kan niet, zoals enkele gemeenten opperden, belegd worden bij de concerncontroller omdat deze toetst op de naleving van procedures en omwille van functiescheiding (en tijd) niet uitvoerbaar is. Gezien het belang van de inkoopfunctie zal dit onderwerp wederom terugkomen in de Kaderbrief 2024.

Planning jaarrekening 2022 en begroting 2024

Conform de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid, zullen de jaarrekening 2022 en de ontwerpbegroting 2024 aan de raden van deelnemende gemeenten worden gezonden vóór 1 april 2023.

Met het RAO is afgesproken een extra overleg in april in te plannen, dit voor bespreking van de conceptjaarstukken en conceptbegroting. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan het verzoek meer 'in gesprek' te zijn over de concept-jaar- en begrotingsstukken.

Wij vertrouwen erop u met deze informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

Cilia Daemen
Voorzitter

Dr. ir. Moniek Pieters
Directeur Publieke Gezondheid / Secretaris

Bijlagen:
1. Overzicht zienswijzen deelnemende gemeenten Jaarstukken 2021
2. Overzicht zienswijzen deelnemende gemeenten begrotingswijziging 2022
3. Overzicht zienswijzen deelnemende gemeenten Programmabegroting GGD 2023
4. Vastgestelde Programmabegroting GGD 2023 (versie 2.0).

Zienswijzen gemeenten - Jaarrekening 2021 **Bijlage 1**
d.d. 25.07.2022

Gemeente	Zienswijze	Door gemeente gemaakte opmerkingen
Berg en Dal	Akkoord	algemene reserve: In afwachting van de uitkomsten van de werkgroep het positieve resultaat voorlopig ten gunste te brengen van de algemene reserve.
Beuningen	Akkoord	algemene reserve: wanneer in de toekomst algemene reserve hoger uitvalt dan de streefwaarde, verwacht Beuningen dat het overschot teruggestort wordt naar de gemeenten. Daarnaast verzoekt de gemeente om de interne dienstverlening transparanter te verwerken.
Buren	Akkoord	
Culemborg	Akkoord	
Druten	Akkoord	MMK/Omgevingswet: gemeente verzoekt om, samen met gemeenten, in kaart te brengen welke MMK-taken uniform zijn en welke facultatief.
Heumen	Akkoord	MMK/Omgevingswet: gemeente verzoekt om in 2022 duidelijk te maken wat de uniforme taken zijn vanuit MMK en wat de taken zijn op factuurbasis tbv heldere afspraken en verwachtingen.
Maasdriel	Gedeeltelijk akkoord	Niet akkoord • met toevoegen van het positieve resultaat aan de algemene reserve. Reden: principe is om geen al te grote reserves op te bouwen bij GR'en. Onderliggende redenering: gemeente meent dat de corona-gerelateerde baten niet meegenomen moeten worden in de berekeningen. Overig: • In lijn met het adviesrapport: gemeente verzoekt om met een voorstel te komen om de interne dienstverlening transparanter te verwerken. • Voor Maasdriel is het tekort op de BZ ongunstig, omdat Maasdriel dit niet afneemt. Prettig dat er bij de deelnemende gemeenten aanvullend budget is aangevraagd (begrotingswijziging 2022). • Complimenten voor het acquisitie-resultaat. • Fijn dat de gevolgen van de corona-crisis op de reguliere dienstverlening beperkt zijn gebleven.

Neder-Betuwe	Akkoord	In het jaarverslag mist de gemeente behaalde resultaten op gemeenteniveau. Hierdoor geen inzicht in de behaalde resultaten en ontwikkelingen op lokaal niveau. Gemeente verzoekt dit in de toekomst weer op te nemen en om de cijfers te duiden.
Nijmegen	Akkoord	Gemeente maakt voorbehoud op de opgenomen meerjarige facultatieve subsidies. Deze worden door het college separaat vastgesteld, in afwachting van inhoudelijke verantwoording. Gemeente is zeer content met het resultaat Veilig Thuis. Gemeente merkt op dat het positieve resultaat hoger zou kunnen dan gemeld, uitgaande van p x q-berekening voor de verschillende diensten.
Tiel	Akkoord	
West-Betuwe	Akkoord	
West Maas en Waal	Akkoord	
Wijchen	Gedeeltelijk akkoord	Niet akkoord: • Met toevoegen positief resultaat aan algemene reserve. Reden: GR'en hoeven geen grote algemene reserves te hebben. MMK/Omgevingswet: gemeente verzoekt om, samen met gemeenten, in kaart te brengen welke MMK-taken uniform zijn en welke facultatief.
Zaltbommel	Gedeeltelijk akkoord	Niet akkoord • met toevoegen van het positieve resultaat aan de algemene reserve. Reden: principe is om geen al te grote reserves op te bouwen bij GR'en. Onderliggende redenering: gemeente meent dat de corona-gerelateerde baten niet meegenomen moeten worden in de berekeningen. Gemeente stelt voor om bestaande werkgroep, die (o.a.) de regels streefwaarde evalueert, te vragen in 2022 met een nieuw voorstel voor de berekening te komen. Overig: • In lijn met het adviesrapport: gemeente verzoekt om met een voorstel te komen om de interne dienstverlening transparanter te verwerken. • Voor Zaltbommel is het tekort op de BZ ongunstig, omdat Zaltbommel dit niet afneemt. Prettig dat er bij de deelnemende gemeenten aanvullend budget is aangevraagd (begrotingswijziging 2022). • Complimenten voor het acquisitie-resultaat. • Fijn dat de gevolgen van de corona-crisis op de reguliere dienstverlening beperkt zijn gebleven.

Zienswijzen gemeenten - Begrotingswijziging 2022 **Bijlage 2**
d.d. 25.07.2022

Gemeente	Zienswijze	Door gemeente gemaakte opmerkingen
Berg en Dal	Gedeeltelijk akkoord	Extra budget voor meldpunt BZ is incidenteel; gemeente wil uitkomsten verbetertraject afwachten alvorens te besluiten tot structurele ophoging. Daarnaast wil gemeente de begrotingswijziging 2022 mbt het meldpunt BZ niet bekostigen via inwonersbijdrage, maar via doeluitkering Beschermd Wonen.
Beuningen	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente gaat akkoord met: 1. Concerncontroller (kosten delen met VRGZ); 2. Prenataal huisbezoek: akkoord tot maximum van de Rijksbijdrage voor Beuningen; 3. Toezicht KOV: akkoord mits binnen de Rijksbijdrage voor Beuningen. Gemeente is niet akkoord met structurele uitzetting tbv BZ, wel met incidentele verhoging 2022 en 2023.
Buren	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is niet akkoord met structurele uitzetting tbv BZ, wel met incidentele verhoging 2022 en 2023. Verzoek evaluatie in Q1 2023.
Culemborg	Akkoord	
Druten	Gedeeltelijk akkoord	Mbt prenataal huisbezoek is gemeente akkoord tot maximum van de Rijksbijdrage voor Druten. Gemeente is niet akkoord met structurele uitzetting tbv BZ, wel met incidentele verhoging 2022 en 2023. Verzoek begin 2023 te evalueren.
Heumen	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is akkoord met: 1. Concerncontroller; 2. Prenataal huisbezoek, tot maximum Rijksbijdrage Heumen; 3. Toezicht KOV, tot maximum Rijksbijdrage Heumen. Gemeente is niet akkoord met de bijdrage aan BZ. Nijmegen staat als centrumgemeente garant, daarmee is verhoogde Heumense bijdrage voor MBZ vooralsnog overbodig. Opmerking: • Rivierenland en Rijk van Nijmegen zetten met Wijk GGZ/Wijk GGD in op lokale preventie. Het is hierdoor aannemelijk dat problemen van inwoners eerder gesignaleerd worden; dit effect is nog niet meegenomen in de prognose aantal meldingen.

Maasdriel	Akkoord	Hoewel Maasdriel BZ niet afneemt is gemeente positief over voorstel. Prenataal huisbezoek neemt Maasdriel af van Santé Partners. Gemeente onthoudt zich op dit punt van stemming. Tav Toezicht kinderopvang is gemeente akkoord, onder voorwaarde dat het binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde financiële kaders blijft.
Neder-Betuwe	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is niet akkoord met structurele uitzetting tbv BZ, wel met incidentele verhoging 2022 en 2023. Verzoek begin 2023 te evalueren.
Nijmegen	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is akkoord met: 1. Uitzetting lasten tbv concerncontroller; 2. Uitzetting structurele lasten Prenataal Huisbezoek. Voor 2023 ontvangt Nijmegen minder Rijksmiddelen dan GGD begroot heeft: Nijmegen past de bijdrage daarop aan. 3. Uitzetting structurele lasten Toezicht Kinderopvang. Gemeente is akkoord met uitzetting lasten tbv BZ in 2022, maar niet structureel. In 2022 zet gemeente Nijmegen de beschikbare centrumgemeente-middelen in voor het gehele regiobedrag (€295.670).
Tiel	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is akkoord met begrotingswijziging mbt BZ, maar niet structureel (met inbegrip dat Nijmegen als centrumgemeente de kosten voor haar rekening neemt). Gemeente verzoekt om samen met de gemeenten tot een analyse te komen m.b.t. de stijging en de mogelijkheden deze om te buigen.
West-Betuwe	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is akkoord met incidentele begrotingswijziging mbt BZ (voor 2022 en 2023), maar niet structureel. Evaluatie in Q1 2023 in hoeverre het lukt om samen met gemeenten de instroom te verlagen.
West Maas en Waal	Akkoord	
Wijchen	Gedeeltelijk akkoord	Mbt prenataal huisbezoek is gemeente akkoord tot maximum van de Rijksbijdrage voor Wijchen. Gemeente is niet akkoord met structurele uitzetting tbv BZ, wel met incidentele verhoging 2022 en 2023. Verzoek begin 2023 te evalueren in hoeverre het lukt om samen met gemeenten de instroom te verlagen.
Zaltbommel	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is akkoord met begrotingswijziging mbt concerncontroller en toezicht kinderopvang. Gemeente onthoudt zich van stemming mbt Bijzondere zorg en Prenataal huisbezoek (deze producten neemt Zaltbommel niet af van de GGD).

Zienswijzen gemeenten - Programmabegroting GGD 2023 **Bijlage 3**
d.d. 25.07.2022

Gemeente	Zienswijze	Door gemeente gemaakte opmerkingen
Berg en Dal	Gedeeltelijk akkoord	• Ga bij VT uit van de realisatie 2021, ook bij de meldingen. • Geen structurele ophoging BZ. Wacht eerst uitkomsten verbetertraject af. • De bijdrage tbv informatiegestuurd werken is in 2023 nog incidenteel en niet structureel. Begin 2023 evalueren. • Gemeente verzoekt om de interne dienstverlening anders en transparanter te berekenen.
Beuningen	Gedeeltelijk akkoord	• Inwoneraantal Beuningen te hoog. Het moet zijn 26.354. Gemeente verzoekt het lagere getal vast te stellen voor de inwonerbijdrage van Beuningen. • Bij Prenataal huisbezoek, toezicht kinderopvang, RVP en Wvggz is Beuningen akkoord tot maximum van de Rijksbijdrage Beuningen. • Tav Nieuwbouw vraagt gemeente om onderzoek te doen naar alternatieve plannen die mogelijk minder risicovol en goedkoper zijn. Gemeente is niet akkoord met: • Begroting VT. Graag de uitgangspunten (realisatie 2021) handhaven, ook voor meldingen. Ook niet akkoord met besparing door verlaging vervolgdienst. Gemeente vindt dit onvoldoende onderbouwd. • BZ niet structureel, maar akkoord voor 2022 en 2023. • Doorontwikkeling inkoopfunctie. Gemeente is gedeeltelijk akkoord met: • Informatiegestuurd werken: akkoord om voor 2023 (dus incidenteel) te verstrekken. Niet structureel. In Q1 de meerwaarde evalueren.
Buren	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is niet akkoord met: • Kosten voor structurele ophoging BZ. Wel incidenteel 2022 en 2023. Evaluatie in Q1 2023.

		• Begroting 2023 VT: begroting wijkt af van de systematiek. Gemeente adviseert om realisatie 2021 te gebruiken, ook voor de meldingen. • Inkoopfunctie. Buren wil eerst de bevindingen afwachten van de concerncontroller. Gemeente is gedeeltelijk akkoord met: • Informatiegestuurd werken: niet structureel, maar incidenteel voor 2023. Opmerking: Gemeente doet de oproep om nieuwbouw te realiseren binnen de eerder gestelde financiële kaders.
Culemborg	Akkoord	• Gemeente complimenteert VT met behaalde resultaat van traject 'Kwaliteit op tijd'. Gemeente vraagt inzicht in wat er ondernomen wordt om de wettelijke termijnen te behalen en te behouden. • Tav de overhead is er meer duiding nodig bij de gevraagde middelen begroting 2023. • Nieuwbouw: Culemborg maakt zich zorgen over de stijgende bouwkosten, zowel financieel als m.b.t. de voortgang. • Gemeente ondersteunt de initiatieven om meer samenwerking te zoeken met de lokale teams. • Tav informatiegestuurd werken vraagt de gemeente om een nadere concretisering waar de gevraagde structurele middelen in 2023 op ingezet worden en welke resultaten beoogd worden.
Druten	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is niet akkoord met: • VT; deze begroting is niet gebaseerd op daadwerkelijke realisatie in 2021. Verzoek realisatie 2021 als uitgangspunt te nemen. • Doorontwikkeling inkoop. Concerncontroller heeft hierin een taak. • Structurele doorwerking begrotingswijziging BZ; alleen akkoord voor 2022 en 2023. Gemeente is gedeeltelijk akkoord met: • Informatie gestuurd werken: niet structureel, maar incidenteel voor 2023. Werk de meerwaarde voor de gemeenten verder uit.
Heumen	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is niet akkoord met : • Begroting VT. Verzoek om realisatie 2021 als uitgangspunt te nemen voor begroting 2023. Daarnaast is gemeente ook niet akkoord met besparingen VT.

		• Bijdrage tbv BZ. • Bijdrage tbv inkoop. • Bijdrage tbv informatiegestuurd werken. Stel de ambities op dit vlak uit. Opmerking: Nieuwbouw: gemeente verzoekt om de nieuwbouw binnen de financiële kaders te realiseren.
Maasdriel	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is niet akkoord met: • Begroting VT; ga uit van realisatie 2021, ook bij meldingen. Gemeente stelt voor om 2% groei te hanteren. • Opgevoerde kostprijs van de chatadviezen: deze moeten tegen de kostprijs opgenomen worden (€ 99). • Inkoop: verminderen rechtmatigheidsrisico's is ook een taak van de concerncontroller. Gemeente is gedeeltelijk akkoord met: • Informatiegestuurd werken. Incidenteel voor 2023 akkoord. Niet structureel. Eerst moet duidelijk zijn wat concreet de opbrengst voor de gemeenten is alvorens hierop structureel te investeren. Opmerkingen: • Prijsstijgingen bouwmaterialen zijn een risico voor de nieuwbouw. Maasdriel houdt vast aan de eerder vastgestelde financiële kaders. Als risico's verder toenemen is planaanpassing niet ondenkbaar. • Gemeente meent dat op een aantal onderwerpen een gedegen onderbouwing ontbreekt (inkoop, informatiebeveiliging, datagestuurd werken).
Neder-Betuwe	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is niet akkoord met: • Begroting VT; ga uit van realisatie 2021 en hanteer 2% groei van de meldingen en overdrachten voor enige marge. • Besparing VT. Neem ook hiervoor de realisatie 2021 als uitgangspunt. • Doorontwikkeling inkoop: de concerncontroller kan bijdrage leveren

		Gemeente is gedeeltelijk akkoord met: • Data-en informatiegestuurd werken; niet structureel, wel incidenteel. Evaluatie Q1 2023.
Nijmegen	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is niet akkoord met: • Begroting VT (aantal meldingen). Ga uit van de realisatiecijfers 2021, ook bij de meldingen; met evt. marge 2% voor meldingen en overdrachten. • Bezuinigingen VT: 26% vervolgdienst ipv 28%. Reden: percentages fluctueren, de onderbouwing voor de besparing is onvoldoende. • Kostprijs chatadviezen VT in begroting 2023. Kom met een alternatief voorstel voor de kostprijs (chat)adviezen. • Structurele doorwerking begrotingswijziging 2022 voor BZ. De gemeente verzoekt eerst een analyse van de meldingen te maken en financieel te onderbouwen wat minimaal noodzakelijk is. • Doorontwikkeling inkoopfunctie. Gemeente is gedeeltelijk akkoord met: • Informatiegestuurd werken. Akkoord met een a-structurele verhoging van de lasten voor 2023; niet structureel. Opmerkingen: • Gemeente verzoekt om – samen met de regiogemeenten – een analyse van de toegenomen meldingen BZ te maken en financieel te onderbouwen wat minimaal noodzakelijk is. • Stuur bij VT op wettelijke doorlooptijden.
Tiel	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is niet akkoord met: • Begroting VT: Ga uit van realisatie 2021, ook bij de meldingen. • Structurele doorwerking begrotingswijziging 2022 BZ. Gemeente is gedeeltelijk akkoord met: • Informatiegestuurd werken; wel akkoord met incidentele uitzetting 2023, niet akkoord met structurele uitzetting.

West-Betuwe	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is niet akkoord met: • Doorontwikkeling inkoopfunctie; dit zit al in het takenpakket concerncontroller. Gemeente is gedeeltelijk akkoord met: • Begroting BZ, wél incidenteel in 2023; niet structureel. Evaluatie in Q1 2023. • Informatiegestuurd werken. Wél incidenteel i 2023; niet structureel. Evaluatie in Q1 2023.
West Maas en Waal	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is niet akkoord met: • Begroting VT. Ga uit van begroting 2021 ipv begroting 2022. • Inkoopfunctie. West Maas en Waal heeft behoefte aan extra onderbouwing en vraagt of (een deel van) deze kosten uit de algemene reserve kunnen komen? Gemeente is gedeeltelijk akkoord met: • Informatiegestuurd werken. Akkoord voor 2023 incidenteel. Nog niet structureel. In Q1 2023 evalueren wat de meerwaarde is.
Wijchen	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is niet akkoord met: • VT; deze begroting is niet gebaseerd op daadwerkelijke realisatie in 2021. Verzoek realisatie 2021 als uitgangspunt te nemen. • Doorontwikkeling inkoop. Concerncontroller heeft hierin een taak. • Structurele doorwerking begrotingswijziging BZ; alleen akkoord voor 2022 en 2023. Gemeente is gedeeltelijk akkoord met: • Informatiegestuurd werken: niet structureel, maar incidenteel voor 2023. Werk de meerwaarde voor de gemeenten verder uit. Opmerkingen: • Daling RVP is zorgelijk. Gemeente verzoekt mogelijkheden te verkennen om de opkomst te verhogen.
Zaltbommel	Gedeeltelijk akkoord	Gemeente is niet akkoord met: • Begroting VT. Maar: a) Uitgaan van realisatie en verhoudingen over 2021, b) Voor meldingen en adviezen 2% groei te calculeren en c) Chatadviezen conform huidige kostprijs te waarderen ipv als regulier advies.

		• Inkoopfunctie: verminderen rechtmatigheidsrisico's is ook een taak van de concerncontroller. • Opgenomen bedrag voor informatiebeveiliging; bedrag is niet goed onderbouwd. Gemeente is gedeeltelijk akkoord met: • Informatiegestuurd werken. Incidenteel voor 2023 akkoord. Niet structureel. Eerst moet duidelijk zijn wat concreet de opbrengst voor de gemeenten is alvorens hierop structureel te investeren. Gemeente onthoudt zich van stemming bij BZ; gemeente neemt dit product niet af van de GGD.

GGD Gelderland-Zuid

Programmabegroting 2023

uitgave	GGD Gelderland-Zuid	ons kenmerk	GGD/N/DIR2483/22/MP
datum	01-09-2022	versie	Programmabegroting 2023 v2.0
afdeling	Directie	status	Definitief

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 4

1.1 KADERBRIEF 4
1.2 PROCEDURE 4
1.3 OPZET BEGROTING 4

2 GEZONDHEID IN GELDERLAND-ZUID 7

2.1 GEZONDHEIDSSITUATIE IN GELDERLAND-ZUID 7
2.2 MEERJARENSTRATEGIE GGD GELDERLAND-ZUID 8
2.3 RELEVANTE MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN 9

3 PROGRAMMA GGD 15

3.1 OVERZICHT PROGRAMMA 15
3.2 WETTELIJKE TAKEN OPGEDRAGEN AAN DE GGD 17
3.3 WETTELIJKE TAKEN BELEIDSMATIG BELEGD BIJ DE GGD 34
3.4 WERKVELD SPECIFIEK (FACULTATIEF) 46
3.5 BEDRIJFSVOERING 58

4 PARAGRAFEN 68

4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 68
4.2 KENGETALLEN 70
4.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN 70
4.4 FINANCIERING 71
4.5 ORGANISATIE EN BEDRIJFSVOERING 72
4.6 VERBONDEN PARTIJEN 72

5 FINANCIËN 74

5.1 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (INCL. TOELICHTING) 74
5.2 UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE 79
5.3 VERLOOPSTAAT BEGROTINGSWIJZIGING 2022 80

6 BIJLAGEN 82

6.1 INVESTERINGSPLANNING 82
6.2 VERLOOPOVERZICHT VOORZIENINGEN EN RESERVES 83
6.3 BIJDRAGE PER GEMEENTE 84
6.4 BIJDRAGE MOOK EN MIDDELAAR 102
6.5 FINANCIËLE SPELREGELS 103

7 LIJST VAN AFKORTINGEN 109

1

Inleiding

1 Inleiding

Voor u ligt de concept-programmabegroting GGD Gelderland-Zuid 2023. GGD Gelderland-Zuid werkt voor 14 gemeenten in Rivierenland en Regio Nijmegen. Daarnaast voert de GGD voor gemeente Mook en Middelaar de volgende taken uit: JGZ 0-18, Toezicht Wmo, Toegang Beschermd Wonen, Bijzondere Zorg/OGGz en Veilig Thuis.
In de begroting zijn uniforme en facultatieve taken opgenomen; deze laatste voor zover deze door gemeenten zijn aangegeven voorafgaand aan het opstellen van deze begroting.

1.1 Kaderbrief

Op 14 oktober 2021 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) de Kaderbrief 2023 gestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Hiermee informeerde het Dagelijks Bestuur de raden in hoofdlijnen over de inhoudelijke ontwikkelingen voor het jaar 2023 van GGD Gelderland-Zuid, de financiële uitgangspunten en de risico's voor 2023. Alle 14 gemeenten hebben een zienswijze gestuurd. Deze zienswijzen hebben wij verwerkt in voorliggende begroting.

1.2 Procedure

Conform de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid wordt de conceptbegroting 2023 voorgelegd aan de deelnemende gemeenten voor zienswijze. Het Algemeen Bestuur zal de begroting 2023 30 juni 2022 vaststellen.

1.3 Opzet begroting

In 2019 is de nieuwe indeling van de Programmabegroting GGD vastgesteld. Deze indeling sluit beter aan bij de behoeften van gemeenten, waaronder het inzicht in verschillende taken. Onderhavige Programmabegroting GGD 2023 is opgesteld op basis van de volgende nieuwe indeling:

1. (Uniforme) taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn opgedragen aan de GGD.
2. (Uniforme) taken (afkomstig uit andere wetten) die door de gemeenten (in Gelderland-Zuid) vanwege beleidsmatige keuzes zijn opgedragen aan de GGD.
3. Facultatieve taken op grond van bepaalde wensen/behoeften van de gemeenten.
   Deze taken worden uitgevoerd op grond van een opdrachtbrief van gemeenten op basis van een offerte van de GGD.
4. Interne dienstverlening.
   Conform wet- en regelgeving uit het BBV (Besluit begroting en verantwoording) is het verplicht om een aparte paragraaf Bedrijfsvoering op te nemen.

Naast bovenstaande indeling wordt in de financiële tabellen niet alleen het begrotingsjaar (t) en de drie opvolgende jaren (meerjarenraming) opgenomen, maar ook de voorgaande begroting (t-1) en de realisatie van de meest recente jaarrekening (t-2).

Uniforme taken
GGD Gelderland-Zuid draagt zorg voor het uitvoeren van taken die vanwege de Wpg of andere wetten zijn opgedragen aan GGD Gelderland-Zuid alsmede taken (afkomstig uit andere wetten) die vanwege beleidsmatige keuzes van de deelnemende gemeenten na besluitvorming in het Algemeen Bestuur zijn opgedragen aan de GGD. Deze taken tezamen worden aangeduid als uniforme taken (zie boven bij 1 en 2).
Uniforme taken zijn structurele taken van de GGD die (in principe) voor elke gemeente gelijk worden vormgegeven (qua uitvoering en kwaliteit). Voor de OGGz/Wvggz zijn Maasdriel en Zaltbommel uitgezonderd.

Verrekening/financiering gebeurt veelal naar rato van inwoneraantallen. Hierbij ligt een solidariteitsprincipe aan ten grondslag. Andere vormen van verrekening vinden plaats op basis van factuur:

- Op basis van afname (P x Q). Voorbeeld: toezicht kinderopvang.
- Op basis van werkelijke lasten. Voorbeeld: huisvesting consultatiebureaus.

Facultatieve taken
Daarnaast kunnen gemeenten ook extra opdrachten geven (facultatieve taken) afhankelijk van hun behoefte en de 'couleur locale' van de betreffende gemeente. Facultatieve taken kunnen selectief door gemeenten worden afgenomen. De dienstverlening en de prijs wordt op maat afgestemd met de gemeenten. Financiering gebeurt op basis van subsidieverlening of op basis van factuur.

Uniforme en facultatieve taken in begroting 2023
GGD Gelderland-Zuid werkt integraal vanuit verbindende thema's. Binnen de uniforme taken onderscheiden we een GGD-breed programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) waar meerdere afdelingen in samenwerken in lijn met de Meerjarenstrategie 2020-2023 (zie paragraaf 2.2) en producten die per werkveld zijn aangegeven.
Conform verzoek van de deelnemende gemeenten hebben we in onderhavige begroting de uitvoering van de Wvggz-taken opgenomen als uniforme taak.
Facultatieve taken worden per werkveld aangegeven. Facultatieve taken zijn opgenomen in de begroting 2023 als deze bij het opstellen van de begroting al bekend zijn. Subsidieverstrekking voor facultatieve opdrachten vindt echter door het jaar heen plaats.

Besparingen
In onderhavige begroting zijn de besluiten van het Algemeen Bestuur van december 2019 met betrekking tot besparingen op het uniform deel opgenomen. Dit betreft € 715.000 en is circa 3% van het uniform deel.

Overzicht per gemeente inclusief taakvelden
Dit jaar is wederom per gemeente een overzicht opgenomen van de bijdrage 2023 inclusief de wijzigingen per gemeente ten opzichte van begroting 2022.

Conform wet- en regelgeving uit het BBV is de GGD verplicht te rapporteren naar taakvelden. Gemeenten hebben deze informatie nodig voor eigen rapportages. Voorheen was dit overzicht op totaalniveau van de GGD opgenomen. Gemeenten moesten daardoor het aandeel zelf berekenen. Met ingang van de begroting 2021 wordt dit overzicht opgenomen per gemeente zodat gemeenten dit niet meer zelf hoeven te berekenen.

Deze overzichten zijn opgenomen in paragraaf 6.3.

2

Gezondheid in Gelderland-Zuid

2 Gezondheid in Gelderland-Zuid

2.1 Gezondheidssituatie in Gelderland-Zuid

Algemeen
Met de meeste inwoners van Gelderland-Zuid gaat het goed. Ze voelen zich gezond en gelukkig. Dit neemt wel af met de leeftijd. Onze kinderen en jongeren groeien over het algemeen gezond op. De levensverwachting in Gelderland-Zuid stijgt nog steeds. Door de toenemende vergrijzing neemt het aantal ouderen met chronische ziekten en beperkingen toe. De regie over het eigen leven neemt af met de leeftijd. Van de 65-plussers heeft 13% onvoldoende regie over het eigen leven.

Binnen Gelderland-Zuid zijn de verschillen in gezondheid groot. Het is een regio met een grote diversiteit. Dit betreft diversiteit qua verstedelijking (van plattelandsdorpen tot universiteitsstad), maar ook diversiteit qua religie, politieke kleur en opleidingsniveau.

Verschil in gezondheidskansen
De algemene ontwikkelingen die zich voordoen in Nederland gelden ook voor Gelderland-Zuid: toename van vergrijzing, kwetsbare groepen en een duidelijk verschil in gezondheidskansen afhankelijk van achtergrond en positie in de maatschappij. Er zijn zorgen over maatschappelijke en mentale weerbaarheid, vooral bij jongvolwassenen.

Opvallende verschillen tussen regio Rivierenland en Rijk van Nijmegen betreft het voorkomen van overgewicht bij volwassenen en kinderen (hoger in Rivierenland), de consumptie van groente en fruit (lager in Rivierenland) en de vaccinatiegraad (lager in Rivierenland). In de steden Nijmegen en Tiel zien we hogere scores op moeite met rondkomen, huiselijk geweld, eenzaamheid en psychische problematiek dan in de andere gemeenten.

Info per gemeente, dorp of wijk
De GGD rapporteert over de gezondheidsinformatie aan de individuele gemeenten in Gelderland-Zuid, zodat zij beleid kunnen ontwikkelen en uitvoeren dat past bij de mensen waar het om gaat. Speciale aandacht is er voor gezondheidsverschillen en de kwetsbaren in de samenleving met als doel juist ook bij deze mensen het gezondheidspotentieel zoveel mogelijk te benutten.

Informatie en interactieve dashboards met relevante cijfers per gemeente, dorp of wijk in Gelderland-Zuid, afkomstig van de monitors jeugd en volwassenen, zijn te vinden op de website van GGD Gelderland-Zuid via Gezondheid in Cijfers[1].

Impact van coronacrisis
De coronacrisis is gestart als een gezondheidscrisis en heeft door het langdurige karakter een grote impact op de maatschappij. Zowel economisch als sociaal-maatschappelijk zijn er grote zorgen. Alle groepen (jeugd, jongeren en volwassenen) zijn minder gaan bewegen. Er wordt rekening gehouden met een groot effect op jongeren, zowel qua kansenongelijkheid in het onderwijs, als mentale gezondheid en toekomstperspectief. Verwacht wordt dat er grotere maatschappelijke en gezondheidsverschillen zullen ontstaan, juist bij kwetsbare groepen.
De GGD'en voeren extra monitors uit om de gevolgen en effecten van de coronacrisis voor de verschillende groepen in beeld te brengen. Op deze manier kunnen we de gevolgen duiden en kan dit aanleiding zijn voor (aanpassing van het) gemeentelijk gezondheidsbeleid.

[1] Deze cijfers zijn verzameld vóór de coronacrisis (zie kopje 'impact van coronacrisis').

2.2 Meerjarenstrategie GGD Gelderland-Zuid

De meerjarenstrategie 2020-2023 is in april 2020 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Met de meerjarenstrategie geeft de GGD inzicht in de focus, ambities, leidende principes en strategische thema's voor de periode 2020–2023.

Als professionele organisatie staan we voor geborgde kwaliteit en een doelmatige en doeltreffende organisatie. De bestuursopdracht om een ondernemende GGD te zijn, uit zich in oog hebben voor ontwikkelingen, innovatie en kansen. Hierbij is over de grenzen heen werken met andere organisaties belangrijk om daadwerkelijk (gezamenlijk) effect te kunnen bereiken. In onze praktijk geven we invulling aan onze kernwaarden kwaliteitsgerichtheid, ondernemingszin en omgevingsbewustzijn.

Er is een groeiend maatschappelijk besef van het belang van preventie en een integrale aanpak voor een gezonde leefstijl en leefomgeving. Onderkend wordt dat onderliggende factoren zoals armoede, werk en inkomen, en laaggeletterdheid heel bepalend zijn. Ook staan vraagstukken rond zorg en sociale veiligheid steeds prominenter op de agenda.

Voor de uitvoering van de taken werkt de GGD vanuit twee leidende principes:
1. Aansluiting bij de gemeenten waarbij de GGD zijn lokale nabijheid verder versterkt door per gemeente dedicated teams van professionals te vormen die zich richten naar de lokale context, de zogenoemde gemeenteteams.
2. Netwerkaanpak waarbij verbinden van kennis en samenwerking met partners op lokaal, regionaal en landelijk niveau centraal staat. De netwerkaanpak kan leiden tot het samen organiseren van dienstverlening (netwerkorganisatie) om kwaliteit en integraliteit voor de inwoners te verhogen en/of dienstverlening te kunnen borgen.

De maatschappelijke opgave van gemeenten, de gezondheidssituatie van onze inwoners, de lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen en het takenpakket van de GGD vormen de uitgangspunten voor de meerjarenstrategie 2020–2023.

De strategische thema's waar de GGD in de periode 2020-2023 op inzet zijn:
1. Informatie gestuurde aanpak van maatschappelijke opgaven.
2. Adviseren over preventie en verbinden van collectieve preventie met persoonsgerichte zorg.
3. Investeren in de verbinding tussen zorg en veiligheid.
4. Gezondheidsbescherming in het sociale en fysieke domein.

Ad. 1.
Dit strategisch thema is in de Programmabegroting GGD 2023 met name uitgewerkt in het programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA). Dit programma wordt beschreven in het onderdeel Wettelijke taken opgedragen aan de GGD.

Ad. 2.
Dit strategisch thema is in de Programmabegroting GGD 2023 voornamelijk uitgewerkt in de paragrafen Gezond Leven en Jeugdgezondheidszorg in het onderdeel Wettelijke taken opgedragen aan de GGD.

Ad. 3.
In de Programmabegroting GGD 2023 is dit strategisch thema met name uitgewerkt in de paragrafen Bijzondere Zorg en Veilig Thuis, te vinden in het onderdeel Wettelijke taken belegd bij de GGD.

Ad. 4.
Dit strategisch thema is in de programmabegroting GGD 2023 uitgewerkt in paragraaf Algemene gezondheidszorg, in het onderdeel Wettelijke taken opgedragen aan de GGD.

2.2.1 Operationalisering en implementatie van de meerjarenstrategie: online magazine

De meerjarenstrategie geeft de ontwikkelrichting aan van de GGD voor de jaren 2020-2023. De operationalisering van de meerjarenstrategie zal worden bepaald door prioritering binnen de budgettaire mogelijkheden. Deze budgettaire mogelijkheden bepalen de mate waarin resultaten kunnen worden behaald.

Er is een online magazine ontwikkeld over de meerjarenstrategie.
In dit magazine brengen we via verhalen van medewerkers in beeld hoe we – in de praktijk - werken aan de (leidende principes en de strategische thema's uit de) meerjarenstrategie. De komende jaren wordt het online magazine verder gevuld zodat we over vier jaar een beeld hebben van de ontwikkelingen en resultaten die we met elkaar hebben doorgemaakt en bereikt.

2.3 Relevante maatschappelijke ontwikkelingen

Effecten van de coronacrisis
De coronacrisis heeft een grote impact op de maatschappij, zowel op het gebied van gezondheid als sociaaleconomisch. Bekend is, door onder andere onderzoeken van CBS, CPB, RIVM, panelonderzoeken door GGD'en, dat er door de coronacrisis achterstanden op terrein van scholing/onderwijs zijn ontstaan, werkverlies is opgetreden, armoede, problematische schulden zijn ontstaan en dat er meer eenzaamheid, stress en angst heerst onder de bevolking. Met name kwetsbaren in de samenleving zullen hier (langdurige) effecten van ondervinden. De zorg is dan ook dat gezondheidsachterstanden zullen worden vergroot. Gezondheidsachterstanden vormen een complex probleem waarvoor geen eenduidige oplossing is; het vraagt om een integrale aanpak die beleidsterreinen gezondheid, werk en inkomen, minima, sport en omgeving met elkaar verbindt.
De gezondheidsmonitors die de GGD uitvoeren, zullen een waardevolle gegevensbron zijn om de effecten van de coronacrisis te monitoren. Extra aandacht voor specifieke groepen, zoals jeugd, jongvolwassenen, is dan ook op zijn plaats.

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), de (ziekenhuis)zorg, de Veiligheidsregio's en de GGD'en zullen lessen trekken uit de (vele evaluaties en onderzoeken die volgen uit de) coronacrisis, zoals het belang van samenwerking, ontschotting en nieuwe (digitale) werkvormen. Gezamenlijk maken de bovengenoemde organisaties zich klaar voor toekomstige gezondheidscrises door versterking van de pandemische paraatheid en de inrichting van een landelijke functionaliteit infectieziektebestrijding (LFi). Wat dit precies gaat betekenen voor de toekomstige omvang, organisatie, aansturing en financiering van de (infectieziektebestrijding binnen de) GGD is momenteel nog onduidelijk.

Belang van gezondheid en preventie - preventieakkoorden
De rol van preventie is in de afgelopen jaren hoger op de agenda gezet. De coronacrisis heeft het belang van gezondheid en preventie verder onderstreept. Eind 2018 presenteerde de staatsecretaris van VWS het Nationaal Preventieakkoord, ondertekend door 70 partijen waaronder de VNG en de GGD'en. Het Preventieakkoord zet in op het terugdringen van overgewicht, roken en problematisch alcoholgebruik. Doelstellingen (voor 2040) betreffen een rookvrije generatie, een kwart minder mensen met overgewicht en een halvering van het aantal mensen met problematisch alcoholgebruik. Daarnaast wil het Kabinet het Preventieakkoord verbreden met het thema 'mentale gezondheid'.

Het Preventieakkoord sluit goed aan op het gezondheidsbeleid van de gemeenten in Gelderland-Zuid en op de inzet van gezondheidsmakelaars van onze GGD om de integrale aanpak op de gekozen leefstijlthema's te verbreden en te verstevigen. 'Wij zijn groen, gezond en in beweging Nijmegen', is een lokaal preventie-akkoord waar intussen meer dan 50 partners, waaronder de GGD, bij zijn aangesloten. Daarin is afgesproken dat ze actief een gezonde leefstijl bij medewerkers, leerlingen, cliënten en patiënten stimuleren. Een rookvrije omgeving, meer bewegen en gezond eten, mentale fitheid en bewustwording van de risico's van alcoholgebruik zijn de prioriteiten. Het doel van het akkoord is de fysieke én mentale gezondheid van Nijmegenaren aanzienlijk te verbeteren. Naast 'Groen, gezond en in beweging' zijn er in de verschillende gemeenten in Gelderland-Zuid lokale preventie-akkoorden vastgesteld, waaraan de GGD een bijdrage levert.

In de gezondheidszorg zien we een verschuiving van ziekte en zorg, naar gezondheid en gedrag. Er wordt meer ingezet op persoonsgerichte preventie, en aandacht voor de leefstijl en leefwijze. Dit wordt door het Ministerie van VWS ondersteund door onder andere in te zetten op Gecombineerde Leefstijl Interventies, waarbij huisartsen, eerstelijnszorg en specialistische zorg samenwerken met GGD en sociaal domein om ongezond gedrag van een patiënt structureel te verbeteren.

Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024
In 2020 is de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024 verschenen. Iedere vier jaar brengt het Ministerie van VWS de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid uit. Dit is zo vastgelegd in de Wet publieke gezondheid (Wpg). De nota getiteld 'Gezondheid breed op de agenda' beschrijft de landelijke prioriteiten op het gebied van publieke gezondheid en is richtinggevend voor het lokale gezondheidsbeleid van gemeenten.
In de gezamenlijke visie wordt uitgegaan van:
1. De invloed van achterliggende problematiek, zoals armoede, laaggeletterdheid, eenzaamheid, werkloosheid, etc. Onder druk van armoede en stress neemt het 'doe-vermogen' van mensen af, waardoor zij veel minder in staat zijn om in actie te komen om hun situatie te verbeteren. Mensen in een kwetsbare situatie hebben daardoor een hoger risico op een slechtere gezondheid.
2. Het concept *positieve gezondheid*. Bij het versterken van de sociale omgeving is participatie en zoveel mogelijk eigen regie van belang. Dit komt tot uiting in het concept positieve gezondheid. Dit gaat uit dat een mens meer is dan zijn ziek zijn, van regie over het eigen leven en aandacht voor wat (voor het individu) betekenisvol is, om zo de eigen veerkracht te benutten en te versterken. Om hierin te ondersteunen wordt ingezet op digitale innovaties en toegankelijk maken van e-health.
3. Samenwerking waarbij gezondheid een verbindend thema is bij alle beleidsvelden (Health in all policies).

In de nota staan 4 actuele gezondheidsvraagstukken centraal, waar Rijk en gemeenten de komende jaren samen mee aan de slag gaan, namelijk:
1. Het verbeteren van gezondheid in de fysieke- en sociale leefomgeving.
2. Het verminderen van gezondheidsachterstanden.
3. Het verlagen van de druk op het dagelijks leven bij jeugd en jongvolwassenen.
4. Het bijdragen aan vitaal ouder worden.

Deze vier gezondheidsvraagstukken komen voort uit de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) 2018 en zijn specifiek gekozen, omdat deze gezondheidsvraagstukken een grote ziektelast veroorzaken, leiden tot de grootste gezondheidswinst voor kwetsbare groepen of kunnen leiden tot kostenbeheersing in de zorguitgaven.
De Meerjarenstrategie 2020-2023 van onze GGD sluit goed aan bij de ontwikkelingen en prioriteiten zoals benoemd in de landelijke nota.

Gezondheid in de fysieke en sociale woonomgeving / Omgevingswet
De omgeving waarin mensen wonen, werken en leven is één van de factoren die hun gezondheid beïnvloedt. Een gezonde fysieke leefomgeving is onlosmakelijk verbonden met ruimtelijke ordening. Het betreft zowel gezondheidsbescherming (tegen geluid, gevaarlijke stoffen, geurhinder, ziekteverwekkers, hittestress, etc.) als gezondheidsbevordering (een omgeving met groen die uitnodigt tot bewegen, ontmoeten en ontspannen).
De Omgevingswet, die op 1 januari 2023 van kracht wordt, zet in op een gezonde en veilige leefomgeving. De Omgevingswet combineert een groot aantal wetten en brengt het fysieke en het sociale domein bij elkaar. Van belang hierbij is de participatie van de verschillende stakeholders om te komen tot een evenwichtige inrichting van de omgeving, die gezond en veilig opgroeien en vitaal ouder worden ondersteunt.
De landelijke gezondheidsnota (zie boven) gaat uit van met prioriteit inzetten op het verbeteren van de leefomgeving in wijken/gebieden met gezondheidsachterstanden.

Kansrijke Start
Het Kabinet wil in elke gemeente het programma Kansrijke Start invoeren. Op die manier worden vrouwen en pasgeborenen ondersteund bij de eerste 1000 dagen die cruciaal zijn voor gezondheid, welzijn en latere ontwikkeling. Voor de invoering van Kansrijke Start in elke gemeente wordt landelijk 23 miljoen euro structureel extra beschikbaar gesteld vanaf 2023. Nu Niet Zwanger (NNZ) is een onderdeel van Kansrijke Start. Het Ministerie van VWS heeft voor 2022 incidenteel geld beschikbaar gesteld om NNZ te borgen en regionaal uit te rollen. Het regio breed aanbieden van NNZ is kosteneffectief en voorkomt veel maatschappelijk leed. De GGD doet een dringend beroep op de gemeenten om de beschikbaar gestelde middelen in te zetten om Kansrijke Start/NNZ structureel te borgen. De GGD adviseert de gemeenten graag over een samenhangende aanpak. Dit is ook van belang voor de follow-up van prenataal huisbezoek JGZ.

Prenataal huisbezoek aan kwetsbare zwangeren en gezinnen door de JGZ
Voor een gezonde ontwikkeling van het kind is het cruciaal dat een kind een goede start kan maken in de eerste 1000 dagen. Zorgwekkende omstandigheden voor kinderen kunnen al tijdens de zwangerschap optreden. Hiertoe heeft het Kabinet besloten om per 1 juli 2022 in de Wet publieke gezondheid (Wpg) de verplichting voor gemeenten op te nemen om de JGZ een prenataal huisbezoek aan kwetsbare zwangeren en gezinnen aan te laten bieden. Deze wijziging van de Wpg komt voort uit het landelijke actieprogramma Kansrijke Start en is erop gericht om in een vroegtijdig stadium van de zwangerschap, na signalering door de verloskundig zorgverlener, hulp en ondersteuning door de jeugdverpleegkundige aan te bieden aan zwangere vrouwen en/of gezinnen in een kwetsbare situatie. Hierbij staat voorop dat het een prenataal huisbezoek op basis van vrijwilligheid is. De gemeente moet deze taak opdragen aan c.q. inkopen bij dezelfde organisatie die voor de gemeente de jeugdgezondheidszorg uitvoert. Dit betekent dat GGD Gelderland-Zuid het prenataal huisbezoek per 1 juli 2022 gaat aanbieden in de gemeenten waar zij de 0 tot 4-jarigenzorg uitvoert, dat wil zeggen in het Rijk van Nijmegen, Neder-Betuwe en West Maas en Waal.

Uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
De ontwikkeling van het Rijksvaccinatieprogramma staat niet stil. Er komen nieuwe vaccins op de markt, de kennis over vaccinaties neemt toe en soms komt een nieuwe infectieziekte in beeld. In de komende jaren worden er nieuwe vaccinaties aan het RVP toegevoegd. Voor de uitvoering van de uitbreiding van het RVP en de monitoring daarvan wordt extra geld gestort in het gemeentefonds. De vaccinaties zelf worden bekostigd door het RIVM.
In 2022 is het RVP uitgebreid met het HPV-vaccin voor jongens. Het vaccin beschermt hen tegen penis-, anus-, mond- en keelkanker. Ook worden kinderen vanaf 2022 eerder gevaccineerd, namelijk als ze 9 jaar oud zijn. Daarnaast krijgen jongvolwassenen tussen de 18 en 26 jaar in de toekomst de mogelijkheid de vaccinaties te halen.
De vaccinatie tegen het Rota-virus zou per 1 juni 2020 worden aangeboden aan kwetsbare kinderen die te vroeg zijn geboren of een laag geboortegewicht hebben. Zij hebben een grotere kans dat een infectie met het Rota-virus ernstig verloopt. De Gezondheidsraad heeft de vaccinatie tegen het Rota-virus opnieuw beoordeeld. Naar aanleiding hiervan kan het RVP worden uitgebreid.

Ook zal de Gezondheidsraad de vaccinatie tegen meningokokken B over een paar jaar opnieuw beoordelen. Maar ook andere vaccinaties blijven in de toekomst hoog op de agenda van wetenschappers en beleidsmakers staan. Met de toenemende kennis wordt het mogelijk om tegen steeds meer ziekten te vaccineren. Zo kunnen infectieziekten en de gevolgen hiervan nog verder worden teruggedrongen.

Informed consent
Vanaf 2022 voldoet GGD Gelderland-Zuid aan de verplichting met betrekking tot 'informed consent'. 'Informed consent' is de geïnformeerde toestemming van ouders (en kinderen vanaf 12 jaar) tot de uitwisseling van vaccinatiegegevens van het RVP met het RIVM. In onderhavige begroting is informed consent binnen de afdeling JGZ opgenomen. Dat betekent dat een toestemmingsverklaring in de registratie van het RVP (in het kinddossier) is ingebouwd, waarmee ouders (en kinderen vanaf 12 jaar) gevraagd worden om toestemming voor het delen van vaccinatiegegevens met het RIVM.

Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang
Vanaf 1 mei 2021 voert GGD Gelderland-Zuid binnen de afdeling Bijzondere Zorg de Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang (CTMO) uit. Het betekent dat de GGD de toegang regelt voor opvang van dakloze en thuisloze mensen en gezinnen. Iemand die in aanmerking komt, krijgt een tijdelijk verblijf aangeboden in combinatie met begeleiding. Op deze manier wordt voldaan aan de gezamenlijke ambitie van de gemeenten in Gelderland-Zuid om één centraal coördinatiepunt voor de toegang tot Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang in te richten.
De Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang bestaat uit 4 onderdelen/deeltaken, te weten:
1. Consultatie en advies.
2. Screening, onderzoek en advies.
3. Evaluatie van cliënttrajecten.
4. Monitoring.

Wet verplichte ggz (Wvggz)
Op 1 januari 2020 is de GGD/het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) gestart met de uitvoering van de volgende Wvggz-taken:
a) Het horen bij het voornemen om een crisismaatregel te nemen.
b) De mogelijkheid voor inwoners en professionals om een melding te doen in het kader van de Wvggz en de behandeling en triage van deze melding.
c) Het uitvoeren van verkennend onderzoek naar aanleiding van een melding in het kader van de Wvggz.

GGD Gelderland-Zuid voert deze taken uit voor de gemeenten in Gelderland-Zuid, inclusief Mook en Middelaar en exclusief Zaltbommel en Maasdriel.
Met ingang van de begroting 2023 zal de GGD, op verzoek van de gemeenten, de Wvggz (voor de deelnemende gemeenten) opnemen in het uniform deel van de begroting.

Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGz)
De zorg voor de kwetsbare mensen loopt als een rode draad door de dienstverlening van de GGD heen. Het gaat om zowel interne als externe samenwerking, die essentieel is om kwetsbare mensen van alle leeftijden de juiste ondersteuning te bieden. De GGD biedt conform de Wmo ondersteuning op het gebied van de OGGz voor de regio Gelderland-Zuid en de gemeente Mook en Middelaar, minus de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) vervult hierbij een regionale meld-, triage- en adviesfunctie. MBZ biedt hulp aan mensen met (psychische) problematiek over wie men zich zorgen maakt en die zelf geen hulp of ondersteuning zoeken of deze mijden. Vaak gaat het om complexe en langdurige zorgvragen op verschillende leefgebieden. De populatie is heterogeen; denk aan dak- en thuislozen, woningvervuilers, chronisch verslaafden, sekswerkers, stelselmatige delict plegers, mensen met ernstige psychische aandoeningen, mensen met een verstandelijke beperking, vereenzaamde ouderen en chronisch zieken.
In de afgelopen jaren is het aantal trajecten dat door het MBZ wordt uitgevoerd, gestegen: van bijna 1200 trajecten in 2018 naar ruim 1800 trajecten in 2021. De toename van de trajecten is onder te verdelen in twee categorieën:

a) Een deel van de stijging is een logisch gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen en ingezet beleid (ambulantisering van de GGZ, sluitende aanpak voor mensen met een psychische kwetsbaarheid, Meldpunt niet-acuut en politiemeldingen), die ervoor zorgen dat er meer kwetsbare mensen in beeld komen. Deze trajecten passen binnen de taakuitvoering van MBZ, namelijk de geëscaleerde zorg.

b) Een ander deel betreft de (lichtere) meldingen, die bij MBZ binnenkomen, maar die na een korte triage door MBZ kunnen worden overgedragen aan het lokale veld of een betrokken zorgaanbieder.

De GGD is in gesprek met de gemeenten op welke wijze het lokale veld in de gemeente kan worden versterkt, zodat de zorg minder escaleert. Hierdoor zou het aantal trajecten bij MBZ kunnen worden verminderd. Het uitgangspunt hierbij is dat MBZ een vangnet-functie heeft.

Sterkere verbinding tussen zorg en veiligheid
Verschillende maatschappelijke ontwikkelingen leiden ertoe dat op gemeentelijk niveau zorg en veiligheid steeds sterker met elkaar in aanraking komen. Door de decentralisaties van zorgtaken naar gemeenten, het streven om inwoners langer in de wijk te laten wonen en de beweging van gespecialiseerde intramurale zorg naar ambulante ondersteuning, wonen kwetsbare groepen steeds langer in de wijk. Dit geldt behalve voor bijvoorbeeld kwetsbare ouderen, ook voor personen die overlast gevend gedrag veroorzaken en/of voor zichzelf of anderen een gevaar kunnen zijn.
Zowel bij Bijzondere Zorg, Veilig Thuis, crisisdiensten GGZ als het Veiligheidshuis zien we de complexiteit van casuïstiek toenemen. Dit vraagt om een goede samenwerking tussen zorgpartners, gemeenten, politie en justitie om samen een integrale aanpak te hanteren.

Toekomstige wijziging in de Jeugd en gezinsbeschermingsketen
In opdracht van de VNG, de ministeries van J&V en VWS is in het voorjaar 2021 een toekomstscenario van een nieuwe inrichting voor de Nederlandse jeugd en gezinsbescherming ontwikkeld. Het toekomstscenario schetst op hoofdlijnen hoe de kind- en gezinsbescherming er over zo'n vijf tot tien jaar uit zou kunnen zien. Dit houdt in:
- Om kinderen en gezinnen heen staat het (gemeentelijk) Lokaal Team dat hulp verleent.
- In het op te richten Regionaal Veiligheidsteam worden functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming samengebracht.
- Er is één vast gezicht binnen het Lokaal Team dat indien nodig samen optrekt met een professional uit het op te richten Regionaal Veiligheidsteam. Het gezin krijgt dus een vaste professional of een vast duo dat gedurende de periode van hulpverlening bij hen betrokken blijft.

Het scenario betekent een grote innovatie en verandering in de jeugdbeschermingsketen, waarbij wordt overgestapt van een kind- naar een gezinsgerichte benadering. Van een estafettemodel waar meerdere organisaties het stokje doorgeven naar een teammodel. Van verschillende professionals in een gezin naar één vertrouwd gezicht. Kennis en deskundigheid op het gebied van zorg en veiligheid worden samengebracht.
De uitgangspunten en realisatie van dit scenario hebben grote organisatorische consequenties voor de lokale sociale wijkteams, Raad voor de Kinderbescherming, Gecertificeerde Instellingen en ook voor Veilig Thuis. Dit scenario schetst een toekomstbeeld, maar is nog geen uitgewerkt plan.
De invloed van deze ontwikkeling voor Veilig Thuis en de GGD is nog niet bekend.

Oorlog Rusland - Oekraïne
Op 24 februari 2022 viel Rusland Oekraïne binnen en startte de oorlog. Op het moment van schrijven van deze begroting groeit de vluchtelingenstroom uit Oekraïne. Voor 2022 en daarna kunnen de gevolgen fors zijn, inhoudelijk en financieel. Het Kabinet vraagt de Veiligheidsregio's om de opvang van Oekraïense vluchtelingen te coördineren en samen met de gemeenten te organiseren. De GGD zal de publieke gezondheidszorg voor deze groep t.z.t. uitvoeren, maar de exacte rol van de GGD is nog niet duidelijk. In financieel opzicht is alleen bekend dat het Kabinet van Rijkswege de kosten die gemaakt zullen worden, integraal zal vergoeden.

3

Programma GGD

3 Programma GGD

3.1 Overzicht programma

UNIFORM

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD

- Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)
- Algemene Gezondheidszorg
- Gezond Leven
- Jeugdgezondheidszorg

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD

- Algemene gezondheidszorg
- Bijzondere Zorg
- Veilig Thuis

FACULTATIEF

Werkveld specifiek (facultatief)

- Prgramma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)
- Algemene Gezondheidszorg
- Bijzondere Zorg
- Gezond Leven
- Jeugdgezondheidszorg
- Veilig Thuis

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

- Arbo
- Communicatie
- Informatiemanagement
- Kwaliteit
- Bedrijfsvoering

Vier pijlers van betrouwbare publieke gezondheid

De minister van VWS heeft in 2014 verschillende pijlers van de GGD benoemd voor een robuuste vormgeving van de publieke gezondheid. Deze vier taken acht de minister "voor het fundament van de publieke gezondheid van zo essentieel belang, dat zij op een uniforme wijze moeten worden geborgd. Ze vragen een gespecialiseerde deskundigheid met een hoge mate van continuïteit en duidelijke aanspreekpunten (zowel voor de lokale als de landelijke overheid). Deze taken dienen daarom bij de GGD'en te worden belegd en vormen de vier pijlers van iedere GGD. Rijk en gemeenten moeten, vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid, de kwaliteit van deze pijlers gezamenlijk verankeren". De vier pijlers zijn in de brief van de minister in onderstaande figuur verbeeld.

Deze vier pijlers komen in de begroting van de GGD terug bij de uniforme taken (professioneel geborgde uitvoering van wettelijke taken), maar kennen ook een facultatieve component die per gemeente (of groep van gemeenten) wordt afgenomen.

3.2 Wettelijke taken opgedragen aan de GGD

3.2.1 Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA)

Wat houdt het in?

Het programma 'Onderzoek, informatie en advies' (OIA) geeft vorm aan het strategisch thema 'Informatie-gestuurde aanpak van maatschappelijke opgaven'

Een van de kerntaken van de GGD is het periodiek verzamelen van gezondheidsgegevens door middel van de gezondheidsmonitors. In het programma OIA worden verdiepende inzichten over gezondheid en veiligheid verkregen. Hierbij kunnen gegevens van verschillende gegevensbronnen worden gecombineerd. Voorbeelden van vraagstellingen zijn:

- Waar of bij welke groep zien we een stapeling van problemen of veranderingen in de tijd?
- Hoe ziet de bevolkingsopbouw of andere karakteristieken van het gebied of de doelgroep in kwestie eruit?
- Wat is de onderlinge samenhang/interactie tussen indicatoren van zorg, gezondheid, onderwijs en veiligheid?
- Waar liggen mogelijkheden om kansenongelijkheid tegen te gaan?

Inzichten zijn van belang zowel voor beleidsmakers als professionals in het veld. Professionals kunnen beter worden uitgerust om specifieke doelgroepen goed te ondersteunen. Door effecten van een (nieuwe) werkwijze te monitoren is er een kort cyclische feedback en kan "al doende" worden geleerd en verbeterd.

Het project "Gemeenten samen gezond" van de gemeenten Beuningen, Druten, Wijchen, Neder-Betuwe en Buren wordt met een dergelijke "lerende aanpak" opgepakt. Binnen dit proces wordt de informatiebehoefte gepeild en wordt gericht data verzameld of ontsloten. Hierna vindt verwerking, ordening, koppeling en visualisatie plaats. De nieuwe informatie die dit oplevert, wordt met de professionals verwerkt tot handelingsperspectieven in de praktijk en kennis voor besluitvormingsprocessen. Door inzet van een procesbegeleider richten we zo eenduidig mogelijk, maar bovenal gezamenlijk met de eindgebruikers van de inzichten, een continue proces in.

Informatiegestuurd werken vraagt om een programmatische aanpak om methodiek, expertise en technische infrastructuur samen te brengen. Overzichtelijke rapportages/dashboards die goed toegankelijk en veilig (AVG-proof) zijn, vormen het eerste resultaat en de basis voor verdere verdieping. Dit kan door relevante indicatoren en andersoortige gegevens te koppelen. Ook kan gekozen worden om in te zoomen op specifieke (kwetsbare) doelgroepen. Thema's zoals het verbeteren van mentale gezondheid van de jeugd, gezondheid in relatie tot ruimtelijke ordening, of vraagstukken op het gebied van zorg en veiligheid vragen om een gezamenlijke en gerichte aanpak van meerdere actoren. Informatiegestuurd werken werkt zowel richtend als ondersteunend.

Stand van zaken

Samen met de gemeente Nijmegen heeft de GGD eerder een Trusted Third Party-constructie aangeschaft. Daar waar koppeling op persoonsniveau essentieel en relevant is, zijn we in staat om deze veilig aan te bieden. Een voorbeeld van de toepassing is de gezamenlijke OGGZ monitor. Deze kan verder worden uitgebreid door bijvoorbeeld data te verrijken met andere gebieden/thema's, waaronder het sociale domein, het jeugddomein (onderwijs) en de medische zorg (1e en 2e lijn).

In 2021 is een veilige en schaalbare technische infrastructuur voor de opslag en verwerking van data ingericht.

Voor de coronabestrijding heeft OIA een interactief dashboard ingericht om test- en vaccinatiedata inzichtelijk te maken op gemeente-, wijk- en buurtniveau. Op basis van data en achtergrondkennis is bepaald waar en hoe we maatwerk konden leveren. Zo konden we verandering over de tijd en clusters goed in beeld krijgen, hebben we bepaald waar we met mobiele teststraten en prikpunten het bereik van inwoners in specifieke stadsdelen of kernen konden vergroten, en signaleerden we specifieke aandachtsgebieden.

Voor verschillende taken van Bijzondere Zorg (meldpunt niet-acuut, Toegang Beschermd Wonen) zijn monitors ingericht. Hierdoor hebben GGD en gemeenten meer informatie over kwetsbare doelgroepen en het gebruik van gemeentelijke voorzieningen. OIA ondersteunt ook bij CTMO.

Voor Veilig Thuis zijn verantwoordingscijfers in een inzichtelijk dashboard gezet. Dit dashboard is vanaf 1 april 2022 toegankelijk voor gemeenten, zodat de verrichtingen per gemeente op een makkelijke wijze gevolgd kunnen worden. Dit kan gemeenten ondersteunen in het maken van specifieke beleids- of uitvoeringskeuzen voor bijvoorbeeld de inrichting van (extra) ondersteuning in het sociaal domein.

Voor de gezondheidsmonitors vormen de huidige gebiedsprofielen de uitgangspositie. Deze kaarten geven een beschrijvend beeld op gemeente-, wijk- en buurtniveau op het gebied van gezondheid en welzijn. We hebben een inhoudelijke verkenning gestart op registratiedata vanuit de wettelijke taken die de GGD uitvoert. Hieruit komt naar voren dat op het gebied van gezondheid van de jeugd, we kunnen werken aan tussentijdse en/of verdiepende inzichten. Gegevens van RIVM (open data, bronsystemen en de databases van het regiobeeld), het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) en Vektis (de gemeentezorgspiegel) kunnen waardevol zijn om de context te verkennen. De koppeling met verschillende gegevensbronnen kan een juiste duiding van inzichten ondersteunen. Data vanuit gemeenten of andere samenwerkingspartners kunnen helpen om bijvoorbeeld de klantreis door het zorglandschap in beeld te brengen. Ook kan het voorzieningengebruik op lokaal niveau worden betrokken.

De informatiebehoefte bij gemeenten en andere relevante partners is in beeld gebracht.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

- ‘Informatie-gestuurde aanpak van maatschappelijke opgaven’ is één van de strategische thema’s van de Meerjarenstrategie.
  Intern ondersteunt OIA door het ontsluiten, verwerken, verrijken en presenteren van de data. Hiertoe investeert OIA in dataspecialistische expertise. Extern (samenwerkingspartners en gemeenten) stemt OIA af welke gegevens en informatieproducten relevant zijn. Gezamenlijk kunnen integrale vraagstellingen worden opgepakt. Vooraf zullen de informatiebehoefte en grondslagen worden afgestemd voor het combineren van data en om te komen tot een veilige (AVG-proof) data-infrastructuur.
- De GGD ontwikkelt de informatiepositie in verbinding met gemeenten en lokale, regionale en landelijke partners. Huidige gebiedsprofielen worden uitgebreid met nieuwe indicatoren zodat een integraal, domein-overstijgend inzicht ontstaat. Deze kunnen beleidskeuzes verder ondersteunen. Door ontwikkelingen kortcyclisch te monitoren wordt actiegericht leren ondersteund en is regelmatige evaluatie en bijstelling van beleid mogelijk.

Ontwikkelingen

De coronacrisis heeft de urgentie van het tegengaan van kansenongelijkheid en investeren in gezondheid en preventie versterkt. De materie is complex, mede vanwege onderliggende vraagstellingen zoals armoede, schulden en laaggeletterdheid. Informatiegestuurd werken helpt beleidsmakers om onderbouwde keuzes te kunnen maken en richting te geven.

Daarnaast ondersteunt informatiegestuurd werken professionals, die gezamenlijk door actiegericht leren een complex vraagstuk oppakken.

Door vanuit de GGD data-expertise en datavaardigheden van professionals verder te ontwikkelen, kunnen we samen met gemeenten, ook waar nog geen vaste data expertise ingezet is, structureel werken aan een kennis- en data infrastructuur.

De ontwikkelingen op het gebied van een data-infrastructuur worden samen met het informatiemanagement van de GGD doorgemaakt. Naast een betrouwbare, veilige en gestructureerde dataverzameling wordt ook het toegangsniveau en de presentatievorm van deze data steeds belangrijker.

Statische rapporten en hard copy-vormen van factsheets en wijkprofielen kunnen aangevuld of vervangen worden door dashboards. Op die wijze kan iedere werknemer, bestuurder, ambtenaar en burger op maat (afhankelijk van het autorisatieniveau) én interactief gebruik maken van actuele data. Buiten de GGD biedt dit de mogelijkheid om op gedetailleerd niveau informatie in te winnen. Binnen de GGD zorgt het voor spiegelinformatie ten behoeve van eenduidige registratie en registratiekwaliteit en kan het de bewustwording van het nut van data en de data-volwassenheid van de organisatie laten groeien.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Groeien in datavolwassenheid in de vorm van verdiepende inzichten op het gebied van publieke gezondheid.	Het, in afstemming met samenwerkingspartners, realiseren van integrale inzichten om een thema of (kwetsbare) doelgroep beter in beeld te krijgen.	Dashboard met focus op een gezamenlijk geprioriteerd thema/(kwetsbare) doelgroep.
	Doorontwikkelen OGGZ monitor met samenwerkingspartners.	Doorontwikkeling van een gezamenlijk regionaal monitoringsinstrument t.b.v. een zo compleet mogelijk beeld over de hele OGGz keten. Verkenning landelijke mogelijkheden.
	Vraaggestuurd doorontwikkelen van dashboards op afdelingsniveau t.b.v. uitbreiding, datakwaliteit, dataregistratie/registratieafspraken	Prestatie is afhankelijk van de vraag en prioritering binnen de afdelingen/samenwerkingspartners.
	Inrichten van verdiepende statistische analyses om structurele verdiepingsslag aan bestaande inzichten te brengen.	Verkenning wat clusteranalyse, tekst mining, multilevel analyse etc. op kan leveren aan verbanden of verklaringen.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Toewerken naar een meer data-gedreven GGD	Opzetten van een structurele en veilige data-infrastructuur.	Gezamenlijke regionale data-infrastructuur, waarbij data voor een specifieke vraag op een veilige manier te combineren/delen zijn binnen een samenwerkingsverband tussen verschillende partijen uit het publieke domein, veiligheid, zorg en welzijn. Minimaal 1 pilot met datadeling tussen gemeente/GGD.
	Het, door gemeenten en andere partners, veilig en laagdrempelig gebruiken van door de GGD verzamelde, gecombineerde en geanalyseerde data ten behoeve van beleid.	Dataplatform in nader te bepalen vorm. Doorontwikkeling met de gebruikers en samenwerkingspartners van het dataplatform.
	Groei in datavaardigheid: Producten vanuit OIA maken deel uit van leer- en verbetercyclus van de lijnafdelingen.	Geborgde producten binnen de lijnafdelingen, die worden geraadpleegd voor accurate cijfers en/of verbeteringen in de datakwaliteit.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Programma Onderzoek, Informatie en Advies	**Realisatie 2021**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**
Lasten						
Personeelskosten	279	445	378	244	244	244
Materiële kosten	109	62	93	84	84	84
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	1	108	109	75	75	75
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	-379	-564	-569	-404	-404	-404
Subsidie gemeenten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage rijk	0	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-20	-50	0	0	0	0
Resultaat						
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**-10**	**0**	**11**	**0**	**0**	**0**

3.2.2 Algemene Gezondheidszorg (AGZ)

3.2.2.1 Gezondheidsbescherming

Wat houdt het in?

Gezondheidsbescherming richt zich op het beschermen van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Zuid tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's. Doel is onder andere om te voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan gemeenten (Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en subsidieregeling publieke gezondheidszorg). Gezondheidsbescherming is één van de pijlers van de publieke gezondheidszorg.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Gezondheidsbescherming in het sociale en fysieke domein is één van de vier strategische thema's in de Meerjarenstrategie 2020-2023. Gezondheidsbeschermende maatregelen zoals vaccineren en het voorkomen van infecties door preventie, zijn van groot belang voor de volksgezondheid. Gezondheidsbescherming is één van de belangrijkste wettelijk verplichte taken in de Wet Publieke Gezondheid. Belangrijke speerpunten in dit kader zijn:

- integrale advisering gezonde leefomgeving: hierdoor levert de GGD een betrouwbare bijdrage aan een veilige en gezonde leefomgeving;
- infectiepreventie en bestrijding antibiotica-resistentie: aandacht voor kwetsbare groepen en het voorkomen dat één van de grootste bedreigingen binnen de gezondheidszorg in Nederland onbeheersbaar wordt;
- integrale organisatie seksuele gezondheidszorg: hierbij focust de GGD nog meer op preventie en sluit zo goed als mogelijk aan bij de behoefte van de inwoners.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen betreffen:

- Aanhoudende dreiging en onvoorspelbaarheid van infectieziekten, opkomende zoönosen en gevaar van infecties door bacteriën die (multi)resistent zijn tegen antibiotica.
- Continuering en doorwerking effecten coronapandemie, inclusief extra inzet infectieziektebestrijding en eventueel overige extra taken (testen, vaccineren, bron- en contactonderzoek (bco), etc.).
- VWS onderzoekt in 2022 wat nodig is qua "paraatheid" voor toekomstige pandemieën; dit kan leiden tot wijzigingen in de landelijk-regionale vormgeving van de infectieziektebestrijding.
- Het RVP is opgenomen in de Wpg. De afdeling Infectieziektebestrijding is verantwoordelijk voor de surveillance van de vaccinatiegraad.
- Zorg over groepen die relatief grote seksuele gezondheidsrisico's lopen en de noodzaak tot netwerksamenwerking, extra preventie en inzet hiervoor.
- Vanaf 2021 is € 35.000 per jaar bezuinigd door het laten vervallen van het uitbraakbudget van Infectieziektebestrijding binnen het kader van de GGD-brede bezuinigingen (verwerkt in onderhavige begroting). Indien zich een uitbraak voordoet zullen de kosten hiervan bij desbetreffende gemeente(n) in rekening worden gebracht indien het Rijk deze kosten niet of onvoldoende vergoedt.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Gezondheids-bescherming van inwoners tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's (Wpg).	Voorkomen en bestrijden van infectieziekten en TBC, vroegtijdig signaleren hiervan en adequaat voorbereid zijn op uitbraken.	• Surveillance. • Monitoring RVP-vaccinatiegraad Gelderland-Zuid. • Verwerking van meldingen conform Wpg. • Beleidsadvisering. • Preventie. • Bron- en contactopsporing / screening. • Netwerksamenwerking. • Vangnet. • Uitbraakmanagement. • Onderzoek. • Behandeling en begeleiding. • Extra taken in het kader van de coronapandemie (testen, vaccineren, bco, etc.) die door de Minister van VWS bij de GGD zijn belegd.
	Preventie en bestrijding van niet te behandelen infecties veroorzaakt door resistente bacteriën (Antibioticaresistentie - ABR).	• Adviesfunctie voor de uitvoering van de aanpak ABR met de ketenpartners Gelderland-Zuid. • Deelname aan het Gelders Antibiotica & Infectiepreventie Netwerk (GAIN). • Deelname aan het ABR-kennisnetwerk Oost-Nederland. • Deelname aan projecten en onderzoek.

	Technische hygiënezorg bij risico-instellingen en evenementen (Wpg).	• Inspecties bij risicovolle situaties en instellingen waar meer risico's op infecties te verwachten zijn zoals:
		  • Grote evenementen.
		  • Seksinrichtingen.
		  • Opvangvoorzieningen.

	Integrale seksuele gezondheidszorg (Wpg).	• Uitgevoerde Wpg-taken seksuele gezondheidszorg (in samenhang georganiseerd met aanvullende seksuele gezondheidszorg Gelderland-Zuid):
		  ○ Netwerksamenwerking en deskundigheidsbevordering in de keten.
		  ○ Preventie-activiteiten met betrekking tot onder andere:
		  - Voorlichting aan kwetsbare groepen.
		  - eHealth ter ondersteuning aan de netwerksamenwerking en preventie-activiteiten.

	Voorkomen of beperken van gezondheidsschade ten gevolge van bloot-	• Advisering over de (negatieve) invloeden van milieufactoren op de gezondheid van inwoners.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
	stelling aan ongunstige milieufactoren (MMK, Wpg).	• Voorlichting aan gemeenten, instellingen en inwoners. • (Oriënterend) onderzoek naar blootstelling aan milieufactoren en gezondheidsproblemen. • Signalering van ongewenste ontwikkelingen. • Verwerking van meldingen, vragen en klachten. • Preventie.

3.2.2.2 Toezicht Kinderopvang, Tattoo en piercing

Wat houdt het in?

Toezicht richt zich op het ondersteunen van gemeenten, Rijk en netwerkpartners bij het borgen van de kwaliteit van de kinderopvang en tattoo & piercing. Toezicht is één van de pijlers van de publieke gezondheidszorg.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Wij helpen gemeenten te borgen dat de (kwetsbare) gebruikers erop kunnen vertrouwen dat de geboden diensten en zorg van goede kwaliteit zijn.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen:
- In de afgelopen jaren is het nieuwe toezicht, gebaseerd op de nieuwe wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK), reeds gefaseerd ingevoerd.
- Nieuw ingevoerde werkwijzen, zoals herstelaanbod, worden gemonitord en zo nodig bijgesteld.
- Intensivering van het toezicht op de gastouderopvang realiseren in samenwerking met de gemeenten, conform het landelijk beleid en gefaciliteerd door de extra storting hiervoor in het gemeentefonds.
- Verdere implementatie van het flexibele toezicht. Hierbij wordt de vaste set van de minimaal te inspecteren voorwaarden sterk verminderd, en is er meer maatwerk door toezichthouder en gemeente mogelijk wat betreft de keuzes voor de te inspecteren voorwaarden.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Bijdragen aan kwaliteitsborging kinderopvang en specifieke voor-zieningen	Toezicht houden op kwaliteit kinderopvang (Wet IKK)	• Toezicht kinderopvang volgens wet Kinderopvang en wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK). • Intensiever toezicht op de gastouderopvang. • Verdere implementatie van het flexibel toezicht.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
	Toezicht bij tattoo- en piercingshops	Toezicht en vergunningverlening bij tattoo- en piercingshops volgens de Warenwet.

3.2.2.3 Publieke gezondheid bij crises en rampen

Wat houdt het in?

De publieke gezondheidszorg bij crisis en rampen richt zich op het borgen van de inzetcapaciteit van de GGD bij calamiteiten en crisis, zodat wordt voldaan aan de eisen die zowel de Wet publieke gezondheid als de Wet veiligheidsregio's stelt. Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises is benoemd als één van de vier pijlers van de GGD. Dit product is ondergebracht bij AGZ, desalniettemin blijft de inzet hiervan GGD-breed.
PSHi is als apart facultatief product opgenomen in de begroting van de GGD. De regie voor de PSHi is altijd een verantwoordelijkheid van gemeenten. Indien gemeenten GGD-inzet vragen voor PSHi wordt dit gezien als facultatieve taak en vindt verrekening op factuurbasis plaats (zie facultatieve producten).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Een van de belangrijkste GGD-rollen betreft die van crisisorganisatie. Met het subprogramma Publieke gezondheid bij crisis en rampen, wordt deze rol ingevuld en wordt voldaan aan de wettelijke eisen op dit gebied. Het biedt het kader voor alle GGD-medewerkers om zich voor te bereiden op hun rol in een crisissituatie of ramp. Daarbij geven we extra aandacht aan kwetsbare groepen ten tijde van een crisis, ramp of ingrijpende gebeurtenis.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen zijn:
- Subsidiekaders van NZa/AZO voor OTO-middelen 2023.
- Verminderde subsidie van NZa/AZO vanaf 2022 voor OTO met € 21.000; deze wordt binnen begroting opgelost; geen extra inwonersbijdrage benodigd (verwerkt in onderhavige begroting).
- Continueren van PSHi als facultatief product.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Borgen publieke gezondheid bij crisis en rampen (Wpg in relatie tot Wvr).	(Kunnen) uitvoeren van GGD-taken IZB, MMK, GZO en PSH in opgeschaalde situaties.	• Actueel GGD-crisisplan en GGD Rampen Opvang Plan (GROP). • Oefenen, trainen en opleiden conform deze plannen. • Voorzien in piketfuncties publieke gezondheid voor VRGZ-/GHOR-crisis-organisatie. • Borgen inzet GAGS voor de GHOR.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2021**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**
Lasten						
Personeelskosten	1.870	2.298	2.320	2.303	2.303	2.303
Materiële kosten	229	328	191	190	190	190
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	1.023	1.050	1.242	1.258	1.258	1.258
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	-3.306	-3.677	-3.650	-3.713	-3.713	-3.713
Subsidie gemeenten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage rijk	-27	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-82	0	-38	-38	-38	-38
Resultaat						
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**-294**	**0**	**65**	**0**	**0**	**0**

3.2.3 Gezond Leven: Gezonde wijk/gemeente en Gezonde School

Wat houdt het in?

Met de producten Gezonde Wijk/gemeente en Gezonde School geven we invulling aan de kerntaak Gezondheidsbevordering. Om deze taak goed, effectief en efficiënt te kunnen uitvoeren is het belangrijk om in de gemeenten, de wijken en de scholen aanwezig te zijn. Alleen dan is het mogelijk om met de relevante partners, de burgers in de wijk en de gemeente deze taak op maat inhoud te geven en optimaal in te spelen op de behoeften en vragen van de gemeente en de gemeenschap.

De kracht van wijkgericht werken
Iedere wijk, dorpskern of gemeente is anders en heeft andere vragen en behoeften en ook haar eigen kracht en lokale netwerken. En zelfs binnen één wijk zijn er verschillende kwetsbare groepen te definiëren waarbij iedere groep met zijn eigen specifieke vraagstukken kampt. Oplossingen vanuit de gedachte 'one size fits all' zijn hierbij niet van toepassing. Het verbeteren van een gezonde leefomgeving kan alleen als dat op maat gebeurt en aansluit bij de vraagstukken die gemeente, netwerk en inwoners samen willen oplossen.
Omdat de vragen en vraagstukken in iedere gemeente/wijk anders zijn, zal ook de inhoudelijke inzet van de lokale GGD'ers op maat zijn. Daarvoor gaan wij ieder jaar met de gemeente in gesprek om samen de focus van onze lokale inzet te bepalen. Deze inzet is gericht op lokaal maatwerk, aansluitend bij lokale netwerken en gericht op het realiseren van een gezonde(re) leefomgeving.

Gezonde Kennis
De epidemiologen en onderzoekers van het team Gezonde Kennis voeren voor de GGD Gezondheidsmonitors uit. Deze onderzoeksgegevens geven een beeld van de gezondheid van de inwoners in ons werkgebied. Deze informatie is de basis van preventieve acties, beleidsadvisering en gezondheidsbevordering. Het team Gezonde Kennis werkt nauw samen met de gezondheidsmakelaars (zie onder) en met de medewerkers van het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) van de GGD. Daarnaast worden de monitors in nauwe samenwerking met het RIVM, het CBS en andere GGD'en uitgevoerd.

Gezondheidsmakelaars
Gezondheidsmakelaars agenderen en adviseren: ze zijn adviseurs en procesregisseurs voor het aanpakken van complexe volksgezondheidsproblemen en het vertalen van beleid naar lokale praktijk. Het gaat hierbij om het vormgeven van collectieve gezondheidsbevordering ter preventie van volksgezondheidsproblemen als roken, alcohol, overgewicht, depressie en eenzaamheid. Ze richten zich met name op inwoners in kwetsbare situaties zoals, jeugd, ouderen, laaggeletterden, vluchtelingen, migranten en/of mensen in armoede/lage SES. De GGD kent een gezondheidsmakelaar 'school en jeugd' en een gezondheidsmakelaar 'volwassenen'. De makelaar school en jeugd richt zich primair op burgers in de leeftijd van 0 tot 18 jaar, hun gezin en het onderwijs. Op basis van thema's richt zij netwerken in en werkt zij samen met relevante ketenpartners. De makelaar volwassenen doet hetzelfde maar dan gericht op burgers in de leeftijd 18 jaar en ouder.

Door gezondheidscijfers te analyseren en te combineren met lokale kennis en het lokale netwerk komen de gezondheidsmakelaars tot een advies op maat. Zo adviseren ze over passende en effectieve, integrale en programmatische aanpakken. Ze versterken het lokale netwerk door het te verbinden en coalities te vormen met andere relevante belanghebbenden om samen een gezonde (fysieke en sociale) leefomgeving voor inwoners te realiseren. Gezondheidsmakelaars faciliteren en organiseren: ze zijn gewaardeerde partners omdat ze niet alleen meedenken maar ook meedoen. Ze organiseren netwerkvorming, ondersteunen bij uitvoering van campagnes en voorlichtingsactiviteiten. Daarnaast organiseren zij bijeenkomsten om samen met inwoners, huisartsen, sociale wijkteams en andere wijkprofessionals te komen tot een gezamenlijke, gedragen en gedegen aanpak van prioriteiten op basis van wijkanalyses. Desgewenst zijn zij als projectleider kartrekker van gezondheidsbevorderende samenwerkingsprojecten. Ze ondersteunen bij evaluatie en monitoring. Op deze manier verstevigen ze de lokale preventieve infrastructuur.

Gemeenten hebben goede ervaringen met gezondheidsmakelaars van de GGD om daadwerkelijk in samenwerking met bewoners en professionals concreet, effectief en efficiënt aan de slag te gaan met gezondheidsbevordering en preventie in de wijk en/of gemeente.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Vanuit de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) heeft de GGD de wettelijke verplichting tot het beschermen, bewaken en bevorderen van gezondheid. Zoals in de meerjarenstrategie staat beschreven, heeft de GGD meerdere taken en rollen welke samenkomen in wijk, buurten, dorpskernen en gemeenten. Dit product sluit naadloos aan op de meerjarenstrategie waarbij zorg en ondersteuning dicht bij de burger worden georganiseerd. Hierbij gaat extra aandacht naar kwetsbare groepen.

Gezond Leven werkt volgens de leidende principes uit de meerjarenstrategie: Gezond Leven sluit aan bij (behoeften en vragen vanuit) gemeenten en werkt nauw samen met netwerkpartners (netwerkaanpak).
Daarnaast vult Gezond Leven grotendeels het strategisch thema 'Adviseren over preventie en verbinden van collectieve preventie met persoonsgerichte zorg' in uit de meerjarenstrategie. Om preventie slim te organiseren werkt de GGD aan een preventieve infrastructuur. Hieronder verstaan we de structuur waarin partijen in een gemeente of wijk samenwerken aan het voorkomen van gezondheidsproblemen en waar iedereen een bijdrage levert om dit op te lossen.

Ontwikkelingen

GOR-proposities
De opzet is om een brede gezondheidsmonitor te ontwikkelen en uit te voeren om de fysieke en mentale gezondheidseffecten van de coronacrisis in kaart te brengen en op basis hiervan de Minister van VWS en gemeentebesturen te adviseren. Doel is het creëren van een zo volledig mogelijk inzicht in de fysieke en mentale gezondheidseffecten door bundeling en vooral ook koppeling van de grote hoeveelheid aan veelal losstaande corona-gerelateerde onderzoeken die onlangs van start zijn gegaan, gekoppeld aan de reguliere processen, zoals de Gezondheidsmonitor Jeugd en de Gezondheidsmonitor Volwassen & Ouderen en ook de Nivel Zorgregistraties.

Coronacrisis
De coronapandemie laat nu al zijn sporen na. We zien een toename van mentale klachten (waaronder stress, eenzaamheid en aanhoudende moeheid), toename social media-gebruik, minder beweging, meer eenzaamheid en grotere kansenongelijkheid. Ook geeft 1 op de 10 ouders aan uit balans te zijn als het gaat om draaglast versus draagkracht.

Preventie
Mede door de coronacrisis krijgt preventie extra aandacht. Vanuit de Rijksoverheid worden middelen ter beschikking gesteld om opgelopen achterstanden weg te werken, maar ook om nieuwe initiatieven te lanceren.

Preventie-akkoord
De Staatssecretaris van VWS heeft in 2018 het Nationaal Preventieakkoord gesloten onder meer met patiëntenorganisaties, zorgaanbieders, zorgverzekeraars, gemeenten, sportverenigingen en sportbonden, bedrijven en maatschappelijke organisaties, zoals de GGD. De focus ligt op niet gaan roken en stoppen met roken, alcoholmatiging en gezond gewicht, waarbij een brede integrale aanpak wordt voorgestaan. Het Preventieakkoord sluit goed aan op het gezondheidsbeleid van de gemeenten en op de inzet van gezondheidsmakelaars van onze GGD om de integrale aanpak op de gekozen leefstijlthema's te verbreden en te verstevigen. In de regio Gelderland-Zuid zijn tal van lokale preventieakkoorden gesloten, waarbij ook de GGD en de gezondheidsmakelaars - in de ontwikkeling en uitvoering ervan - betrokken zijn.
Momenteel wordt landelijk de discussie gevoerd om 'mentale gezondheid' als vierde pijler toe te voegen aan het preventieakkoord.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Het bevorderen van de gezondheid van inwoners van het werkgebied door het versterken van een preventieve infrastructuur in gemeenten en de regio (Wpg).	Het verkrijgen van gezonde(re) volwassenen vanuit een wijk- of gemeentegerichte aanpak. Gemeenten pakken kansen op gebied van gezondheidsbevordering en ter versterking van de preventie infrastructuur. Het verkrijgen van een gezonde jeugd binnen scholen, wijken en gemeenten.	Per gemeente: een opgesteld, uitgevoerd en geëvalueerd uitvoeringsprogramma gezondheidsbevordering. Advies en ondersteuning aan gemeenten en samenwerkingspartners over versterking lokale preventie-infrastructuur. Agendering, organisatie, uitvoering, monitoring en evaluatie van gezondheidsbevordering in gemeenten i.s.m. gemeenten, scholen en onze lokale samenwerkingspartners.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
		Versterkte lokale preventie-infrastructuur. Netwerkversterking op en rondom scholen en de wijk. Uitvoering werkwijze Gezonde School op PO-, VO-, SO- en Mbo-scholen.
Het verkrijgen van gegevens en inzichten in de gezondheid van de inwoners van 0-100 jaar per gemeente en per wijk/dorp/school (Wpg).	Uitvoeren van GGD gezondheidsmonitor (jong) volwassenen (opzetten van monitoronderzoek, dataverzameling, analyse en presentatie)	Volgens plan uitgevoerde gezondheidsmonitors en extra monitors naar aanleiding van corona. Rapportage over en presentatie van de monitorgegevens aan alle gemeenten in het werkgebied. Besproken resultaten van de monitors met gemeenten.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Gezond Leven	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten						
Personeelskosten	1.247	1.113	1.149	1.139	1.139	1.139
Materiële kosten	51	62	52	52	52	52
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	420	527	687	695	695	695
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	-1.659	-1.701	-1.716	-1.746	-1.746	-1.746
Subsidie gemeenten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage rijk	-2	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	2	0	-140	-140	-140	-140
Resultaat						
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**60**	**0**	**31**	**0**	**0**	**0**

3.2.4 Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

- JGZ voor -9 mnd-18 jaar
- JGZ voor 4-18 jaar

Wat houdt het in?

De GGD voert voor de gemeenten van Gelderland-Zuid de Wet publieke Gezondheid (Wpg) uit. Met de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) levert de GGD een bijdrage aan het lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien van de jeugd. De JGZ zet in op een gezonde start en ontwikkeling voor de jeugd van Gelderland-Zuid, de ondersteuning bij het gezond en veilig opgroeien, het bieden van ondersteuning aan ouders bij de opvoeding en het stimuleren van een gezonde omgeving voor de jeugd.

De doelgroep Jeugd

De GGD monitort de gezondheid van alle kinderen in Gelderland-Zuid. Dit doet zij door alle kinderen op gezette leeftijden te screenen op risico's en aandoeningen en volgens vaststaande normen op te roepen bij de jeugdverpleegkundige dan wel de jeugdarts. De jeugdverpleegkundige en de jeugdarts zijn professionals bekwaamd in het normaliseren; ze stellen gerust, geven informatie, bieden ondersteuning of verwijzen indien nodig door.
De doelgroep Jeugd valt in te delen in drie categorieën:

- Veerkrachtige kinderen.
- Kwetsbare kinderen.
- Beschadigde kinderen.

Veerkrachtige kinderen
De veerkrachtige kinderen omvatten 80% van het totaal; zij hebben beperkt ondersteuning nodig. Het is met name van belang om ervoor te zorgen dat het met de 80% jeugd waarmee het goed gaat, ook goed blijft gaan. De GGD verliest dan ook geen enkel kind uit beeld, wel zet zij lichtere monitoringsvormen in bij veerkrachtige kinderen dan bij de overige twee categorieën.

Kwetsbare en beschadigde kinderen
20% van de jeugd vergt meer aandacht van met name de jeugdhulpverlening (15%) en zeer intensieve hulpverlening (5%). Bij deze categorieën zet de GGD zwaardere monitoringsvormen in en blijft zij actiever in beeld om ervoor te zorgen dat de juiste, effectieve ondersteuning geboden wordt.

Bij alle drie de categorieën bezien we samen met de gemeente of er extra aandacht besteed dient te worden aan specifieke kwetsbare doelgroepen. Veelal worden dan collectieve oplossingen gevonden op school. Tevens wordt op wijkniveau samengewerkt met netwerkpartners uit bijvoorbeeld het welzijnswerk.

Preventie
Zowel bij veerkrachtige kinderen als kwetsbare kinderen als bij beschadigde kinderen dient oog te zijn voor preventie. Per categorie verschilt echter de toepassing. Bij de veerkrachtige kinderen ken je enkel preventie ter voorkoming van zorg; curatie heeft daar nog geen plaats. Bij kwetsbare kinderen en beschadigde kinderen is curatie aanwezig en dient preventie gericht te zijn op het voorkomen van een verergering van de klachten.
De GGD zet zich in om hardnekkige maatschappelijke problemen (zoals schoolverzuim, kindermishandeling en (gezondheidsklachten door) armoede) te lijf te gaan. Ze volgt hierin de landelijke preventieagenda, zoals onderstreept door ActiZ Jeugd, GGD GHOR Nederland en het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ). De landelijke preventieagenda bestaat uit vier pijlers:

1. Verstevigen ouderschap
   Elk kind verdient de best mogelijke start van zijn leven en een optimale kans op een gezonde en veilige ontwikkeling. Dit vraagt krachtig ouderschap waarin interactie tussen ouder en kind en tussen ouders onderling centraal staat.

2. Veilige hechting ondersteunen
   Een veilige hechtingsrelatie is van wezenlijk belang voor een gezonde ontwikkeling van een kind. Wanneer een kind een veilige hechtingsrelatie opbouwt met zijn ouders vergroot dat de kans op een ongestoorde, met name sociale en emotionele, ontwikkeling.
3. Bekrachtigen goede gezondheid
   Alle kinderen worden gescreend op de grootste gezondheidsrisico's en interventies worden gericht ingezet waarbij de eerste focus is om te normaliseren. Hierbij wordt, naast fysieke en mentale aspecten van gezondheid, ook gelet op kwaliteit van leven, participeren in de samenleving, goed dagelijks functioneren en zingeving.
4. Versterken weerbaarheid
   De weerbaarheid van kinderen en jongeren wordt vergroot door een gezonde leefstijl te stimuleren. Om dit te bereiken is het zichtbaar en aanwezig zijn op scholen een fundamentele voorwaarde.

De GGD draagt zo bij aan de preventieve basis van de gezondheid van kinderen. Bij de inzet van preventie beoordeelt de GGD steeds wat de meest effectieve wijze is om de gezondheidswinst te bereiken. Sommige preventiedoelstellingen lenen zich uitstekend om via collectieve interventies te bereiken en bij andere onderwerpen is individuele aandacht of een combinatie vereist. Op deze manier wordt gezondheidswinst bereikt waardoor burgers beter kunnen participeren in de maatschappij en meer zelfredzaam zijn.
Vormgeven aan preventie doet de GGD vanzelfsprekend niet alleen; we werken onder meer samen met het lokale jeugdnetwerk, de gemeente, de 1e en 2e lijnszorg en de jeugdhulpverlening.

<u>Lokale benadering</u>

De uitvoering van de wet vraagt vanzelfsprekend om een rechtvaardige, gelijke benadering. Desalniettemin is afstemming op de specifieke, lokale omgeving en de daar aanwezige sociale kaart noodzakelijk. Daarom werkt de GGD gebiedsgebonden. Per gebied geven de GGD-jeugdteams op basis van de specifieke vraag en op basis van de optelsom aan capaciteiten nader invulling aan een lokale benadering. Deze jeugdteams kunnen uit verschillende functies bestaan.

<u>Samenwerking onderwijs en kinderopvang</u>

Teneinde lokaal goed vorm te geven aan preventie wordt intensief samengewerkt met het onderwijs en de kinderopvang. De kinderopvang en later de school heeft namelijk een grote vormende waarde en neemt in het leven van kinderen een vooraanstaande plaats in. Een gezonde en veilige kinderopvang en school hebben een positieve invloed op de ontwikkeling van het kind. Ook is het een vindplaats van signalen als kinderen problemen hebben. Iedere school in Gelderland-Zuid heeft een eigen jeugdarts, jeugdverpleegkundige, doktersassistente en een eigen gezondheidsmakelaar Jeugd die nauw met elkaar samenwerken en de school kennen.

<u>Preventieve Logopedie</u>

Taal- en computervaardigheden worden steeds belangrijker in onze maatschappij. Mensen die laaggeletterd zijn, hebben per definitie een gezondheidsachterstand. De preventieve logopedie is daarom gericht op het signaleren van spraak- en taalproblemen.
Alle kinderen van 5 jaar worden gescreend op stoornissen in de spraak-, taal- en stemontwikkeling en op de ontwikkeling van het mondgedrag. Ouders worden over de bevindingen geïnformeerd, krijgen advies en zo nodig wordt een verwijzing (via de huisarts) naar een particuliere logopedist besproken. De logopedist maakt deel uit van het multidisciplinaire JGZ-team en adviseert de jeugdarts en -verpleegkundige wanneer in de vroege ontwikkeling logopedische problematiek ontstaat.
De preventieve logopedie wordt uitgevoerd in de gemeenten Berg en Dal, Buren, Culemborg, Heumen, Maasdriel, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel.

Huisvesting

De JGZ heeft voor haar consultatiebureaus laagdrempelige huisvesting in de diverse gemeenten. De huisvesting is volledig onder uniforme bijdrage (op basis van factuur) in de begroting opgenomen.

Efficiënte bedrijfsvoering

De uitvoering van de JGZ vergt een goede logistiek. GGD Gelderland-Zuid monitort grofweg 96.000 kinderen. Dat vergt een goede planning en uitvoering. Ter beheer en optimalisatie van dat apparaat onderneemt de GGD continu acties.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) werkt vanuit de leidende principes genoemd in de Meerjarenstrategie 2020-2023. Zo is de JGZ een vast onderdeel van de gemeenteteams en investeert ze in netwerksamenwerking. In een gemeenteteam werken de GGD'ers van verschillende afdelingen samen om de behoeften/vraagstukken van hun wijk of gemeente zo goed mogelijk in kaart te brengen en aan te pakken. In een gemeenteteam zijn GGD'ers goed op de hoogte van elkaars werk en elkaars netwerken en kunnen elkaar in stelling brengen. Zij kunnen ieder vanuit het eigen netwerk signalen optimaal delen en met elkaar meer collectieve oplossingen realiseren. De gemeenteteams bestaan standaard uit een gezondheidsmakelaar Volwassenen, een gezondheidsmakelaar Jeugd en een vertegenwoordiging van de JGZ.
'Adviseren over preventie en verbinden van collectieve preventie met persoonsgerichte zorg' is één van de strategische thema's van de GGD uit de meerjarenstrategie. We versterken daartoe onze netwerken en duurzame samenwerking met kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, scholen, ouders, 1e en 2e lijn. We investeren in de samenwerking met de sociale wijkteams en werken meer op maat en outreachend om risicokinderen een gezonde basis te bieden.
Daarnaast wil JGZ ook op een andere manier bijdragen aan het strategisch thema 'Adviseren over preventie en verbinden van collectieve preventie met persoonsgerichte zorg' door een realistisch, acceptabel en gezond toekomstperspectief voor de jongeren in onze regio extra kracht bij te zetten. In 2000 maakte 1 op de 27 kinderen gebruik van jeugdzorg (3,5%), in 2018 was dat 1 op de 8 (12,5%). De JGZ maakt zich zorgen om dit hoge zorggebruik door jongeren en vindt 1 op de 8 kinderen veel te hoog. Zorg is dan ook niet de oplossing voor alles wat nu als probleem bestempeld wordt. De gemeenten voeren de regie op het jeugdzorggebruik; daarom zoeken JGZ en Gezond Leven actief de samenwerking met de gemeenten op om bestaande activiteiten en bestaand beleid extra kracht bij te zetten.
Bovendien wil de GGD ook de samenwerking tussen JGZ en Veilig Thuis versterken om de preventieve aanpak vanuit de JGZ te benutten om onveiligheid in gezinnen te voorkomen.

Ontwikkelingen

In het speelveld van de JGZ zijn een zevental relevante, landelijke trends waarneembaar.

1. *Stijgende jeugdzorgkosten*
   Gemeenten kwamen in 2019 ongeveer 1,7 miljard euro tekort om op een goede manier jeugdzorg te bieden. Hoewel het Rijk, gemeenten tijdelijke extra middelen bood voor 2019 (€ 420 miljoen eenmalig) en 2020, 2021 en 2022 (€ 300 miljoen jaarlijks) ziet de staatssecretaris van VWS dat dit de structurele problemen niet oplost. De kosten voor jeugdzorg nemen onder meer toe doordat kinderen steeds langer jeugdhulp ontvangen en de gemiddelde kosten per cliënt stijgen.

2. *Coronacrisis*
   De coronapandemie laat zijn sporen na. We weten al dat de pandemie een toename mentale klachten (waaronder stress, eenzaamheid en aanhoudende moeheid), toename social media gebruik, verminderde beweging, toename leerachterstanden en grotere kansenongelijkheid veroorzaakt. Ook bij ouders laat het sporen na, 1 op de 10 ouders geeft aan uit balans te zijn als het gaat om draaglast versus draagkracht.
3. *Gezinnen van nu zijn anders dan gezinnen van vroeger*
   Er is een grotere kloof ontstaan tussen hoger- en lager opgeleiden, er is een grotere diversiteit in culturele en etnische achtergronden, opvoedonzekerheid onder ouders en verzorgers neemt toe en er is sprake van veel verschillende gezinssituaties. Niet alle kinderen in Nederland hebben dezelfde kansen op en/of toegang tot onderwijs en gezondheid.
   De GGD draagt bij aan steviger ouderschap en weerbaardere jeugd en hiermee aan het verkleinen van die gezondheidsverschillen en het verbreken van de keten van de intergenerationele overdracht van achterstanden.
4. *Het gezag van een autoriteit of expert is al lang niet meer vanzelfsprekend*
   De JGZ moet laten zien waar ze meerwaarde voor jeugdigen en hun ouders heeft. Daar waar de JGZ-organisaties vroeger meer aanbodgericht werkten en one-size-fits-all toepasten, sluit dat niet meer aan bij de huidige verwachtingen en behoeften van de jeugdigen en hun ouders. Gelijkwaardig partnerschap, samen beslissen en een soepele samenwerking met de lokale partners zijn nodig om nog beter aan te sluiten bij de wensen van jeugdigen en ouders in deze tijd om zodoende effectief te kunnen adviseren.
5. *Technologische mogelijkheden nemen toe*
   De meeste jeugdigen en hun ouders zijn online actief en willen vaak direct online een antwoord vinden op hun vragen. Dit vraagt van de GGD een integratie van de offline wereld met die van de online wereld.
6. *Groeiende schaarste aan arbeidskrachten in de zorg en daarmee ook binnen de JGZ*
   Er zijn meer mensen nodig in de zorg, omdat de kwaliteitseisen voor zorgpersoneel zijn aangescherpt en omdat het personeel vergrijst. Er is vooral veel behoefte aan verzorgenden en verpleegkundigen op mbo- en hbo-niveau. De genoemde technologische ontwikkelingen kunnen hierbij een oplossing zijn, maar ook wordt er in de toekomst gekeken naar taakherschikking.
7. *Landelijk overheidsbeleid 'Kansrijke Start'*
   De ontwikkeling die kinderen in hun eerste duizend dagen meemaken is cruciaal voor zowel een gezonde groei als de ontplooiing op latere leeftijd. Onder de noemer 'Kansrijke Start' investeert dit kabinet daarom in een goede start voor jonge kinderen. GGD'en spelen hierin een belangrijke rol: via onze artsen en verpleegkundigen op de consultatiebureaus, de vaccinatieprogramma's of via programma's als Nu Niet Zwanger, keuzehulp bij onbedoelde zwangerschap en depressiepreventie. Het plan is dat medio 2022 het prenataal huisbezoek binnen de JGZ wordt geïmplementeerd om te zorgen dat kwetsbare ouders al voor de geboorte van hun kind ondersteuning kunnen krijgen via de JGZ.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Zorgdragen dat kinderen en jongeren lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien (Wpg).	Systematisch volgen, beoordelen van de ontwikkeling, tijdig signaleren, ontzorgen en normaliseren.	• Uitvoering Basispakket 0-18. • Risicosignalering 0-18. • Uitvoering RVP. • Uitvoering Informed consent.
	Preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding.	• Ouderbegeleiding bij kwetsbare zwangeren. • Ondersteuning bij opvoe-ding en ouderschap 0-4. • Gezondheidsbevordering / het versterken van een gezonde leefstijl 4-18.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
	Samenwerken.	• Netwerkversterking met ketenpartners. • Netwerkversterking op en rond scholen. • Samenwerking met en binnen gemeenten op het terrein jeugd. • Samenwerking met 1e en 2e lijn gezondheidszorg. • Afstemming met AZC en ketenpartners rondom nieuwvestigers over JGZ-taken.
	Adviseren van gemeenten en scholen. Monitoren.	• Monitoring en oplevering bruikbare gegevens. • Advisering.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie 2021**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**
Lasten						
Personeelskosten	8.038	7.884	8.138	8.109	8.109	8.109
Materiële kosten	1.368	1.419	1.446	1.446	1.446	1.446
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	2.482	2.881	2.914	2.954	2.954	2.954
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	-11.385	-11.818	-11.911	-12.116	-12.116	-12.116
Subsidie gemeenten	-22	0	0	0	0	0
Bijdrage rijk	-198	-79	-176	-176	-176	-176
Overige opbrengsten	-421	-288	-217	-217	-217	-217
Resultaat						
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**-138**	**0**	**194**	**0**	**0**	**0**

3.3 Wettelijke taken beleidsmatig belegd bij de GGD

3.3.1 Algemene gezondheidszorg

3.3.1.1 Forensische geneeskunde en Toezicht Wmo

Wat houdt het in?

De gemeenten hebben de rol in het kader van de Wet op de lijkbezorging en het toezicht Wmo beleidsmatig bij de GGD belegd. Met de invulling van deze rollen ondersteunt de GGD gemeenten, Rijk en netwerkpartners bij het borgen van de kwaliteit van de forensische geneeskunde en Wmo-voorzieningen (Toezicht Wmo ook voor gemeente Mook en Middelaar).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Gemeenten worden geholpen om te borgen dat de (kwetsbare) gebruikers van de betreffende voorzieningen erop kunnen vertrouwen dat de geboden diensten en zorg van goede kwaliteit zijn.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen betreffen:
Forensische geneeskunde

- Door landelijk verhoogde kwaliteits- en opleidingseisen is er een grote schaarste ontstaan aan forensisch geneeskundigen. Het lukt de GGD nog maar moeizaam om dienstroosters voor forensische geneeskunde rond te krijgen. In 2021 zijn de IGJ, OM en Politie gewaarschuwd dat dit op enig moment niet meer lukt (‘code zwart’).
- In het kader van de bezuinigingen GGD is besloten om te onderzoeken of op de forensische geneeskunde bezuinigd kan worden door verdergaande samenwerking en/of uitbesteding (andere organisatievorm); vanaf 2022 wordt per jaar € 50.000 bezuinigd (verwerkt in onderhavige begroting).
- De regionale samenwerking zal vormgegeven worden op niveau van de politieregio’s. Voor onze regio is dat op niveau van Oost c.q. de provincies Gelderland en Overijssel. Verwacht wordt dat GGD IJsselland de regionale GGD-taken op dit gebied organiseert en steeds meer de rol van centrum-GGD voor forensische geneeskunde in Oost-Nederland zal invullen. Vooralsnog is onbekend hoe de financiële en bestuurlijke verantwoordelijkheden van gemeenten in Gelderland-Zuid c.q. GGD Gelderland-Zuid zich zullen gaan verhouden tot deze regionale samenwerkingsstructuren. We signaleren dat de hogere eisen die worden gesteld aan forensische geneeskundigen kunnen leiden tot hogere personeelskosten.

Wmo-toezicht

- Doorgaande ontwikkeling van het Wmo-toezicht in aansluiting op de vormgeving van de Wmo-voorzieningen in Gelderland-Zuid.
- Invulling geven aan het plan van regiogemeente Nijmegen om de achterstanden en knelpunten door te beperkte capaciteit op te lossen. Voor de jaren 2022-2024 zijn hierdoor extra middelen beschikbaar gekomen voor de uitvoering van deze taak en is hiervoor derhalve ook in 2023 extra subsidie toegekend (verwerkt in onderhavige begroting).

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Bijdragen aan kwaliteitsborging forensische opsporing en Wmo-diensten.	Bieden van continue beschikbaarheid en inzet van forensisch geneeskundige expertise voor lijkschouw (Wet op de lijkbezorging).	• Uitvoering van lijkschouwen bij vermoeden van niet-natuurlijk overlijden en euthanasie. • Samenwerking met andere GGD'en in Oost-Nederland bij de uitvoering van forensische geneeskunde.
	Toezicht op de kwaliteit van maatschappelijke ondersteuning Wmo 2015 (Wmo).	Kwaliteitstoezicht bij Wmo-voorzieningen: • meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten. • Onderzoeksverkenning. • Signaalgestuurd toezicht. • 2e en volgende follow up-onderzoek (subsidie- en op factuurbasis). • Signaalgestuurd pgb-onderzoek (subsidie- en op factuurbasis).

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2021**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**
Lasten						
Personeelskosten	530	434	554	555	555	555
Materiële kosten	20	21	17	17	17	17
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	181	150	258	261	261	261
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	-660	-603	-608	-619	-619	-619
Subsidie gemeenten	0	0	-211	-211	-211	-211
Bijdrage rijk	0	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-5	-3	-3	-3	-3	-3
Resultaat						
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**66**	**0**	**7**	**0**	**0**	**0**

3.3.2 Bijzondere Zorg

Wat houdt het in?

De zorg voor de kwetsbare mensen loopt als een rode draad door de dienstverlening van de GGD heen. Het gaat om zowel interne als externe samenwerking die essentieel is om kwetsbare mensen van alle leeftijden de juiste ondersteuning te bieden. De GGD biedt conform de Wmo ondersteuning op het gebied van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz) voor de regio Gelderland-Zuid en de gemeente Mook en Middelaar, minus de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) vervult hierbij een regionale meld-, triage- en adviesfunctie.

Meldpunt Bijzondere Zorg
Dagelijks komen bij MBZ meldingen binnen over (psychisch) kwetsbare mensen met onbegrepen gedrag. Het meldpunt legt contact met de aangemelde cliënt(en), bemiddelt en leidt toe naar passende hulpverlening.

Trajecten Bijzondere Zorg
MBZ biedt hulp aan mensen met (psychische) problematiek over wie men zich zorgen maakt en die zelf geen hulp of ondersteuning zoeken of deze mijden. Denk aan dak- en thuislozen, mensen met verzamelwoede (hoarders), chronisch verslaafden, sekswerkers, stelselmatige delictplegers, mensen met ernstige psychische aandoeningen, mensen met een verstandelijke beperking, vereenzaamde ouderen en chronisch zieken. Vaak gaat het om complexe en langdurige zorgvragen op verschillende leefgebieden. Soms is er sprake van overlast in de woon- en leefomgeving of gevaar voor de persoon zelf. MBZ werkt samen met de cliënt, het sociale netwerk en zorgpartners in het veld. Het gaat om een intensieve trajecten waarbij MBZ de cliënt leidt naar passende zorg en trajectregie kan bieden.

Wet verplichte ggz (Wvggz)
Sinds 1 januari 2020 voert GGD Gelderland-Zuid een aantal taken uit in het kader van de Wvggz voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid, behalve Maasdriel en Zaltbommel, en Mook en Middelaar:
- het horen bij het voornemen om een crisismaatregel te nemen;
- de mogelijkheid voor inwoners en professionals om een melding te doen in het kader van de Wvggz en de behandeling en triage van deze melding;
- het uitvoeren van verkennend onderzoek naar aanleiding van een melding in het kader van de Wvggz.

Naar aanleiding van de regionale evaluatie hebben de gemeenten besloten om de Wvggz-taken vanaf 2023 op te nemen in de uniforme begroting van de GGD/Bijzondere Zorg.

Interventieteam
Het Interventieteam wordt door MBZ ingezet bij langdurige en complexe situaties. De Interventieteams (IVT) in regio Nijmegen en Rivierenland bestaan uit medewerkers van verschillende zorgorganisaties (Pro Persona, Iriszorg, RIBW, MEE Gelderse Poort en MBZ). Zij slaan een brug tussen MBZ en de reguliere zorg. De Interventieteams worden gecoördineerd door MBZ.

Protocol winteropvang
MBZ coördineert de winteropvang voor alle gemeenten in de regio Gelderland-Zuid en stelt hiervoor samen met ketenpartners een protocol winteropvang op. Het protocol heeft tot doel de dak- en thuislozen gedurende de winter op een verantwoorde wijze op te vangen.

Samenhang met meerjarenstrategie 2020-2023

GGD Gelderland-Zuid (en dus ook de afdeling Bijzondere Zorg) werkt voor de uitvoering van de taken vanuit de twee leidende principes uit de meerjarenstrategie: aansluiting bij de gemeenten en de netwerkaanpak. Daarnaast zet Bijzondere Zorg in op het strategische thema 'Investeren in de verbinding tussen zorg en veiligheid'.

Voor MBZ betekent dat het volgende:

- MBZ heeft per gemeente een aandachtsfunctionaris die de verbinding maakt met het lokale veld c.q. de gemeente.
- MBZ opereert op het snijvlak van zorg en openbare orde en veiligheid. Door samenwerking met lokale netwerken en zorg- en veiligheidspartners kunnen sociale veiligheidsproblemen van inwoners van Gelderland-Zuid en Mook en Middelaar vroegtijdig worden gesignaleerd en aangepakt.
- MBZ investeert in een goede aansluiting tussen de geestelijke gezondheidszorg en de openbare geestelijke gezondheidszorg.
- Het borgen van de aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag, waaronder het Interventieteam en het Meldpunt niet-acuut (zie facultatieve taken Bijzondere Zorg).
- De OGGz-monitor kan worden ingezet om inzicht te krijgen in de grootte van de OGGz-doelgroep en in de in- en uitstroom van de OGGz-doelgroep in bestaande voorzieningen (zie ook het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA).

Ontwikkelingen

Stijging aantal trajecten bij MBZ
Het aantal trajecten bij MBZ is in de afgelopen jaren sterk toegenomen: van bijna 1200 trajecten in 2018 naar ruim 1800 trajecten in 2021. Deze aantallen gaan over het aantal meldingen dat heeft geleid tot een traject bij MBZ. De stijging zit vooral in trajecten die vallen onder het uniforme deel van de taakuitvoering van MBZ: Consultatie en advies en Bijzondere zorg-trajecten. Met name de politie meldt vaker bij MBZ. Sinds 1 juni 2020 stuurt de politie zorgmeldingen, waarbij geen sprake is van huiselijk geweld en/of vermoedens van kindermishandeling, direct naar MBZ in plaats van Veilig Thuis. Daarnaast weten burgers het meldpunt steeds beter te vinden. Deze trend sluit aan bij de ontwikkeling van een sluitende aanpak voor mensen met een psychische kwetsbaarheid en van het meldpunt niet-acuut.
In 2021 is extra personeel geworven om alle trajecten te kunnen uitvoeren. De GGD is in gesprek met de gemeenten om afspraken te maken over het versterken van het lokale veld per gemeente, zodat de zorg minder escaleert. Dit leidt naar verwachting tot een vermindering van het aantal trajecten bij MBZ. De insteek is om met de gemeenten te komen tot structurele oplossingen. Afhankelijk van deze oplossingen en totdat de effecten hiervan zichtbaar worden, is (overbruggings)financiering van de trajecten nodig; deze is opgenomen in onderhavige begroting.

Dak- en thuislozen
Er zijn zorgen over een groot aantal mensen dat structureel buiten slaapt. Door de coronapandemie zijn er minder plekken beschikbaar in de opvang. Centrumgemeente Nijmegen en zorgaanbieders stellen extra winteropvang open (november tot april). Praktijk Buitenzorg, de Centrale toegang maatschappelijke opvang (zie facultatieve taken Bijzondere Zorg) en het Interventieteam sluit hier zoveel mogelijk bij aan.

Meldpunt niet-acuut
In het kader van de Sluitende aanpak voor mensen met een psychische kwetsbaarheid is het Meldpunt niet-acuut opgezet bij MBZ. Naast professionals kunnen ook burgers melden bij MBZ. Het streven is om het meldpunt aan te sluiten op het 'ketenbreed meld- en adviespunt' (triagist Pro Persona op de meldkamer).

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de OGGz-taken (Wmo).	Het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen die vaak meervoudige problemen hebben (OGGz) door vroegtijdig signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren (Wmo).	• Aanname van meldingen (meldpunt). • Consultatie en Advies. • Triage van de melding: beoordelen van de gezondheids-, zorg- en overlastsituatie. • Uitvoering van trajecten en toeleiding naar reguliere zorg.
	Sluitend netwerk (psychisch) kwetsbare mensen.	• Coördinatie Interventieteams (IVT). • Deelname medewerkers Bijzondere Zorg aan IVT. • Aansluiting van het meldpunt niet-acuut op het 'ketenbreed meld- en adviespunt'
	Dak- en thuislozen gedurende de winterperiode op een verantwoorde wijze opvangen.	• Monitoring van de gevoelstemperatuur in de periode van 1 november tot 1 april. • Start en beëindiging van de winteropvang op basis van de gevoels-temperatuur en communicatie met ketenpartners hierover. • Evaluatie en bijstelling van de samenwerkingsafspraken in het regionale protocol winteropvang met ketenpartners.
	Het weer in verzekering krijgen van personen die onverzekerd zijn.	• Contact met onverzekerde personen om ze weer in verzekering te krijgen voor toekomstige zorg, op basis van meldingen via een landelijk meldpunt.
	Systematisch volgen van kwetsbare groepen, beoordelen van de ontwikkeling, tijdig signaleren en bijstellen. Het in kaart brengen van de omvang van kwetsbare groepen. Het verstevigen van de signalerende en adviserende rol van MBZ aan gemeenten zodat gemeenten meer/beter kunnen inzetten op preventie.	• Bijdrage aan de uitvoering en doorontwikkeling van de OGGz-monitor. • Informatie en advies over kwetsbare groepen aan de gemeenten.

Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de taken in het kader van de Wvggz	Het bieden van een hoorfunctie voor personen bij wie het voornemen is om een crisismaatregel te nemen.	• 24/7 bereikbaarheid t.b.v. het horen.
	Gemeenten met een Verkennend Onderzoek adviseren over het al dan niet aanvragen van de zorgmachtiging.	• Aanname en triage van meldingen Wvggz. • Uitvoering van Verkennende Onderzoeken en advisering gemeenten binnen de wettelijke termijn.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Bijzondere Zorg	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten						
Personeelskosten	1.353	1.287	1.390	1.143	1.143	1.143
Materiële kosten	56	78	73	69	69	69
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	471	627	744	682	682	682
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	-1.640	-1.979	-2.145	-1.880	-1.880	-1.880
Subsidie gemeenten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage rijk	0	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-13	-13	-20	-13	-13	-13
Resultaat						
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**227**	**0**	**41**	**0**	**0**	**0**

3.3.3 Veilig Thuis

Wat houdt het in?

Veilig Thuis Gelderland-Zuid is het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en Huiselijk geweld zoals beschreven in hoofdstuk 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).
Als er sprake is van (vermoedens van) kindermishandeling of huiselijk geweld, dan is Veilig Thuis er 24/7 om meldingen aan te nemen of adviezen te geven. Dit kan via een landelijk telefoonnummer (0800-2000) overdag dan wel buiten kantoortijden via een bereikbaarheidsdienst die op Gelders niveau is vormgegeven door de drie Veilig Thuis-organisaties. Veilig Thuis richt zich op het snel stoppen van het huiselijk geweld, de kindermishandeling of ouderenmishandeling en het bijdragen aan duurzame oplossingen. Veilig Thuis biedt zelf geen hulp. Veilig Thuis neemt de melding aan, beoordeelt deze en organiseert vervolgens de hulp die nodig is. Soms is snel duidelijk welke problemen er zijn en welke hulp nodig is. Dan wordt advies gegeven aan de melder over te nemen stappen of er wordt geadviseerd om de situatie bij het wijkteam onder de aandacht te brengen. Niet altijd is meteen duidelijk wat er aan de hand is of is er meer bemoeienis van Veilig Thuis nodig. We bekijken dan wat er ten minste moet gebeuren om het voor iedereen weer veilig te maken. Dit doen we altijd in nauwe samenwerking met professionals en organisaties die al bij het gezin/huishouden betrokken zijn.
Veilig Thuis voorziet bestuur en gemeenten periodiek van informatie op regionaal en gemeentelijk niveau, zoals het aantal adviezen, meldingen, overdrachten et cetera, zodat gemeenten in staat zijn adequaat te reageren met bijvoorbeeld (preventie)beleid. Vanaf 1 april 2022 zal er per kwartaal in samenwerking met het GGD programma OIA (Onderzoek Informatie en Advies) een dashboard verschijnen waarin gemeenten zelf selecties kunnen doen zodat zij op lokaal niveau zien wat de stand van zaken is.

Samenhang met Meerjarenstrategie 2020-2023

Veilig Thuis werkt vanuit de leidende principes, genoemd in de Meerjarenstrategie 2020-2023. In de nieuwe Regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (2021) komt deze netwerksamenwerking ook terug.
Daarnaast vult Veilig Thuis voor een groot deel het strategisch thema ‘Investeren in de verbinding tussen zorg en veiligheid’ in. Vanuit dit thema pakt Veilig Thuis de maatschappelijke opgave op om, samen met netwerkpartners (Openbaar Ministerie, politie, Reclassering), structurele onveiligheid zoveel mogelijk te voorkomen. Denk hierbij ook aan de jeugdbeschermingsketen, waarin we samenwerken met de Gelderse Gecertificeerde Instellingen (GI’s) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvK).

Ontwikkelingen

Toekomstscenario voor de Gezins- en Jeugdbeschermingsketen
Landelijk wordt gewerkt aan een toekomstscenario voor de Gezins- en Jeugdbeschermingsketen. De verwachting is dat dit scenario in 2023 nog verder uitgewerkt is en dat dit consequenties heeft voor de Veilig Thuis-organisaties.
In 2022 worden in het kader van de Gelderse Verbeteragenda Jeugd- en gezinsbescherming en anticiperend op Het Toekomstscenario Gezins- en Jeugdbeschermingsketen twee toekomsttuinen in onze regio gestart. Hierbij werken veiligheidspartners nauw samen met een aantal wijkteams, en gaan van ‘estafette-model’ naar ‘netwerksamenwerkingsmodel’. Gericht op betere dienstverlening voor de direct betrokkenen waar veiligheidsissues spelen. In 2023 loopt dit naar verwachting door.
In 2023 gaan we door met leerbijeenkomsten met alle sociale wijkteams en zijn andere veiligheidspartners aangesloten (RvK en GI's) en het onderwijs.

Corona
In 2021 daalden de meldingen voor het eerst ten opzichte van de jaren daarvoor. In die zin is dit een trendbreuk. Met name in de maanden oktober en november zagen we een enorme daling. In december en januari 2022 is het aantal meldingen overigens weer gestegen ten opzichte van vorig jaar. Of dit te maken heeft met corona en het gegeven dat het onderwijs veel 'dicht' is geweest kunnen we niet aantonen.
In algemene zin zou je kunnen zeggen dat we met elkaar minder zicht hebben op wat er achter de voordeur gebeurt. Landelijk zien we hetzelfde beeld dat de meldingen bij de meeste Veilig Thuis-organisaties dalen en adviezen stijgen. Uit een landelijk onderzoek van het NSCR (Nederlands studiecentrum criminaliteit en rechtshandhaving), blijkt dat vanaf de eerste lockdown burgers belangrijkere melders zijn geworden (denk aan buren die anoniem melden).
Vanaf juni 2020 kunnen betrokkenen en omstanders van geweld chatten met Veilig Thuis. Chats zijn een vorm van advies. De chat geven we vorm samen met de andere vier Veilig Thuis-organisaties in Oost-Nederland. Hiermee bereiken we een nieuwe jongere doelgroep en we merken dat vrouwen vaker chatten dan mannen.

Ontwikkelagenda 'Veiligheid Voorop'
In 2022 gaat Veilig Thuis door met het 'Actie-overleg', waar we samen met politie en Openbaar Ministerie (OM) complexe casuïstiek afstemmen. Tevens werken we op regio oost niveau samen in de straf en zorg keten samen rondom de thema's ouderenmishandeling, stalking, eergerelateerd geweld en 'samen op in acuut'.

Borging Project 'kwaliteit op tijd'
In 2021 hebben we samen met TOC Resultants gewerkt aan het project 'kwaliteit op tijd'. Eind 2021 was Veilig Thuis wachtlijstvrij in zowel de frontoffice als backoffice. Begin 2022 zien we dat ook de wettelijke termijnen verbeteren. In de komende jaren is alle aandacht gericht op de borging. We sturen op afronding van diensten en een laag niveau van onderhanden werk. En er is een zogenaamde 'producten en dienstencatalogus' opgesteld waaraan we ons zowel intern als extern houden.

Uitgangspunten begroting 2023
- Normuren per dienst, zoals vastgesteld in 2021.
- Voor de begroting van 2023 is grotendeels uitgegaan van de realisatie van 2021 met uitzondering van de meldingen.

Toelichting per dienst:
- Voor de meldingen inclusief veiligheidsbeoordeling gaan we uit van de begroting 2022 (in totaal 2.970 meldingen). De realisatie 2021 was minder (2.564), maar januari laat een toename zien (geëxtrapoleerd 2.892). Verder investeren we op verzoek van de gemeenten in voorlichting aan het onderwijs over de meldcode. Naar verwachting leidt dit tot meer meldingen vanuit het onderwijs (in 2021 was 'slechts' 4% van de meldingen afkomstig vanuit het onderwijs).
- De adviezen stijgen met 7% conform realisatie 2021.
  Chats zijn nieuw sinds 2021 en onderdeel geworden van de dienst 'advies' en opgenomen in deze begroting. Dit is landelijk vanuit het landelijk netwerk VT afgesproken met de VNG.
  Doordat meer professionals en inwoners/burgers adviezen vragen, kan gesteld worden dat we als Veilig Thuis goed worden gevonden. Vanaf 2022 zullen we de consultatie- en adviesfunctie meer vormgeven (onderdeel van de dienst advies). Denk hierbij aan een extra keer mee gaan met het wijkteam, ook op het moment dat de melding wordt overgedragen aan het wijkteam. Of aansluiten bij een gesprek met een adviesteam bij een school. Dat kan ook preventief helpen.
- Na de veiligheidsbeoordeling wordt gemiddeld genomen bij 28% van de meldingen een vervolgdienst VT ingezet (Voorwaarden en Vervolg of onderzoek). We sturen op 26% van de meldingen, omdat we slechts een vervolgdienst inzetten als door Veilig Thuis 'het verschil kan worden gemaakt'.

- Uitgegaan wordt van de verhouding 63% Voorwaarden & Vervolg en 37% Onderzoek (conform realisatie 2021). We deden in 2021 in verhouding meer onderzoek, maar de insteek blijft 'Voorwaarden & Vervolg' tenzij.
- Monitoren zetten we in conform realisatie 2021 en dat betekent in 65% van de gevallen bij onderzoek en 81% bij Voorwaarden en Vervolg (dat is minder dan begroot voor 2022).
- Als Veilig Thuis door wachtlijsten bij gemeentelijke sociale wijkteams en hulpverleningsorganisaties niet de mogelijkheid heeft om zaken over te dragen, wordt de (facultatieve) dienst 'zicht op veiligheid' ingezet (en wordt hiervoor een factuur gestuurd).
- Bezuinigingsdoelstelling Veilig Thuis blijft: voor monitoring 12 uur te normeren in plaats van 15 uur per casus (zoals ooit vastgesteld door de VNG).

Overige diensten
- Deelname aan expertiseberaad op verzoek van gemeenten. Deskundigheid van gedragswetenschappers wordt meer gevraagd. Begroting opgehoogd met 40 K.
- Voorlichting aan sociale wijkteams: 40 bijeenkomsten (idem als in 2021). Nieuw is om voorlichting aan het onderwijs te geven (in 2021 op factuur basis). Uitgegaan van 40 bijeenkomsten op basis van vraag in 2021.
- Verzoek tot bespreking (VTB) en Verzoek tot onderzoek (VTO) naar Raad voor de Kinderbescherming: conform realisatie: 23 en 58.
- Tijdelijk huisverbod (THV): 54 (conform realisatie 2021). We maken een onderscheid tussen screeningen en daadwerkelijk uitgevoerde THV's. Niet alle screeningen leiden tot een THV. Financieel leidt dit niet tot een verschil.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / resultaat 2023**
Een veilig thuis voor iedereen, jong en oud	Veilig Thuis is goed te vinden ook op social media. Dienst Advies en consultatie zo vormgeven dat VT ook meer preventief kan adviseren. Specifiek aandacht voor het onderwijs.	Up to date informatie op de website en een eigen up to date LinkedIn-pagina. Stabilisatie groei meldingen. Meer meldingen vanuit het onderwijs (in 2021 4% in 2023 verdubbeling). Toename van het aantal adviezen.
	Versterken lokaal veld door meer expertise over (on)veiligheid; daardoor minder druk op Veilig Thuis. Verminderen handelingsverlegenheid in wijkteams en onderwijs en bij betrokken professionals.	Optimale samenwerking met en in de regio door gebruik van dezelfde taxatie-instrumenten in de hele regio. Voorlichting sociale wijkteams en onderwijs. Geboden hulp aan wijkteams door mee te gaan 1e gesprek/ aan te schuiven bij onderwijsadvies-teams.

Kwalitatief goede en effectieve dienstverlening in samenwerking met de keten	Toekomsttuinen starten in 2022 waarin we kunnen leren welke bestanddelen helpend zijn om echt het verschil te maken vanuit meer eenvoud en intensievere samenwerking. Wettelijke termijnen vanuit VT worden gehaald. Sturen op doorstroom en uitstroom.	Kennis hoe we problemen gezinsgericht met alle betrokken veiligheidspartners en wijkteams beter en efficiënter kunnen oppakken met herkenbare regie. Geen wachtlijsten/ werkvoorraden. Uitvoering diensten minimaal 80% binnen wettelijke termijn. Generalisten, die bijspringen bij zowel front- als backoffice.
	Samenwerken in de keten van zorg en veiligheid.	Goed werkend 'Actie-overleg' met politie en OM. Doorontwikkeling ZSM (samenwerkingsverband zorg en straf) op regio Oost-niveau.

Wat kost het?

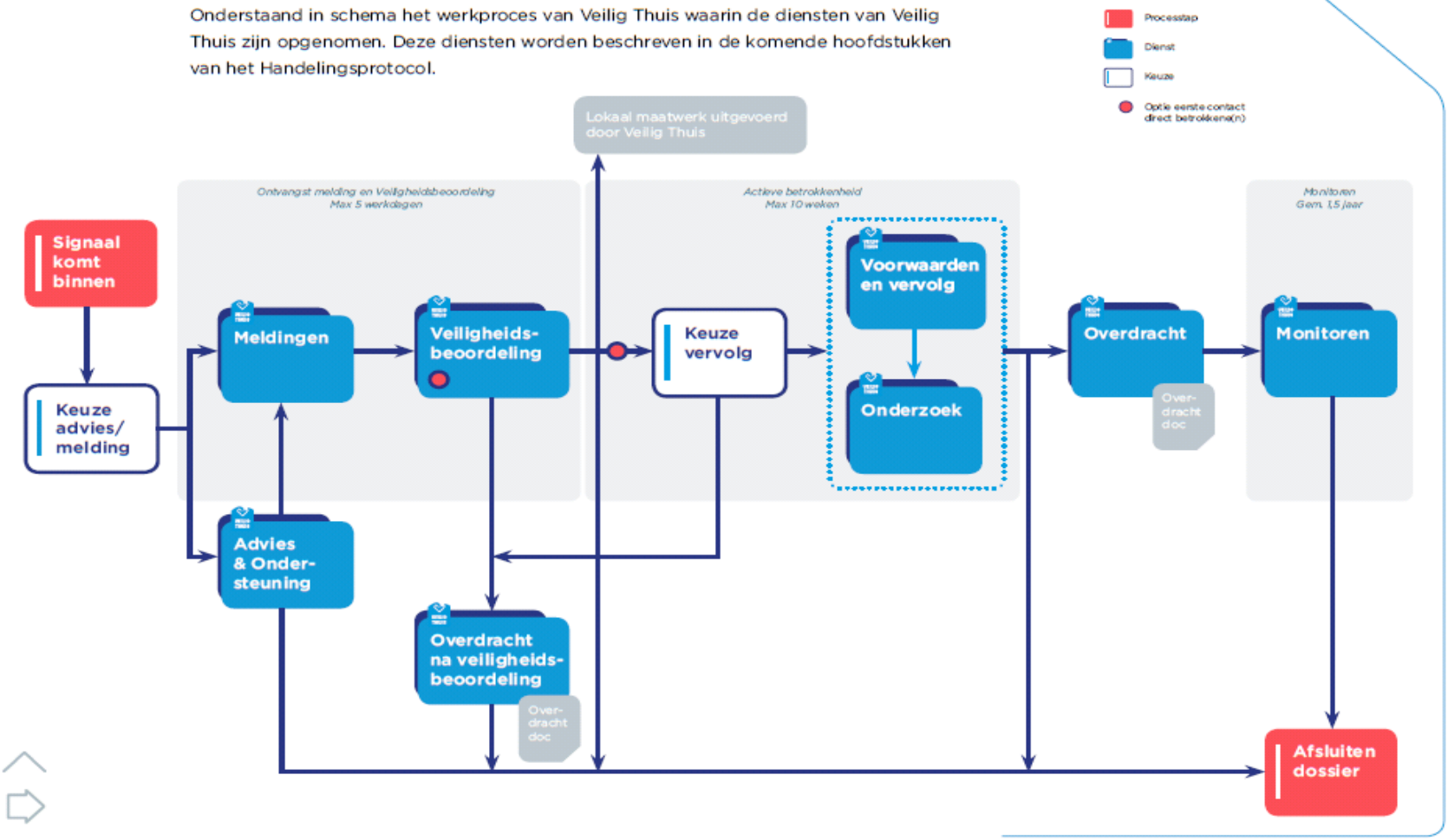
Bedragen x € 1.000,-

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Veilig Thuis	**Realisatie 2021**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**
Lasten						
Personeelskosten	4.983	4.635	4.613	4.583	4.583	4.583
Materiële kosten	312	415	404	404	404	404
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	2.019	2.600	2.767	2.796	2.796	2.796
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	-7.383	-7.571	-7.571	-7.702	-7.702	-7.702
Subsidie gemeenten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage rijk	-7	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-136	-79	-81	-81	-81	-81
Resultaat						
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**-213**	**0**	**131**	**0**	**0**	**0**

		Aantallen 2023	Uren per dienst	Kostprijs 2023	Totaal 2023
Wettelijke diensten					
Adviezen & Ondersteuning		7.706	1,75	€ 186	€ 1.433.316
Meldingen met veiligheidsbeoordeling		2.970	4,00	€ 427	€ 1.268.190
Overdracht na veiligheidsbeoordeling		2.221	4,00	€ 410	€ 910.610
Totaal bemoeienis Veilig Thuis		772			
Dit bestaat uit:					
Onderzoek	37% van bemoeienis VT	286			
Waarvan met monitoring 65%		186	49,13	€ 5.340	€ 993.240
Waarvan zonder monitoring 35%		100	37,13	€ 4.182	€ 418.200
Voorwaarde en vervolg	63% van bemoeienis VT	486			
Waarvan met monitoring 80%		394	42,13	€ 4.561	€ 1.797.034
Waarvan zonder monitoring 20%		92	30,13	€ 3.403	€ 313.076
Huisverboden uitvoering		54	40,00	€ 3.960	€ 213.840
Huisverboden screenings		76	10,00	€ 990	€ 75.240
Voorlichting wijkteams/onderwijs en overigen		40	5,00	€ 450	€ 18.000
Overige diensten					
VTO naar RVDK		23	13,40	€ 1.394	€ 32.062
VTB		58	6,70	€ 697	€ 40.426
Deelname aan expertise beraad op verzoek van gemeente		240	4,00	€ 407	€ 97.680
Totaal kosten obv diensten					**€ 7.610.914**
Begrotingswijziging 2022 (controller € 60.000) waarvan voor VT					€ 16.786
Uitzetting overhead (totaal € 91.000) waarvan voor VT					€ 24.461
Totaal kosten alle deelnemende gemeenten + Mook					**€ 7.652.161**

Algemeen proces Veilig Thuis

Onderstaand in schema het werkproces van Veilig Thuis waarin de diensten van Veilig Thuis zijn opgenomen. Deze diensten worden beschreven in de komende hoofdstukken van het Handelingsprotocol.

3.4 Werkveld specifiek (facultatief)

In deze paragraaf worden de facultatieve werkvelden van de GGD nader toegelicht. Deze bestaan voor een groot deel uit facultatieve taken voor gemeenten waarbij er een keuzemogelijkheid bestaat om werkvelden af te nemen. Daarnaast worden in deze paragraaf diensten aan derden nader toegelicht.

3.4.1 Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)

Wat houdt het in?

Het programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA) ontwikkelt een data- en informatiegestuurde aanpak. De GGD verzamelt, bestudeert en vergelijkt gegevens en cijfers over de gezondheid en factoren die de gezondheid beïnvloeden. Het gaat daarbij in de basis om cijfers die de GGD zelf verzamelt via de gezondheidsmonitoren en om gegevens die ten behoeve van het primaire proces binnen de afdelingen JGZ, AGZ, Gezond Leven, Bijzondere Zorg en Veilig Thuis worden verzameld of geregistreerd. Door gegevens van verschillende databronnen met elkaar te koppelen en te analyseren, kunnen vernieuwende inzichten over beleidsterreinen heen ontstaan die gemeenten kunnen ondersteunen bij (integrale) beleidsvorming.

Regionale inzichten
Het programma OIA richt zich op regionale inzichten waarbij data van verschillende bronnen binnen en buiten de GGD bij elkaar gebracht wordt om gezamenlijk tot nieuwe informatie te komen ten gunste van de samenwerkingspartners. Wanneer een bepaald thema of een gewenst inzicht niet binnen de gehele regio leeft kunnen we dat vanuit een facultatieve taak met één of meerdere gemeenten of partners oppakken. Zo kunnen bijvoorbeeld 'proeftuinen' ontstaan om bestaande dashboards bij lokale partners uit te breiden of gezamenlijk door te ontwikkelen met indicatoren gebaseerd op data uit de GGD.

Verdiepende onderzoeken en kwalitatieve data
Voor vraagstukken die een kwalitatieve dataverzameling vragen c.q. voor verdiepende analyses, die bijvoorbeeld kunnen leiden tot factsheets, hebben wij een infrastructuur beschikbaar om panelonderzoek uit te voeren. We beschikken over een GGD-panel met 2000 inwoners. Het panelonderzoek is een uniek instrument binnen de GGD om burgers te peilen over specifieke thema's. Hierin zoeken we actief samenwerking met andere GGD'en en geïnteresseerde onderzoeksgroepen. Om de technische infrastructuur en het volume/enthousiasme van de actieve panelleden te behouden, is het streven om minimaal 2 panelonderzoeken per jaar uit te voeren. Verdiepende onderzoeken behoren vanaf 2021 niet meer tot de uniforme taken, maar kunnen als facultatieve taak door gemeenten worden ingekocht.

In de coronabestrijding bleek panelonderzoek essentieel om inzicht te krijgen in gedrag en in de betrokkenheid/compliance van burgers bij beleid en maatregelen. Door de krachten van GGD'en te bundelen, is hier op efficiënte wijze vorm aan gegeven. De Gelderse GGD'en zien daarmee ook de kans om, als gemeenten dat wensen, voor reguliere taken de bijdrage vanuit burgers op een kosteneffectieve wijze te benutten.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Groeien in datavolwassenheid in de vorm van lokale/regionale verdiepende inzichten op het gebied van publieke gezondheid.	Het, in afstemming met gemeenten en samenwerkingspartners, realiseren van integrale (lokale/regionale) inzichten om een thema of (kwetsbare doelgroep beter in beeld te krijgen.	Regionale inzichten / lokale dashboards.
Verzamelen van beleidsrelevante gegevens over gezondheid van de burgers.	Uitvoeren van verdiepende kwalitatieve onderzoeken via het GGD-panel over relevante thema's.	Digitale vragenlijsten, dataverzamelingen, verwerking en rapportage (factsheets) van de bevindingen aan de opdrachtgevers (bv. gemeenten) en de panel-deelnemers.

3.4.2 Algemene gezondheidszorg

Wat houdt het in?

Algemene gezondheidszorg (AGZ) heeft onder andere gezondheidsbescherming ten doel. Gezondheidsbescherming richt zich op het beschermen van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Zuid tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's. Doel is onder andere om te voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan gemeenten (Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en subsidieregeling publieke gezondheid).
Aanvullende seksuele gezondheidszorg, Reizigersadvisering en -vaccinatie en Milieu en gezondheid zijn facultatieve producten die bijdragen aan gezondheidsbescherming in Gelderland-Zuid.
Aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG) is een taak die op basis van landelijke subsidie wordt uitgevoerd. Naar verwachting wordt deze taak medio 2023 geborgd in de Wpg. Als zodanig vindt financiering echter nog op dezelfde wijze plaats als in voorgaande jaren, via subsidiëring door het Ministerie van VWS en onder aansturing van het RIVM. GGD Gelderland-Zuid blijft de coördinerende GGD voor de ASG voor Oost-Nederland en gaat er van uit dat de financiering vanaf 2023 in omvang gelijk blijft. In deze begroting is derhalve nog uitgegaan van ongewijzigde continuering van de financiering voor Aanvullende seksuele gezondheidszorg.
Met financiering van het Rijk en gemeenten worden in het kader van seksuele gezondheidszorg extra facultatieve taken uitgevoerd, waaronder de uitvoering van Nu Niet Zwanger als onderdeel van het programma Kansrijke Start.
Reizigersadvisering en -vaccinatie is een markttaak. Deze taak wordt uitgevoerd in samenhang met markttaken ten aanzien van beroepsvaccinaties en vaccinaties op maat. De GGD organiseert de uitvoering van deze vaccinaties in toenemende mate in samenhang met de uitvoering van de RVP-vaccinaties (zoals de vaccinatie tegen maternale kinkhoest (22-wekenprik) en HPV voor 18-26-jarigen en met de uitvoering van de coronavaccinaties. Ook ontwikkelt de GGD relevante externe netwerken in dit kader.
Een belangrijke ontwikkeling betreft de invoering van de Omgevingswet (definitieve invoeringsdatum is nog niet bekend). De GGD kan gemeenten, op verzoek, ondersteunen bij de invulling van het onderdeel gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving van de Omgevingswet.
Gemeenten kunnen taken ten aanzien van 'registratie en lichte handhaving' kinderopvang aan de GGD overdragen, in de vorm van een opdracht per gemeente; vooralsnog hebben 6 gemeenten dit gedaan.

Forensisch medisch onderzoek is een deeltaak van de forensische geneeskunde die in opdracht van de politie wordt uitgevoerd. Mogelijk vindt uitvoering van de forensische geneeskunde (waaronder Forensisch medisch onderzoek) in de toekomst verdergaand plaats in samenwerking met andere GGD'en in Oost-Nederland.
AGZ verzorgt tevens de uitvoering van de Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA) die in opdracht van het COA wordt geboden. Daarbij wordt een verbinding gemaakt met de ondersteuningsbehoefte van gemeenten op gezondheidsgebied in het kader van de nieuwe Wet Inburgering die per 01.01.2022 van kracht is geworden.
Tenslotte is Psychosociale Hulpverlening bij incidenten (PSHi) een facultatieve taak. De regie voor de PSHi is altijd een verantwoordelijkheid van gemeenten. Indien gedurende het jaar GGD-inzet wordt gevraagd, zal deze op factuurbasis bij de betreffende gemeente(n) in rekening worden gebracht.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**

Gezondheids-bescherming van inwoners tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, seksuele gezondheidsrisico's en ongunstige milieufactoren.	Bevorderen van de seksuele gezondheid en beschermen tegen risico's op dit gebied.	• Aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG) voor Gelderland-Zuid:
		  ○ Preventie en bevordering seksuele gezondheid.
		  ○ Voorkomen van verdere verspreiding van Soa's gericht op risicogroepen.
		• Coördinatie organisatie ASG voor regio Oost-Nederland.
		• Uitvoering PrEP-regeling: voorkomen van HIV-verspreiding gericht op risicogroepen.
		• Coördinatie PrEP-regeling regio Oost.
		• Netwerksamenwerking en deskundig-heidsbevordering seksuele gezondheidszorg Gelderland-Zuid.
		• Ondersteuning van onderwijs met uitvoering stimuleringsregeling gezonde relaties en seksualiteit (i.s.m. GGD-afdeling Gezond Leven).
		• Preventie-activiteiten met betrekking tot onder andere:
		  ○ Keuzehulp bij onbedoelde zwangerschap.
		  ○ Preventie en nazorg Vrouwelijke Genitale Verminking.
		  ○ Ketenaanpak sekswerkers (KIS).
		  ○ Nu Niet Zwanger: bespreekbaar maken van kinderwens, zwangerschap en anticonceptie als onderdeel van het landelijke programma Kansrijke Start.

	Beperking van gezondheidsrisico's van reizigers en specifieke groepen en infectie-risico's van inwoners in Gelderland-Zuid.	• Advisering en vaccinatie van reizigers ter voorkoming van infectieziekten en andere gezondheidsproblemen tijdens (verre) reizen. • Het voorkomen van 'import' van infectieziekten. • Vaccinatie van cliënten met een beroepsrisico. • Uitvoering van vaccinaties op maat.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
		• Vaccinatie van inwoners tegen overige gezondheidsrisico's (22-wekenprik zwangere, HPV 18-26 jarigen etc.). • Ontwikkeling van een vaccinatienetwerk voor afstemming en expertisedeling met andere GGD-afdelingen en partners in de regio.
	Voorkomen of beperken van gezondheidsschade ten gevolge van blootstelling aan ongunstige milieufactoren. Gezondheid is onderdeel van toepassing van de bevoegdheden van gemeenten op grond van de Omgevingswet.	• Geleverde bijdragen, in opdracht van (individuele) gemeenten, aan de invulling van het onderdeel gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving van de Omgevingswet.
Bijdragen aan kwaliteitsborging kinderopvang.	Toezicht houden op kwaliteit kinderopvang	• Registratie en lichte handhaving kinderopvang in opdracht van enkele gemeenten.
Bijdragen aan forensische opsporing.	Bieden van continue beschikbaarheid en inzet van forensisch geneeskundige expertise voor forensisch medisch onderzoek.	• Forensisch medisch onderzoek (FMO) in opdracht van de politie. • Forensisch medische expertise voor kinderen (FMEK). • Samenwerking met andere GGD'en in Oost-Nederland.
Gezonde opvang van asielzoekers en nieuwkomers.	Borgen van gezonde opvang van asielzoekers in een AZC en ondersteunen bij inburgering nieuwkomers ten aanzien van gezondheid.	• Publieke gezondheidszorg aan asielzoekers (PGA) in AZC's in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland, exclusief PGA-JGZ (is vanaf 2023 apart product binnen begroting JGZ). • Ondersteuning bij nieuwe taken gemeenten in het kader van de nieuwe Wet Inburgering ten aanzien van gezondheid door trainingen, advies, etc.
PSHi: voorkomen en beperken van gezondheidsschade van burgers als gevolg van ingrijpende gebeurtenissen.	Het, onder regie van gemeente(n), inzetten van hulpverlening bij ingrijpende gebeurtenissen, zodat maatschappelijke onrust zo klein mogelijk blijft en herstel bevorderd wordt. Adviseren gemeenten, lokale teams, scholen en (zorg)partners bij ernstige incidenten.	Indien gevraagd (op factuurbasis): • Hulpverlening bij ernstige gebeurtenissen. • Consultatie en advies aan netwerkpartners met GGD-brede expertise.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2021**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**
Lasten						
Personeelskosten	2.540	3.419	2.987	2.987	2.987	2.987
Materiële kosten	953	1.207	1.122	1.122	1.122	1.122
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	0	0	0	0	0
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	0	0	0	0	0	0
Subsidie gemeenten	-325	-178	-449	-449	-449	-449
Bijdrage rijk	-2.030	-1.894	-1.953	-1.953	-1.953	-1.953
Overige opbrengsten	-1.077	-2.554	-1.707	-1.707	-1.707	-1.707
Resultaat						
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**60**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.3 Bijzondere Zorg

Wat houdt het in?

Het facultatieve deel van de afdeling Bijzondere Zorg bestaat uit de Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang en een aantal specifieke projecten van het Meldpunt Bijzondere Zorg. Deze facultatieve diensten worden op verschillende wijzen gefinancierd.

3.4.3.1 Taken met financiering centrumgemeente Nijmegen

Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang
De GGD voert voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid, behalve Maasdriel en Zaltbommel, en in Mook en Middelaar en Gennep (Gennep alleen maatschappelijke opvang) de Centrale toegang voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang uit. Dit betreft een wettelijke gemeentelijke taak (Wmo), die wordt gesubsidieerd door centrumgemeente Nijmegen. Het team Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang is onderdeel van de afdeling Bijzondere Zorg.

GGZ-cliënten die in aanmerking willen komen voor Beschermd wonen kunnen daarvoor sinds 1 januari 2015 een aanvraag doen bij Toegang beschermd wonen. In mei 2021 is dit team ook gestart met de toegang voor de maatschappelijke opvang. Het samenvoegen van deze taken in één centrale toegang biedt voordelen voor de cliënt. Die kan breed advies krijgen over passende opvang en begeleiding of een woonvoorziening en komt daardoor sneller en beter op de juiste plek. De centrale toegang is bereikbaar voor consulatie en advies. Daarnaast beoordeelt het team de (aan)melding, doet onderzoek en stelt op basis van het uitgevoerde onderzoek een advies op. Voor maatwerkvoorzieningen neemt de gemeente Nijmegen vervolgens een besluit. De Centrale toegang werkt intensief samen met (zorg)partners en lokale netwerken.

De regiogemeenten hebben besloten dat de doordecentralisatie Beschermd wonen en de toegang daartoe de komende jaren geen gevolgen heeft voor de taakuitvoering van de Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Naar verwachting wordt de taakuitvoering van het team Centrale toegang in de loop van 2022 uitgebreid met een aantal bijzondere woonprojecten. In het voorjaar van 2022 vindt de besluitvorming plaats over inbedding van deze taak bij de GGD, inclusief de financiële consequenties van uitvoering van deze nieuwe taak. Derhalve is deze uitbreiding niet opgenomen in onderhavige begroting.

Zorgwoningen Nijmegen
Begin 2022 worden in Nijmegen zorgwoningen gerealiseerd voor mensen met een psychiatrische aandoening, die vaak al lang dakloos zijn omdat andere mogelijkheden van onderdak niet werkten. Zij krijgen behandeling en woonbegeleiding van een zorgaanbieder. Het team Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang voert de selectie van de kandidaten voor deze zorgwoningen uit. Dit past binnen de reguliere subsidie van de Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Housing First
Housing First is een vorm van wonen met ambulante intensieve begeleiding voor dak- en thuisloze mensen met meervoudige problemen, waarbij de toewijzing van een woning de start is van een traject, waarbij zelfstandig wonen het doel is (Housing First Nederland). Housing First wordt uitgevoerd door GGD Gelderland-Zuid, Iriszorg, RIBW en Leger des Heils, in nauwe samenwerking met de Nijmeegse woningcorporaties en andere netwerkpartners. MBZ voert zowel de coördinatie als de toeleiding van kandidaten uit.

Praktijk Buitenzorg
MBZ en enkele Nijmeegse huisartsen werken samen binnen de praktijk 'Buitenzorg'. Het doel is het bieden van laagdrempelige huisartsenzorg aan een specifieke groep sociaal kwetsbare mensen in Nijmegen. Praktijk Buitenzorg is bedoeld voor mensen die om allerlei redenen de weg naar de reguliere huisartsenzorg niet vinden, bijvoorbeeld dak- en thuislozen en/of onverzekerden. Op verschillende locaties worden spreekuren gehouden, waarmee de drempel voor deze mensen wordt verlaagd. Iriszorg en RIBW faciliteren daarvoor spreekkamers.

Nazorg ex-gedetineerden
MBZ maakt onderdeel uit van de ketenbenadering nazorg ex-gedetineerden. In opdracht van het Veiligheidshuis voeren medewerkers van MBZ re-integratietrajecten uit, gericht op begeleiding naar werk en wonen op basis van een integrale aanpak. Het gaat daarbij om ondersteuning op één of meerdere van de leefgebieden van nazorg: werk en inkomen, zorg, identiteitsbewijs, schuldhulpverlening en/of huisvesting.

Zorgaanpak straatsekswerkers
De uitvoering van de zorgaanpak straatsekswerkers, waar MBZ aan bijdraagt, loopt tot augustus 2022. Het is nog niet duidelijk wat het vervolg van dit project is. Derhalve is deze taak niet opgenomen in onderhavige begroting.

3.4.3.2 Taken met financiering deelnemende gemeenten

a. Taken met financiering deelnemende gemeenten

Wijk-GGD
De gemeenten Berg en Dal, Heumen en Mook en Middelaar voeren in 2022 een pilot 'Wijk-GGD' uit. Met de inzet van de wijk-GGD'er en een ervaringsdeskundige proberen de gemeenten te voorkomen dat iemand met onbegrepen gedrag in crisis raakt of overlast veroorzaakt. Het doel is dat er eerder passende ondersteuning wordt geboden. De Wijk-GGD'er legt ook contact met buren, familie en anderen in de omgeving. Op basis van evaluatie besluiten de gemeenten of de Wijk-GGD wordt voortgezet in 2023. Derhalve is deze taak niet opgenomen in onderhavige begroting.

b. Financiering door woningcorporaties

Begeleide Herkansing
Begeleide Herkansing biedt aan huishoudens, die ontruimd zijn of ontruimd dreigen te worden vanwege ernstige problemen op diverse leefgebieden, een tweede kans op het krijgen van vervangende huisvesting. MBZ ontvangt de meldingen, leidt toe naar passende zorg en regisseert het traject dat gemiddeld 2 jaar duurt.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2022**
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de taak Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang (Wmo)	Adviseren over passende ondersteuning, opvang en/of een woonvoorziening, die de cliënt met psychische problematiek de hoogst haalbare vorm van herstel/participatie/zelfredzaamheid biedt.	• Consultatie en advies. • Screening ontvangen meldingen. • Uitvoering van onderzoek. • Advies. • Aanvraag beschikking. • Selectie van de kandidaten voor de zorgwoningen.

	Systematisch volgen, beoordelen van de ontwikkelingen en tijdig signaleren en adviseren.	• Advies aan gemeenten op basis van de monitor, analyses en signalen. • Structureel overleg met centrumgemeente Nijmegen
	Afstemming met aanbieders van onder andere beschermd wonen, GGZ en maatschappelijke opvang en samenwerking met (lokale)organisatievormen zoals sociale (wijk)teams.	• (Structureel) overleg met zorgaanbieders. • Afstemming met- en overdracht casuïstiek aan sociale (wijk)teams en zorgaanbieders.
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de OGGz-taak door het bieden van aanvullende dienstverlening in opdracht van gemeenten en derden (Wmo).	Het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen die vaak meervoudige problemen hebben door vroegtijdig signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren.	Housing First: Coördinatie, het aannemen van meldingen en toeleiding. Praktijk Buitenzorg: Trajectregie. Nazorg ex-gedetineerden: Re-integratietrajecten.
	Vergroten zelfredzaamheid en verminderen van overlast en aanbieden van laagdrempelige medische zorg aan kwetsbare inwoners.	• Begeleide Herkansing: Trajectregie.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Bijzondere Zorg	**Realisatie 2021**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**
Lasten						
Personeelskosten	1.663	1.443	1.418	1.418	1.418	1.418
Materiële kosten	35	3	10	10	10	10
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	0	0	0	0	0
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	0	0	0	0	0	0
Subsidie gemeenten	-1.511	-1.327	-1.335	-1.335	-1.335	-1.335
Bijdrage rijk	0	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-138	-119	-92	-92	-92	-92
Resultaat						
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**48**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.4 Gezond Leven

Wat houdt het in?

Gezond Leven voert voor de gemeenten een aantal extra taken uit boven op de uniforme taken die uit de inwonerbijdrage worden betaald. Voor ieder van deze taken is een aparte subsidieaanvraag ingediend waarin de doelen en de werkzaamheden uitgebreid zijn beschreven. Op basis daarvan hebben gemeenten een beschikking afgegeven.
Voor de meeste van deze taken betreft het een uitbreiding van de werkzaamheden die vanuit de uniforme taken per gemeente worden geleverd, zoals de inzet van gezondheidsmakelaars of aandacht voor specifieke thema's als aanvulling op de werkzaamheden in een gemeente.
In het schema hieronder geven we puntsgewijs aan om welke activiteiten het gaat die door gemeenten extra gefinancierd worden.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Het bevorderen van de gezondheid van inwoners van het werkgebied en het versterken van een preventieve infrastructuur in gemeenten en de regio (Wpg).	Uitvoeren van elementen van de Nijmeegse gezondheidsagenda op maat voor alles stadsdelen en stadsbreed.	Preventieve acties op maat in stadsdelen, in samenwerking met onder andere bewoners, welzijns- en sportinstellingen. Stadsbrede extra inzet op nog nader te bepalen thema's uit het Lokaal Preventieakkoord. Bijdrage aan Groen, Gezond in Beweging. Versterkte samenwerking met huisartsen en actieve betrokkenheid bij preventieve acties.
	Verhogen van de acceptatie en tolerantie met betrekking tot seksuele diversiteit en de LHBT-groep.	Uitvoering van het programma SchoolsOUT op kinderopvang, PO, VO en MBO in Nijmegen en pilot in Beuningen.
	Organiseren van en bijdragen aan Gezond ouder worden in Nijmegen.	Organisatie van de stuurgroep Gezond ouder worden. Uitgevoerde activiteiten Gezond ouder worden. Communicatie over Gezond ouder worden.
	Extra inzet in alle gemeenten voor Gezondheidsmakelaars, op scholen en/of in de wijken/gemeenten onder andere vanuit de buurtsportcoachregeling.	Extra activiteiten in Berg en Dal, Beuningen, Maasdriel en Zaltbommel, Neder- Betuwe, Druten, Wijchen, West Betuwe, West Maas en Waal, Buren, Culemborg, Heumen.

	Gemeenten Samen Gezond	Uitgevoerd lokaal uitvoeringsplan Gemeenten Gezond Gewicht in de gemeenten Wijchen, Druten, Beuningen, Buren, Neder Betuwe. Monitoring en evaluatie. Gezamenlijke (regionale en lokale) leerbijeenkomsten. Verbetering van de lokale aanpak.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Gezond Leven	**Realisatie 2021**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**
Lasten						
Personeelskosten	1.371	1.170	1.304	1.304	1.304	1.304
Materiële kosten	114	75	104	104	104	104
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	0	0	0	0	0
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	0	0	0	0	0	0
Subsidie gemeenten	-1.078	-969	-1.198	-1.198	-1.198	-1.198
Bijdrage rijk	-40	-40	-40	-40	-40	-40
Overige opbrengsten	-351	-237	-170	-170	-170	-170
Resultaat						
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**16**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.5 Jeugdgezondheidszorg

Wat houdt het in?

De Jeugdgezondheidszorg voert op verzoek voor de gemeenten een aantal extra taken uit boven op de uniforme taken die uit de inwonerbijdrage worden betaald (facultatief).
Wanneer gemeenten kampen met specifieke problematieken die niet in geheel Gelderland-Zuid ervaren worden, zijn aanvullende activiteiten mogelijk. De Jeugdgezondheidszorg voert voor de gemeenten op basis van vraag/behoefte facultatieve activiteiten uit boven op het wettelijk basispakket. Hiervoor wordt een aparte subsidieaanvraag ingediend waarin de doelen en de werkzaamheden zijn beschreven. Op basis daarvan hebben diverse gemeenten een beschikking afgegeven.

Veelal is het facultatieve gedeelte gericht op het versterken van de eigen kracht van ouders/kinderen en daarmee het voorkomen van inzet van zwaardere zorg. Daarnaast draagt het bij aan het versterken van de samenwerking in de keten van de jeugd. Voorbeelden zijn inzet videohometraining, opvoedhulp, extra inzet in attentiewijken, Samen Starten en Preventie Schoolverzuim (M@ZL), zorgcoördinatie op kinderopvang en Voorzorg. In de regio Nijmegen is het Procescoördinatorschap voor de Verwijsindex bij de GGD ondergebracht.

Overbruggingszorg
Binnen de uniforme taken verwijst JGZ een aantal kinderen/jongeren door naar bijvoorbeeld Jeugdzorg of Jeugd GGZ. Vanwege de wachtlijsten bij Jeugdzorg en de Jeugd GGZ kunnen ze daar niet onmiddellijk terecht. Het gevolg kan zijn dat kinderen, op verzoek van de gemeente, langer door de GGD worden gezien, ondersteund en gemonitord teneinde de situatie stabiel te houden (overbruggingszorg). Deze overbruggingszorg is formeel geen wettelijke taak van de JGZ maar is op verzoek van gemeenten wel af te nemen als facultatieve taak.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie 2021**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**
Lasten						
Personeelskosten	1.278	1.038	1.191	1.191	1.191	1.191
Materiële kosten	38	34	32	32	32	32
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	0	0	0	0	0
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	0	0	0	0	0	0
Subsidie gemeenten	-1.175	-937	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Bijdrage rijk	0	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-140	-135	-224	-224	-224	-224
Resultaat						
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.6 Veilig Thuis

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Signaleren ouderenmishandeling zoals weergegeven in de regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.	Ontwikkelen expertise op het gebied van ouderenmishandeling in de (zorg)keten.	• Verbeterde expertise van professionals in de keten. • Opgestarte meerdere lokale allianties tegen financiële uitbuiting van ouderen. • Meer bekendheid omtrent melden van ouderenmishandeling d.m.v. voorlichting; hierdoor meer meldingen en meer gevraagde adviezen bij Veilig Thuis.
Expertise Eergerelateerd Geweld in de regio GZ verhoogd conform doel in de Regiovisie Huiselijk geweld en kindermishandeling.	Het expertise team eergerelateerd geweld biedt deskundigheid en casusondersteuning in de regio. Het vergt specifieke kennis.	• Het expertiseteam staat op de kaart. Professionals in de keten weten Veilig Thuis en elkaar te vinden. • Overgedragen expertise in de keten. • Minder handelingsverlegenheid rondom dit thema. • Meer samenwerking en bekendheid met ketenaanpak rondom eergerelateerd geweld.
Zicht houden op veiligheid als casus niet over kan worden gedragen.	Veilig Thuis behaalt wettelijke termijn.	• Monitoring van de veiligheid van betrokkende, wanneer de door Veilig Thuis afgesloten casus nog niet kan worden overgenomen door een wijkteam.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Veilig Thuis	**Realisatie 2021**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**
Lasten						
Personeelskosten	301	219	206	206	206	206
Materiële kosten	0	6	10	10	10	10
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	0	0	0	0	0
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	0	0	0	0	0	0
Subsidie gemeenten	-253	-225	-216	-216	-216	-216
Bijdrage rijk	0	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-7	0	0	0	0	0
Resultaat						
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**42**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 Arbo

Wat houdt het in?

Voor GGD Gelderland-Zuid zijn passende arbeidsomstandigheden belangrijke voorwaarden voor gezond en veilig werken. Medewerkers moeten hun werk kunnen doen zonder lichamelijke of geestelijke problemen op te lopen.
Werkgever en werknemer zorgen samen voor het verbeteren van de arbeidsomstandigheden. De werkgever is uiteindelijk verantwoordelijk maar overleg met de werknemers is verplicht. Ieder heeft daarin zijn eigen taak.

Werkgevers brengen de risico's van het werk in kaart en maken een plan van aanpak met verbeter voorstellen en evalueren het gevoerde beleid: de RI&E (risico-inventarisatie & -evaluatie).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Een veilige werkomgeving stelt de medewerkers in staat de meerjarenvisie uit te voeren. Goed welzijn van de medewerkers zal het ziekteverzuim verminderen.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Zorgdragen voor goede arbeidsomstandigheden en veiligheid voor alle medewerkers en derden in de organisatie.	Veiligheid voor medewerkers.	Actuele RI&E en het bijbehorende plan van aanpak.
		Veiligheid tijdens cliënt-gesprekken.
	Gezonde, fitte en vitale medewerkers.	Arbo-verantwoorde inrichting (thuis-) werkplek.
		Project Samen gezond werken.
		Onderzoek naar noodzaak PMO (periodiek medisch onderzoek).
	Bevorderen van het welzijn van de medewerkers.	Inrichting nieuwbouw locatie volgens Arbowet.
		Hybride werken.
		Aandacht voor PSA, psychosociale arbeidsbelasting.

3.5.2 Communicatie

Wat houdt het in?

Communicatie heeft als strategisch doel het versterken van de communicatiekracht van de organisatie op individueel en corporate niveau. Dit gebeurt onder andere door:

1. Het geven van communicatie advies en praktische ondersteuning op organisatie-, project- of themaniveau.
2. Het doorontwikkelen en adequaat inzetten van communicatiemiddelen.
3. Het dagelijks monitoren van en reageren op signalen vanuit de omgeving.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Implementatie Meerjarenstrategie
In de meerjarenstrategie (MJS) 2020-2023 zijn 4 strategische thema's benoemd waar de GGD de komende jaren extra op wil inzetten. Communicatie ondersteunt intern de implementatie en uitvoering van de MJS. We hebben een online magazine Meerjarenstrategie uitgebracht met verhalen die laten zien hoe wij werken aan de Meerjarenstrategie. Eind 2023 geven de verhalen in dit online magazine, die we ophalen vanuit alle gemeenten in de regio, een goed beeld hoe de GGD zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. De verhalen delen we ook op andere manieren binnen en buiten de GGD. Intern via ons sociale intranet en naar buiten via de website, in de media en via de verschillende sociale mediakanalen.

Communicatiestrategie
In dit laatste jaar van de Meerjarenstrategie 2020-2023 willen we laten zien dat de GGD waarmaakt wat er beloofd is. Hoe we dat doen is uitgewerkt in een beknopt strategisch communicatieframe.

Ontwikkelingen

In 2023 werken we waarschijnlijk weer meer op kantoor. De verwachting is echter wel dat veel collega's (deels) thuis blijven werken. Communicatie zal extra en andere communicatiemiddelen inzetten om medewerkers (intern) verbonden te houden met elkaar en de organisatie.

Het bereiken van het publiek draait steeds meer om beeld, beleving en snelheid. Met vlogs, video's infographics en andere beeldcommunicatie wordt ingespeeld op deze trend. Snelheid hierbij blijft belangrijk. Snel reageren bijvoorbeeld via sociale media of chat is de norm.

Een andere trend is 'inclusieve' communicatie. Deze trend hangt samen met de diverse samenleving. Het vraagt dat we communiceren vanuit aandacht voor overeenkomsten en verschillen. In de vorm van boodschappen waarin meerdere groepen ontvangers/culturen zich herkennen.

Een andere ontwikkeling is het betrekken van cliënten bij de organisatie, bijvoorbeeld via klantonderzoeken en klantenpanels. Communicatie ondersteunt bij deze participatieprocessen en adviseert over het gebruik van de juiste instrumenten hierbij (zie ook de paragraaf 'kwaliteit').

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Het versterken van de communicatiekracht van de organisatie op individueel en corporate niveau.	Projecten en strategische thema's zijn binnen de GGD en daarbuiten zichtbaar en worden met elkaar verbonden.	• Advisering en ondersteuning, gericht op vergroten van bereik, zichtbaarheid en effect bij verschillende doelgroepen van het project/thema en de GGD als geheel.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
		• Interne en externe verbindingen met andere thema's, werkvelden en/of samenwerkingspartners. • Gevuld online magazine, waarin de resultaten zichtbaar zijn van de speerpunten en strategische thema's uit de meerjarenstrategie 2020-2023.
	Communicatiemiddelen (zoals website, sociaal intranet, sociale media, systemen voor nieuwsbrieven, maken van video's en vlogs, infographics en het ontsluiten van data) up to date houden, door ontwikkelen en adequaat inzetten.	• Vernieuwde en digitoegankelijke (project) websites. • Een gebruikersonderzoek voor ons sociaal intranet en naar aanleiding hiervan een verbeterplan. • Doorontwikkeling sociale mediabeleid en borging binnen de verschillende GGD afdelingen. • Verbinding met andere sociale media platforms die andere doelgroepen bereiken. • Contentkalender voor sociale mediabeleid. • Verkenning en inzet van nieuwe tools om doelen en doelgroepen te bereiken. • Ondersteuning bij participatieprocessen, zoals klantonderzoek en klantenpanel. • Coaching van medewerkers in het communicatief vaardiger worden en zelf toepassen van communicatie tools, zoals Canva, mentimeter, chat. • Ontwikkeling van interne communicatiemiddelen om medewerkers te verbinden met en betrekken bij de organisatie.
	Dagelijks monitoren van en reageren op onze omgeving (onder andere via obi4wan).	• In de organisatie gebrachte relevante ontwikkelingen/ berichten. • Ondersteuning van medewerkers en organisatie bij het adequaat en doelgroepgericht reageren naar de buitenwereld.

3.5.3 Informatievoorziening

Wat houdt het in?

Informatievoorziening (IV) heeft als belangrijkste taak de ontwikkelingen en ambities van de GGD te vertalen in oplossingen op het terrein van informatiemanagement, informatiebeheer (archief), functioneel beheer en informatiebeveiliging. IV wordt strategisch, tactisch en operationeel geborgd door de vraag vanuit de GGD-afdelingen te vertalen naar passende oplossingen aangeboden door VRGZ-ICT, haar onderaannemers, softwareleveranciers en GGD-GHOR Nederland. De informatiemanager, CISO, informatieadviseurs en functioneel beheerders vervullen hierin ieder hun rol.

In de dynamische wereld waarin we leven richt IV zich vooral ook op de toekomst: hoe grijpen wettelijke, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen in op de GGD-processen? Wat moeten we doen om ook in de toekomst die processen optimaal te ondersteunen? Hierbij bewaakt IV dat er een samenhangend, flexibel informatielandschap ontstaat dat ondersteund wordt door de diverse applicaties. De wettelijke eisen ten aanzien van privacy, informatiebeveiliging en archivering worden hierbij geborgd.

Daarnaast investeert IV steeds meer in de verbinding met de collega's van het programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA), de verschillende afdelingen en andere informatiespecialisten binnen en buiten de GGD. Het thema 'informatie' staat centraal voor de te leggen verbindingen en voor de strategische ontwikkeling van de organisatie. Het slim inzetten van alle beschikbare informatie ten behoeve van preventie en versterking van de zelfredzaamheid van de burger is hierbij het primaire doel.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

In de Meerjarenstrategie 2020-2023 staan diverse ontwikkelingen die impact hebben op de informatievoorziening:

- De GGD kiest voor een informatiegestuurde aanpak van maatschappelijke opgaven. Dit borgen we in het GGD-brede programma OIA. Binnen dat programma werken we aan een koppeling van relevante in- en externe data. Het borgen van registratiekwaliteit, het flexibel en eenduidig presenteren van verzamelde data en nieuwe technieken op het gebied van Big Data hangen hiermee samen.
- We adviseren over preventie en verbinden collectieve preventie met persoonsgerichte zorg (zie de strategische thema's in de meerjarenstrategie). Nieuwe innovaties als eHealth, Robotic Procesmanagement (RPM) en Artificial Intelligence (AI), maar ook regie door de cliënt op de eigen gezondheidsgegevens in een Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO) ontsloten via MedMij, maken dat we preventie dichter bij de cliënt kunnen brengen.
- De GGD hanteert een netwerkaanpak (leidend principe in de meerjarenstrategie). Juist op het gebied van informatievoorziening is deze netwerkaanpak voor de komende jaren een voorwaarde voor het realiseren van onze maatschappelijke opgaven. Hierom zoeken we actief de samenwerking met onze regionale partners als gemeenten, huisartsen en andere zorgverleners. Ook doen we dit door te investeren in samenwerking met collega GGD'en en expertisepartijen als Nictiz, VWS, NCJ en GGD GHOR Nederland.
- De verwachting is dat de doorontwikkeling en vernieuwing van het takenpakket van de GGD komende jaren gestaag doorgaat. we sturen op samenhang en wendbaarheid om versnippering tegen te gaan en kosten beheersbaar te houden.

Ontwikkelingen

Op het terrein van informatievoorziening spelen voor 2023 de volgende relevante ontwikkelingen:

- De implementatie van nieuwe Wet- en regelgeving zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, Wet digitale overheid (Wdo), de nieuwe Archiefwet en de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz).
- Het onderbrengen van actieve monitoring in het kader van NEN7513 op onze cliëntapplicaties bij het Security Operations Center (SOC) van GGD GHOR Nederland.
- Het efficiënter en effectiever inrichten van primaire processen middels functionaliteiten op het gebied van robotisering.
- Participeren in landelijke samenwerkingstrajecten zoals het aansluiten op Persoonlijke Gezondheidsomgevingen (PGO's) en de implementatie van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Compliancy aan zorgspecifieke normen en Wet- en regelgeving	Organisatieprocessen in brede zin voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van archivering, informatiebeveiliging, privacy en transparantie.	Het behoud van certificering voor NEN7510 en compliancy aan de NEN7513 (logging). Cliëntapplicaties voldoen digitaal aan actuele archiefwet- en regelgeving. Implementatie van de Wegiz, Wdo en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer.
Het efficiënter en effectiever (in)richten van onze (primaire) processen	Automatiseren van routinematige en privacygevoelige processen	Automatisering van een aantal processen (op basis van uitgevoerde inventarisatie in 2022).
De datagedreven GGD	Veilig en laagdrempelig gebruik door gemeenten en andere partners van door de GGD verzamelde en geanalyseerde data.	Implementatie van de beste voorziening om datadeling op een veilige manier mogelijk te maken (op basis van onderzoek in 2022).
Bereiken van een flexibele beheer- en IM-organisatie met professionele werkprocessen en een slagvaardige governance.	Cliëntapplicaties zijn toekomstbestendig en compliant aan actuele wet- en regelgeving ingericht.	De cliëntapplicaties van JGZ, VT, BZ en AGZ zijn gemoderniseerd, schaalbaar en passend bij de flexibele praktijk van de GGD.
	Er is gedeelde regie en samenwerking met de VRGZ op ICT en IV-processen.	Ingebedde IV-regieorganisatie en afgestemde processen binnen alle lagen van de GGD en VRGZ, o.a. door een gedeelde strategische jaarplanning.

	Het verder verbeteren van de digivaardigheid van onze gebruikers, om potentiële informatiebeveiligingsincidenten en/of datalekken door onbewust handelen te voorkomen.	Goed functionerende eLearning, die structureel wordt ingezet voor nieuwe en bestaande medewerkers.

3.5.4 Kwaliteit

Wat houdt het in?

GGD Gelderland Zuid is een lerende organisatie waarin doelgericht gewerkt wordt aan continu verbeteren ten gunste van klanten, opdrachtgevers en medewerkers.

Het Kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) bestaat uit verschillende onderdelen en instrumenten die onderling met elkaar in verbinding staan. Het kader voor het KMS wordt geboden in de norm Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling Zorg 2019 en de norm NEN 7510. HKZ certificering geldt voor alle onderdelen van de GGD. Voor sommige afdelingen geldt dat zij ook getoetst worden door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) of vindt periodieke visitatie plaats.

Samenhang met de Meerjarenstrategie

Het gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem draagt bij aan de kwaliteit van de bijdrage van GGD Gelderland-Zuid binnen de publieke gezondheidzorg. Er wordt gebruik gemaakt van kwaliteitsinstrumenten als interne audits en cliënt en ketenpartner-ervaringsonderzoeken om de kwaliteit van primaire en ondersteunende processen te toetsen. Klachten en incidentmeldingen in cliëntencontact worden geanalyseerd op kansen ter verbetering.

Ontwikkelingen

GGD Gelderland-Zuid is in 2022 op basis van HKZ 2019 her gecertificeerd. Externe toetsing op basis van het certificatieschema Publieke Gezondheidszorg vindt jaarlijks plaats.

Als netwerkpartner wordt de waardering van ketenpartners en opdrachtgevers periodiek in kaart gebracht. Het uitvoeren van cliënt ervaringsonderzoek is maatwerk. Zorgvuldig wordt gekozen voor een slimme en passende wijze om de ervaring in beeld te brengen.

Bij de doorontwikkeling van het KMS gaat veel aandacht uit naar centrale en decentrale beschikbaarheid van actuele kwaliteitsdata. Door middel van dashboarding worden management en de aandachtfunctionarissen kwaliteit voorzien van actuele stuurinformatie.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Een vitaal en inspirerend kwaliteitsmanagementsysteem dat ondersteuning biedt aan de werkprocessen, informatie biedt over de geleverde zorg- en dienstverlening, stimuleert tot verbetering en innovatie en aansluit op de organisatie, die doorgroeit naar een netwerkorganisatie.	GGD-breed en binnen afdelingen worden kwaliteitsinstrumenten en methodieken toegepast, die ertoe bijdragen dat goed zicht is dat de kwaliteit en veiligheid van klanten, medewerkers, ketenpartners en opdrachtgevers is gewaarborgd.	Een effectief en gedragen kwaliteitsmanagementsysteem dat voldoet aan de kwaliteitspijlers van de GGD, HKZ 2019 en NEN 7510.
	Cliënt en medewerkers gerelateerde incidentmeldingen leiden aantoonbaar tot verbetermaatregelen in de zorg en dienstverlening.	Meldingen van medewerkers van (bijna)incidenten. Het betreft incidenten in cliëntencontact, agressie-, Arbo- en informatiebeveiligingsincidenten. Door de GGD-brede 'Melding ter verbeteringscommissie', het management en de aandachtfunctionarissen gevraagde aandacht voor nut en noodzaak om incidenten te melden.
	Door middel van ervaringsonderzoek worden ervaringen van klanten, ketenpartners en medewerkers in beeld gebracht. De uitkomst leidt aantoonbaar tot verbeteringen van zorg- en dienstverlening.	Uitvoering van client, ketenpartners of medewerkers ervaringsonderzoek door alle afdelingen en teams, eventueel met ondersteuning.
	Resultaten vanuit kwaliteitsinstrumenten leiden aantoonbaar tot verbeteringen van zorg- en dienstverlening.	Beschikbare actuele data, voorkomend uit o.a. incident meldingen, audits, risico-inventarisaties, klachten, leveranciersbeoordelingen en ervaringsonderzoek, voor managers en aandachtfunctionarissen kwaliteit (in de vorm van dashboards) .
Een gebruiksvriendelijk en informatie-beveiligd kwaliteitshandboek (KHB) waarin de kritische processen van de organisatie staan beschreven.	Implementatie en doorontwikkelen van het Kwaliteitshandboek in het nieuwe programma van Inception	Een Kwaliteitshandboek waarin de kritische processen, met bijbehorende risicoanalyse en werkprocessen, actueel en op gebruiksvriendelijke wijze te raadplegen zijn.

3.5.5 Bedrijfsvoering

Wat houdt het in?

De taken op het gebied van Huisvesting, ICT, Inkoop, Documentaire Informatievoorziening, HRM en Financiën en Control heeft de GGD belegd bij de afdeling Bedrijfsvoering van de VRGZ. De dienstverlening is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. De verdeling van de kosten van de diensten gebeurt op basis van de zogenoemde 'gemene rekening'. Dit is ingegeven doordat op deze wijze geen BTW betaald hoeft te worden. Het gevolg is dat de toerekening van de kosten op vaste grondslagen is gebaseerd.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

De sector bedrijfsvoering adviseert, organiseert, faciliteert de uitvoerende afdelingen van de GGD om de doelen voor de publieke gezondheid en de strategische thema's in de meerjarenstrategie te realiseren en de organisatie effectief en efficiënt te laten opereren. Dit gebeurt door:

- integrale advisering vanuit de vakteams binnen de bedrijfsvoering;
- mede zorgdragen voor een goede organisatieontwikkeling en –inrichting;
- goede en efficiënte huisvesting en ICT-voorzieningen;
- instrumenten en advisering waardoor de organisatie in control kan zijn.

Ontwikkelingen

In 2021 heeft een onderzoek naar de inkoopfunctie plaatsgevonden. In 2023 zal de inkoopfunctie doorontwikkeld worden waarbij ingezet wordt op signalering en betere vastlegging van gekozen procedures.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Organisatieontwikkeling	Uitwerken strategische HR-visie	Geïmplementeerde activiteiten en beleid op duurzame inzetbaarheid en bevorderen van mobiliteit, gericht op ontwikkeling en inzetten van talent van personeel. Onderzoek op het terrein wat de GGD met de huidige middelen kan doen om het personeelsbestand meer divers en inclusief te maken. Beleid en instrumenten voor het aantrekken en behouden van goed gekwalificeerd personeel in relatie tot de benodigde wendbaarheid van de organisatie.
Organisatie is in control	Inkoop conform geldende Wet- en Regelgeving op het gebied van Aanbesteden en Inkopen	Op rechtmatigheid en doelmatigheid getoetste inkooptrajecten.

	Voldoen aan de nieuwe Archiefwet Digitale informatie bewaren en zorgdragen dat deze openbaar beschikbaar en te raadplegen blijft	• Goede digitale informatiehuishouding. • Overbrenging fysieke/digitale archieven van 20 jaar naar 10 jaar of korter. • Aangescherpte informatiebeveiliging en goed geborgde informatiehuishouding.
Optimaliseren huisvesting	Nieuwbouw Nijmegen	Voorbereiding en uitvoering nieuwbouw GGD Nijmegen.
	Locaties JGZ	In overleg met gemeenten optimalisatie huisvesting consultatiebureaus.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Interne dienstverlening						
Interne dienstverlening	**Realisatie 2021**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**
Lasten						
Personeelskosten	1.956	2.183	2.643	2.700	2.700	2.700
Materiële kosten	5.556	6.362	6.423	6.423	6.423	6.423
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan interne dienstverlening	-6.754	-7.943	-8.720	-8.721	-8.721	-8.721
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	-185	-185	-111	-111	-111	-111
Subsidie gemeenten	0	0	0	0	0	0
Bijdrage rijk	-317	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-197	-357	-235	-292	-292	-292
Resultaat						
Mutaties reserve	-59	-59	0	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	-16	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**-16**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

4

Paragrafen

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf komen de normering van de algemene reserve, het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarnaast worden de risico's van de GGD beschreven. Voor het beleid omtrent weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt verwezen naar de bijlage Financiële spelregels.

Algemene reserve, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

De streefwaarde op basis van de begroting 2023 is als volgt:

Berekening streefwaarde Algemene reserve Bedragen x € 1.000,-		Begroting 2023
Bedrag per medewerker	€ 1.000,00	423
Percentage over opgenomen gelden (leningen)	0,5%	69
Percentage totale uitgaven	1,0%	382
Percentage over inkomsten niet zijnde uniforme bijdrage	3,0%	285
Streefwaarde Algemene reserve		**1.160**

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering d.d. 1 juli 2021 ingestemd met de toevoeging van het resultaat van 2020 (€ 760.000) aan de algemene reserve. In 2021 bedraagt het resultaat € 149.000. Voorgesteld wordt om het positieve resultaat toe te voegen aan de algemene reserve zodat de streefwaarde van de algemene reserve behaald wordt. In deze begroting is geen rekening gehouden met de lasten die gemoeid zijn in het kader van de coronabestrijding en prijsstijgingen. Het feit dat de streefwaarde behaald wordt zoals uit onderstaande tabel blijkt is daarmee zeer onzeker.

Weerstandscapaciteit Bedragen x € 1.000,-	Verwachting* 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Norm algemene reserve	1.547	1.160	1.160	1.160	1.160
Eigen vermogen einde jaar	1.696	1.696	1.190	1.190	1.190
Verwacht resultaat	0	-506	0	0	0
Verwacht algemene reserve	1.696	1.190	1.190	1.190	1.190
Algemene reserve in % van de gestelde norm	110%	103%	103%	103%	103%

Risico's

Een samenvatting van de financieel gekwantificeerde risico's wordt in onderstaande tabel weergegeven. Als alle geïdentificeerde risico's zich zouden voordoen, zou daar circa 3,7 miljoen euro mee gemoeid zijn. De algemene reserve kan 32% van de risico's afdekken.

Als alle risico's zich voordoen, dan is de algemene reserve niet toereikend om de kosten te dekken.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Verwachte financiële gevolgen	Benodigde weerstands-capaciteit
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuu	1.305	416
Maatschappelijke risico's	180	66
Economische risico's	3.500	1.820
Middelen, organisatie medewerkers en efficien	3.935	1.437
Totaal	**8.920**	**3.739**

Nieuwe en belangrijkste risico's:

- Prijsstijgingen: op basis van aankondigingen en signalen van leveranciers is de verwachting dat prijzen 2023 hoger uitvallen dan de standaard indexering waar de GGD conform spelregels mee rekent. Prijsstijgingen bij materialen tot 20% zijn momenteel al merkbaar en daarnaast stijgen de energieprijzen nog meer. De kans dat verdere hogere prijsstijging bij materieel, maar ook bij ingehuurde diensten zich voordoet wordt groot geacht. Tegelijkertijd zijn de exacte gevolgen moeilijk in te schatten. Om deze twee redenen is in de risicobuffer rekening gehouden met dit risico.
- In de komende periode gaat de GGD een nieuw kantoorpand realiseren in Nijmegen. Zowel het bestuur als de raden zijn hier reeds over geïnformeerd en de kostenuitzetting is reeds vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Bij grote nieuwbouwprojecten bestaan er altijd risico's ten aanzien van de planning en prijsstijgingen van aannemers. De GGD heeft het risico voor een belangrijk deel bij weggelegd bij advies en bouwmanagementbureau HEVO. Doch, doordat de bestemmingsplanwijziging door gemeente Nijmegen meer tijd vergt dan voorzien, wordt het risico vergroot ten aanzien van de planning en kostenstijgingen.
- Inkoop bedrijfsvoering VRGZ. Op dit moment loopt er een onderzoek naar de verdeling van kosten tussen de GGD en Veiligheidsregio. Mogelijk heeft dit financiële consequenties.
- Het coronavirus: de wereld leeft nu twee jaar met COVID-19. De pandemie heeft de samenleving hard geraakt. Allereerst natuurlijk de mensen die dierbaren verloren door COVID-19 en de mensen die in de zorg werken, maar de impact is veel breder geweest. Twee jaar pandemie en crisisbestrijding laten hun sporen na in de samenleving. De huidige samenleving is dus niet dezelfde als twee jaar geleden. De behoefte om terug te gaan naar een 'normaal' dagelijks leven is sterk maar de verdere ontwikkeling van deze pandemie is onzeker. Om handvatten te bieden om met die onzekerheid om te gaan hebben de Wetenschappelijke Raad voor de Regering (WRR) en De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) vijf scenario's geschetst voor het mogelijke verloop van de pandemie.
  Deze scenario's zijn gebaseerd op vier drijvende krachten: mutaties van het virus, vaccinatie, immuniteit en menselijk gedrag.
  De vijf scenario's zijn:
  1. Terug naar normaal
  2. Griep+
  3. Externe dreiging
  4. Continue strijd
  5. Worst case

  Afhankelijk van het scenario dat werkelijkheid wordt kan de impact op de GGD in kaart gebracht worden. De risico's hebben betrekking op de kosten van op- en afschalen, de impact op reguliere dienstverlening, etc. In 2022 hopen we een duidelijker beeld van de toekomst en daarmee de risico's te kunnen schetsen.
  Het Rijk heeft wel toegezegd de financiële risico's met betrekking tot WW-lasten als gevolg van het meerdere malen verlengen van contracten te dekken.

Actuele risico's

- De GGD is gehouden aan wetgeving (zowel intern als extern) ten aanzien van inkopen en aanbesteden. De toepassing hiervan is afhankelijk van omvang en looptijd van de opdracht. Het is op dit moment bij opdrachten in het kader van de bestrijding van corona niet altijd mogelijk om de omvang van de opdracht op voorhand in te schatten waardoor mogelijk achteraf blijkt dat een zwaardere procedure gevolgd had moeten worden. Dit wordt intern en door de accountant getoetst maar het blijft een risico.
- We zijn in afwachting van het Toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming 'samen voor kind en gezin' als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de organisatorische inbedding van Veilig Thuis (VT).

- Bijzondere Zorg: door het stijgende aantal meldingen en de zorg over de kwaliteit van dossiervorming is het dit jaar duidelijk geworden dat de personele bezetting bij Bijzondere Zorg (BZ) niet toereikend is voor het aantal meldingen. Om zowel de aanwas van meldingen aan te kunnen als de dossiervorming op het juiste niveau te houden/brengen is in 2021 de bezetting van BZ uitgebreid binnen de kaders van het programma GGD. Een voorstel voor 2022 en verder wordt opgenomen in de begrotingsprocedure van de begroting 2023.
- Ziekteverzuim: het verzuim is hoger dan de norm; dit heeft te maken met het coronavirus. Hierdoor wordt meer ingehuurd dan in de begroting is aangenomen.
- De krapte op de arbeidsmarkt in de zorgsector is urgent en dagelijks voelbaar. Het risico bestaat dat de formatie niet op orde is, er gaten vallen en afgesproken prestaties om die reden niet kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast nemen kosten om leemtes in de planning te ondervangen met tijdelijke inhuur van medewerkers toe en is de inspanning die geleverd wordt om verloop van medewerkers op te vangen groot. Dit speelt met name bij artsen (o.a. vertrouwensartsen). De krapte bij forensisch geneeskundigen begint acute vormen aan te nemen waardoor het risico niet alleen financieel van aard is maar ook de beschikbaarheid van deze dienstverlening mogelijk in gevaar komt. Door de krapte zien we ook ontwikkelingen ten aanzien van de vergoedingen van de artsen op ons af komen. Deze vergoedingen zullen waarschijnlijk verhoogd worden.

4.2 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform bepalingen BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
a) netto schuldquote	2,3%	31,6%	50,6%	50,0%	49,6%	48,6%
b) netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2,3%	31,6%	50,6%	50,0%	49,6%	48,6%
c) solvabiliteitsratio	6,1%	6,6%	6,1%	6,2%	6,2%	6,3%
d) structurele exploitatieruimte	0,1%	0,0%	-1,3%	0,0%	0,0%	0,0%

Toelichting

a) De netto schuldquote loopt op doordat de GGD leningen aan gaat trekken in verband met de geplande nieuwbouw in Nijmegen.
b) De GGD verstrekt geen leningen, dit kengetal zal altijd gelijk zijn aan de netto schuldquote.
c) Hoe hoger het percentage, des te beter de organisatie in staat is aan haar langlopende financiële verplichtingen te voldoen. Het gepresenteerde percentage geeft derhalve aan dat het totale vermogen in 2023 voor 6% uit eigen vermogen en 94% uit schulden bestaat.
d) Ook dit kengetal schommelt veelal rond de 0. Aangezien de GGD een verlengstuk van de gemeenten is, zijn de baten veelal gelijk aan de lasten.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Een overzicht van de geplande en gerealiseerde investeringen is opgenomen in de bijlagen bij deze begroting. In zijn algemeenheid worden kapitaalgoederen van de GGD onderhouden en vervangen na afloop van de economische levensduur.

4.4 Financiering

4.4.1 Beleid ten aanzien van risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer
Het verstrekken van leningen en garanderen van rente en aflossing van leningen is de GGD niet toegestaan.

Financieringsportefeuille
De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut.

Voor de GGD geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

4.4.2 Rente en treasury

In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven:

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2023
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	95
b. De externe rentebaten	0
Totaal door te rekenen externe rente	95
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	95
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	95
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	95
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	0

Kasgeldlimiet
Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen; de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Op basis van onderstaand schema blijkt dat de GGD niet binnen de norm voor de kasgeldlimiet zal blijven. Indien nodig zal de GGD langlopende leningen aantrekken.

Bedragen x € 1.000,-				
Omvang begroting per 01-01-2023	38.265			
In procenten van de grondslag	8,2%			
Toegestane kasgeldlimiet	3.138			
Totaal netto vlottende schuld	3.904	4.060	4.268	4.275
Toegestane kasgeldlimiet	3.138	3.138	3.138	3.138
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	**-766**	**-922**	**-1.130**	**-1.137**

Renterisiconorm
Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat. De GGD blijft binnen de norm van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Renterisico vaste schuld in relatie tot renterisiconorm				
Bedragen * € 1.000,-	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
1. Renteherziening	0	0	0	0
2. Aflossingen	375	375	375	375
3. Renterisico (1+2)	375	375	375	375
4.Renterisiconorm	7.653	7.408	7.408	7.408
5a. Ruimte onder renterisiconorm	7.278	7.033	7.033	7.033
5b. Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm				
4a. Begrotingstotaal begroting 2023	38.265			
4b. Percentage regeling	20%			
Renterisiconorm (4a x 4b)	7.653			

4.5 Organisatie en Bedrijfsvoering

Zie paragraaf 3.5 Interne dienstverlening voor de informatie over de bedrijfsvoeringstaken binnen de GGD.

4.6 Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij als er bestuurlijk en financieel belang is waarbij de begrippen ‘bestuurlijk’ en ‘financieel’ in het BBV nader worden gedefinieerd (de GGD heeft geen relatie met organisaties die aan deze definitie voldoen).

5

Financiën

5 Financiën

5.1 Overzicht van baten en lasten (incl. toelichting)

Een specificatie per gemeente van de uniforme bijdrage gemeenten en subsidie gemeenten voor 2023 is opgenomen in paragraaf 6.3.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begrotings-wijziging 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Baten							
Bijdrage deelnemende gemeenten	24.111	24.764	25.184	25.449	25.438	25.438	25.438
Uniforme taken o.b.v. facturen	2.486	2.793	2.913	2.832	2.852	2.852	2.852
Subsidies Rijk	59.656	2.012	2.012	2.169	2.169	2.169	2.169
Subsidies Gemeenten	4.364	3.635	3.635	4.409	4.409	4.409	4.409
Overige opbrengsten	2.593	3.495	3.495	2.586	2.635	2.635	2.635
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	340	340	340	340
Totaal baten	**93.211**	**37.040**	**37.580**	**37.784**	**37.842**	**37.842**	**37.842**
Lasten							
Personeelskosten	69.492	27.163	27.569	28.290	27.881	27.881	27.881
Huisvestingkosten	4.252	1.779	1.779	1.824	1.824	1.824	1.824
Kantoormiddelen	272	133	134	188	188	188	188
Medische kosten	2.556	1.134	1.134	887	887	887	887
Communicatieapparatuur	2.262	1.466	1.471	1.544	1.535	1.535	1.535
Vervoermiddelen	64	33	33	33	33	33	33
Afschrijvingen	586	727	727	612	612	612	612
Algemene kosten	10.861	1.916	1.985	1.885	1.881	1.881	1.881
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	2.660	2.613	2.673	2.851	2.851	2.851	2.851
Voorlichting	26	17	17	25	25	25	25
Rentebaten en -lasten	106	118	118	126	126	126	126
Totaal lasten	**93.137**	**37.098**	**37.639**	**38.265**	**37.842**	**37.842**	**37.842**
Totaal saldo van baten en lasten	**74**	**-59**	**-59**	**-481**	**0**	**0**	**0**
Stortingen reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	59	59	59	0	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**133**	**0**	**0**	**-481**	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	-16	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting	**149**	**0**	**0**	**-481**	**0**	**0**	**0**

5.1.1 Verloopstaat

Op de volgende pagina is het verloop van de gewijzigde begroting 2022 naar de begroting 2023 weergegeven (bedragen x € 1.000,-). Aan het einde van deze paragraaf is de berekening van de index en de doorwerking van de besparingen opgenomen.

Begroting 2022 **Bedragen x € 1.000,-**	**0**
Lasten	
Personele lasten	**722**
Loonkosten mutatie in verband met taken	-19
- stijging salariskosten	785
- stijging arbokosten	35
- besparing VT Monitoring	-55
- besparing overbruggingszorg	-25
Materiële lasten	**-95**
Afschrijvingen	
- hogere afschrijvingskosten automatisering en indexering	37
- lagere afschrijvingskosten Groenewoudseweg (zie mutatie reserves)	-59
- lagere afschrijvingskosten (deelsbesparing Tiel)	-93
Huisvestingslasten	
- besparing huisvestingslasten	-25
- verhoging energielasten	31
- mutatie huisvesting consultatiebureau's	27
- indexering en overige kleine mutaties	12
Automatisering	
- applicatie Onderzoek, informatie en advies	56
- indexering en verhoging licentiekosten	17
Medische zaken	
- reizigersvaccinaties en andere medische artikelen	-248
Inkoop ondersteunende diensten	
- Verhoging kosten controles Nen7510 certificering	56
- Meer dienstverlening door hogere opbrengsten	47
- Indexering	77
Financiële baten en lasten	
- mutatie rentelasten	8
Algemene kosten en Inhuur derden	
- hogere bijdrage E-health en academisce werkplaats	17
- hogere kosten druk en bindwerk voor de monitor	58
- lagere lasten inhuur derden voor facultatieve taken	-62
Overige kosten door afname facultatieve taken (m.n. reizigers)	-51
Totaal lasten	**627**

Baten	
Uniforme bijdrage	**184**
Indexering uniforme bijdrage 0,45%	113
Af: Bezuiningingstaakstelling:	
- Overbruggingszorg	-25
- Huisvesting	-75
- Veilig Thuis	-57
Hogere bijdrage	
- Wet verplichte GGZ van facultatief naar uniform	154
- Prenataal huisbezoek	65
- Uitzetting overhead	90
Uniforme bijdrage obv facturen	
- Huisvesting JGZ	27
- Rijksaccinatieprogramma	-59
- Inspecties kindercentra	-48
Rijksbijdrage	**156**
- 22 weken prik	84
- HPV	13
- Coördinatie seksuele gezondheid	59
Afname subsidies gemeenten:	**-390**
- Wet verplichte GGZ / toegang beschermd wonen	-381
- VT facultatieve taken	-9
Toename subsidies gemeenten	**1.163**
- Facultatieve taken JGZ	63
- Lichte handhaving en registratie	24
- Nu niet Zwanger	96
- Ketenaanpak in Sekswerk	34
- Toezicht WMO	211
- Lokale Hitteplannen (MMK)	34
- Gezondheidsmakelaar / gezonde school	39
- SchoolsOut	56
- Beweeg je Fit	78
- Gezond Ouder Worden	57
- Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang	470
- Overig	2
Afname overige opbrengsten	**-909**
- Reizigersvaccinaties en overige dienstverlening	-909
Totaal baten	**205**
Programmabegroting 2023	**422**
Mutaties Reserve	59
Resultaat 2023	**481**

Meerjarige mutaties
Vanaf 2024 is de nacalculatie omtrent de cao verwerkt. Hierdoor neemt de gemeentelijke bijdrage toe met € 481.000,- vanaf 2024.

De indexering is als volgt berekend (conform vastgestelde methodiek door het algemeen bestuur):

Indexering 2023			**GGD**
Rekenmethodiek			**GGD**
Weginsfactor loon			0,78
Weginsfactor materieel			0,22
Totaal			**1,00**
Voorcalculatie 2023		**Factor**	**GGD**
Loonindex	2,00%	0,78	1,56%
Materiële index	1,90%	0,22	0,42%
Totaal voorcalc. 2023			**1,98%**
Nacalculatie 2021		**Factor**	**GGD**
Loonindex	1,24%	0,78	0,97%
Opgenomen in B2021		0,78	-2,34%
Correctie 2022			-0,16%
Materiële index		geen nacalculatie	
Totaal nacalc. 2021			**-1,53%**
Index begroting 2023			**0,45%**

De besparing zijn als volgt opgenomen in deze begroting.

	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Kwaliteit en normering				
1 PSHi	65.000	65.000	65.000	65.000
2 Overbruggingszorg	25.000	50.000	75.000	75.000
3 Monitorfunctie GGD	40.000	40.000	40.000	40.000
4 VT - Monitoring en overdracht lokale veld	50.000	150.000	250.000	250.000
5 Infectieziekten bestrijding	35.000	35.000	35.000	35.000
Anders organiseren taken				
6 Forensische geneeskunde	-25.000	50.000	50.000	50.000
Bedrijfsvoering en versobering				
7 Huisvesting Tiel	0	0	75.000	75.000
8 Management en ondersteuning	60.000	80.000	80.000	80.000
9 Facilitair	45.000	45.000	45.000	45.000
	295.000	**515.000**	**715.000**	**715.000**

5.1.2 Beleidsindicatoren

Bedragen x € 1.000,-	Resultaat 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,70	0,57	0,58	0,58	0,58	0,58
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,66	0,53	0,49	0,49	0,49	0,49
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	66	67	67	67	67	67
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	70%	3%	1%	1%	1%	1%
Overhead (% van totale lasten)	18%	23%	23%	23%	23%	23%

Het % externe inhuur is in de jaarrekening 2021 fors hoger dan de begrotingen en ramingen. Dit komt doordat vrijwel geen externe inhuur begroot wordt, maar in werkelijkheid wel wordt ingezet. Hiervoor wordt de budgettaire ruimte uit de formatie benut. In het jaar 2021 is er veel extern ingezet door COVID-19, deze kosten zijn ook vergoed. In de realisatie 2021 zijn de gegevens van de corona-organisatie buiten beschouwing gelaten omdat dit de indicatoren vertroebeld (overhead% zou bijvoorbeeld dalen naar 6%).

5.2 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de balanspositie opgenomen.

bedragen x € 1.000,-

ACTIVA Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	3.378	18.140	19.403	19.061	18.899	18.587
Vlottende activa						
Voorraden	47	47	47	47	47	47
Uitzetting met rentetypische looptijd < 1 jaar						
Overlopende activa	3.885	3.885	3.885	3.885	3.885	3.885
Vorderingen op openbare lichamen	1.177	1.177	1.177	1.177	1.177	1.177
Uitzettingen Rijks schatkist	22.115	0	0	0	0	0
Overige vorderingen	137	137	137	137	137	137
	27.314	5.199	5.199	5.199	5.199	5.199
Liquide middelen	109	109	109	109	109	109
Totaal Activa	**30.847**	**23.494**	**24.758**	**24.416**	**24.253**	**23.941**

PASSIVA Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Vaste Passiva						
Algemene reserve	1.547	1.696	1.215	1.215	1.215	1.215
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	386	327	327	327	327	327
Gerealiseerd resultaat	149	0	0	0	0	0
Eigen vermogen	2.082	2.023	1.542	1.542	1.542	1.542
Vaste schulden met rente typische looptijd > 1 jaar						
Langlopende schulden	14.625	14.250	13.875	13.500	13.125	12.750
Voorzieningen	636	557	198	75	79	136
	15.261	14.807	14.073	13.575	13.204	12.886
Netto vlottende schuld met rente typische looptijd < 1 jaar						
Overige schulden	12.191	5.351	7.830	7.986	8.194	8.201
Overige vooruitontvangen bedragen	1.313	1.313	1.313	1.313	1.313	1.313
	13.504	6.664	9.143	9.299	9.507	9.514
Totaal Passiva	**30.847**	**23.494**	**24.758**	**24.416**	**24.253**	**23.941**
EMU saldo **	**-8.549**	**-14.761**	**-1.742**	**323**	**143**	**293**

Het bedrag dat onttrokken wordt uit de bestemde reserve frictiekosten huisvesting betreft alleen het deel waar het Algemeen Bestuur reeds akkoord voor gegeven heeft.

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2022 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2021 tenzij andere gegevens voorhanden zijn.

** Conform model berekening CBS.

5.3 Verloopstaat begrotingswijziging 2022

Bedragen x € 1.000,-	Primaire begroting 2022	Wijziging 2022	Gewijzigde begroting 2022
Baten			
Bijdrage deelnemende gemeenten	24.764	420	25.184
Uniforme taken o.b.v. facturen	2.793	120	2.913
Subsidies Rijk	2.012	0	2.012
Subsidies Gemeenten	3.635	0	3.635
Overige opbrengsten	3.495	0	3.495
Acquisitiedoelstelling	340	0	340
Totaal baten	**37.040**	**540**	**37.580**
Lasten			
Personeelskosten	27.163	406	27.569
Huisvestingskosten	1.779	0	1.779
Kantoormiddelen	133	1	134
Medische zaken	1.134	0	1.134
Communicatieapparatuur	1.466	5	1.471
Vervoermiddelen	33	0	33
Afschrijvingen	727	0	727
Algemene kosten	1.916	68	1.985
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	2.613	60	2.673
Voorlichting	17	0	17
Rentebaten en -lasten	118	0	118
Totaal lasten	**37.098**	**540**	**37.639**
Totaal saldo van baten en lasten	**-59**	**0**	**-59**
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	59	0	59
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**0**	**0**	**0**

6

Bijlagen

6 Bijlagen

6.1 Investeringsplanning

In onderstaand overzicht is de meerjarige investeringsplanning opgenomen.

Bedragen x € 1.000,-	Uit JR 2021	Begroting 2022	Budget * 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Gebouwen							
Datalijnen	50	10	60	10	10	10	10
Nieuwbouw GGD *	8.888	5.256	14.144	996	0	0	0
Verbouwingen	0	25	25	25	25	25	25
Overige materiële vaste activa (automatisering)							
Audiovisuele middelen	0	25	25	5	5	5	5
Werkplekken	0	0	0	0	0	0	0
Laptops	0	30	30	530	30	30	30
Docking stations	0	0	0	80	0	0	0
Beeldschermen	0	20	20	20	20	20	20
Mini PC	0	10	10	70	10	10	10
Smartphones	0	200	200	10	10	220	10
Telefooncentrale	0	179	179	0	0	0	0
Netwerkcomponenten	0	100	100	0	0	0	0
WiFi	0	75	75	5	5	5	5
Stelpost hard- en software	95	50	145	50	50	50	50
Afdelingsspecials	17	0	17	0	0	0	0
Overige materiële vaste activa (inventaris)							
Gehoorscreening	0	120	120	0	0	0	0
Ache- en nierapparaat	0	0	0	0	30	0	0
Meubilair	204	75	279	75	75	75	75
Vervoermiddelen							
Auto	30	30	60	0	0	0	60
Totaal	**9.284**	**6.205**	**15.489**	**1.876**	**270**	**450**	**300**

* In verband met de vertraging omtrent de vergunningen zullen de uitgaven later in de tijd plaatsvinden.

6.2 Verloopoverzicht voorzieningen en reserves

Voorzieningen

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde 31-12-2022	toevoeging 2023	onttrekking 2023	boekwaarde 31-12-2023	verwachte boekwaarde per 31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Onderhoud kantoorpanden	239	58	263	35	23	79	136
Niet actief personeel	318	0	154	164	51	0	0
Totaal	**557**	**58**	**417**	**198**	**75**	**79**	**136**

Onderhoud kantoor in Tiel: voor de dotatie en onttrekkingen aan de voorziening periodiek onderhoud kantoor in Tiel is een onderhoudsplan opgesteld in samenwerking met adviesbureau KWK.
De onderhoudsvoorziening voor het hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg is komen te vervallen in verband met de nieuwbouw. Voor het nieuwbouwpand aan de Prof. Bellefroidstraat zal een nieuwe voorziening gevormd worden. De exacte omvang wordt op een later moment bekend, dit is onder andere afhankelijk van de installaties die geplaatst worden.

Niet actief personeel: De voorziening voor niet actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven van WW- en wachtgelduitkeringen.

Reserves

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde 31-12-2022	toevoeging 2023	onttrekking 2023	boekwaarde 31-12-2023	verwachte boekwaarde per 31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	327	0	0	327	327	327	327
Totaal	**327**	**0**	**0**	**327**	**327**	**327**	**327**

Eind 2019 heeft het algemeen bestuur besloten een bestemde reserve frictiekosten huisvesting te vormen. Deze is gefinancierd uit de vrijval van de egalisatiereserve groot onderhoud van het hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg.

Het bedrag dat onttrokken wordt uit de bestemde reserve frictiekosten huisvesting betreft alleen het deel waar het Algemeen Bestuur reeds akkoord voor gegeven heeft.

6.3 Bijdrage per gemeente

In deze paragraaf worden de bijdragen per gemeente weergegeven.

Algemene uitgangspunten:

- Voor uniforme bijdragen op basis van factuur geld dat in de begroting inschattingen worden opgenomen. Indien aantallen of tarieven afwijken wordt dit met individuele gemeenten afgerekend.
- Het tarief voor Toezicht en Handhaving kinderopvang is verhoogd met de vastgestelde index van € 103 naar € 103,50. Het aantal inspecties per gemeente wijzigt per jaar.
- In paragraaf 6.3.2 is een gedetailleerde berekening van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) opgenomen.

In onderstaande tabel wordt op totaalniveau weergegeven tussen de begroting 2022 en de begroting 2023. Vervolgens is er een overzicht per gemeente met de wijzigingen ten opzichte van de begroting 2022. In paragraaf 6.3.2 is een gedetailleerde berekening van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) opgenomen.

				Begrotingswijziging 2022				Begroting 2023					
Bijdrage uniforme taken op basis van inwoners	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Indexering**	**Bijdrage incl. indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname**	**Uitzetting overhead**	**Begroting 2023**
						*		0,45%		product		**	
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	7.204.007	64.474	0	21.238	7.289.719	32.804	7.322.523	-18.295	64.765	29.747	7.398.740
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	2.663.781	0	0	7.853	2.671.634	12.022	2.683.656	-6.705	0	10.902	2.687.854
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	130.996	0	0	386	131.382	591	131.973	0	0	536	132.509
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	2.481.365	0	0	7.315	2.488.680	11.199	2.499.879	0	0	10.156	2.510.035
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	179.956	0	0	531	180.487	812	181.299	0	0	737	182.036
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	420.892	0	0	1.241	422.133	1.900	424.033	0	0	1.723	425.756
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	853.627	0	0	2.517	856.144	3.853	859.997	0	450.722	3.494	1.314.212
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	826.834	0	295.669	0	1.122.503	5.051	1.127.554	0	-297.000	0	830.554
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	1.133.683	0	0	3.296	1.136.979	5.116	1.142.095	-11.000	-341	4.640	1.135.394
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	4.534.731	0	0	13.183	4.547.914	20.466	4.568.380	-44.000	-1.363	18.559	4.541.576
Veilig Thuis Centrum Gemeenten	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	377.195	0	0	0	377.195	1.697	378.893	0	0	0	378.893
Veilig Thuis Centrum Gemeenten	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.508.780	0	0	0	1.508.780	6.790	1.515.569	0	0	0	1.515.569
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	1.699.791	0	0	1.661	1.701.452	7.657	1.709.109	0	0	6.943	1.716.052
OIA	7.1	Volksgezondheid	563.492	0	0	546	564.038	2.538	566.576	0	0	2.302	568.878
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	185.350	0	0	0	185.350	834	186.184	-75.000	0	0	111.184
Totaal begroting			**24.764.480**	**64.474**	**295.669**	**59.767**	**25.184.390**	**113.330**	**25.297.720**	**-155.000**	**216.783**	**89.737**	**25.449.240**

* Aandeel uitzetting controller Mook en Middelaar € 233 in bijdrage Veilig Thuis

** Aandeel uitzetting overhead Mook en Middelaar € 1.263 in bijdrage Veilig Thuis

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
Berg en Dal	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									35.000	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	700.672	0	6.271	0	2.066	709.009	361.540	3.191	-1.771	6.270	2.880	-3.321	716.258	7.249
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	9.992	0	0	0	29	10.021	461.390	45	0	0	41	-56	10.052	30
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	153.807	0	0	0	453	154.260	567.669	694	0	0	626	-821	154.758	499
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	11.155	0	0	0	33	11.188	567.669	50	0	0	45	-59	11.224	36
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	26.089	0	0	0	77	26.166	567.669	118	0	0	106	-140	26.250	84
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	58.624	0	0	0	173	58.797	512.108	265	0	30.805	239	-286	89.820	31.023
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	281.084	0	0	0	817	281.901	567.669	1.269	-2.713	-84	1.144	-1.503	280.014	-1.887
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	70.271	0	0	0	204	70.475	567.669	317	-678	-21	286	-376	70.003	-472
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	105.361	0	0	0	103	105.464	567.669	475	0	0	428	-563	105.804	340
OIA	7.1	Volksgezondheid	34.928	0	0	0	34	34.962	567.669	157	0	0	142	-186	35.075	113
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	11.489	0	0	0	0	11.489	567.669	52	-4.624	0	0	-62	6.855	-4.634
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.463.472**	**0**	**6.271**	**0**	**3.989**	**1.473.732**		**6.633**	**-9.786**	**36.970**	**5.937**	**-7.373**	**1.506.113**	**32.381**
Uniforme taken obv facturen																
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	95.780	0	0	0	0	95.780							98.975	3.195
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	73.172	0	0	0	0	73.172							69.789	-3.383
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	51.469	5.665	0	0	0	57.134							50.436	-6.699
Totaal Uniforme taken obv facturen			**220.421**	**5.665**	**0**	**0**	**0**	**226.086**							**219.200**	**-6.886**
Facultatieve taken																
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	8.857	0	0	0	0	8.857							8.280	-577
VVE en indicatiestelling	7.1	Volksgezondheid	1.885	0	0	0	0	1.885							2.093	208
Informatie en Advies	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	16.963	0	0	0	0	16.963							15.442	-1.521
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	4.000	0	0	0	0	4.000							4.000	0
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	14.570	0	0	0	0	14.570							15.840	1.270
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	25.009	0	0	0	0	25.009							0	-25.009
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.920	0	0	0	0	1.920							0	-1.920
Totaal facultatieve taken			**73.204**	**0**	**0**	**0**	**0**	**73.204**							**45.655**	**-27.549**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.757.097**	**5.665**	**6.271**	**0**	**3.989**	**1.773.022**							**1.770.968**	**-2.054**

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
Beuningen	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									26.354	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	520.540	0	4.659	0	1.535	526.734	361.540	2.370	-1.334	4.721	2.168	4.663	539.322	12.588
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	114.265	0	0	0	337	114.602	567.669	516	0	0	471	939	116.528	1.926
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	8.287	0	0	0	24	8.311	567.669	37	0	0	34	69	8.451	140
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	19.382	0	0	0	57	19.439	567.669	87	0	0	80	160	19.766	327
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	43.553	0	0	0	128	43.681	512.108	197	0	23.195	180	379	67.632	23.951
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	208.821	0	0	0	607	209.428	567.669	942	-2.043	-63	862	1.716	210.842	1.414
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	52.205	0	0	0	152	52.357	567.669	236	-511	-16	215	430	52.711	354
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	78.274	0	0	0	76	78.350	567.669	353	0	0	322	643	79.668	1.318
OIA	7.1	Volksgezondheid	25.948	0	0	0	25	25.973	567.669	117	0	0	107	213	26.410	437
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	8.535	0	0	0	0	8.535	567.669	38	-3.482	0	0	71	5.162	-3.373
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.079.811**	**0**	**4.659**	**0**	**2.941**	**1.087.411**		**4.893**	**-7.370**	**27.837**	**4.439**	**9.282**	**1.126.492**	**39.081**
Uniforme taken obv facturen																
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	6.487	0	0	0	0	6.487							6.725	238
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	60.574	0	0	0	0	60.574							58.080	-2.494
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	59.998	7.725	0	0	0	67.723							69.521	1.798
Totaal Uniforme taken obv facturen			**127.059**	**7.725**	**0**	**0**	**0**	**134.784**							**134.326**	**-458**
Facultatieve taken																
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	17.376	0	0	0	0	17.376							23.766	6.390
Lichte handhaving en registratie kli	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0							19.685	19.685
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0							2.000	2.000
Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	10.000	0	0	0	0	10.000							10.000	0
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	18.580	0	0	0	0	18.580							0	-18.580
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.920	0	0	0	0	1.920							0	-1.920
Totaal facultatieve taken			**47.876**	**0**	**0**	**0**	**0**	**47.876**							**55.451**	**7.575**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.254.746**	**7.725**	**4.659**	**0**	**2.941**	**1.270.071**							**1.316.269**	**46.198**

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
Buren	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									27.190	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	350.582	0	0	0	1.034	351.616	206.129	1.582	-884	0	1.438	797	354.549	2.933
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	7.695	0	0	0	23	7.718	461.390	35	0	0	32	24	7.809	91
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	118.448	0	0	0	349	118.797	567.669	535	0	0	486	406	120.224	1.427
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	8.590	0	0	0	25	8.615	567.669	39	0	0	35	30	8.719	104
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	20.091	0	0	0	59	20.150	567.669	91	0	0	83	68	20.393	242
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	45.147	0	0	0	133	45.280	512.108	204	0	23.931	185	177	69.777	24.497
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	216.466	0	0	0	629	217.095	567.669	977	-2.107	-65	889	742	217.531	436
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	54.117	0	0	0	157	54.274	567.669	244	-527	-16	222	186	54.383	109
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	81.140	0	0	0	79	81.219	567.669	365	0	0	333	278	82.195	976
OIA	7.1	Volksgezondheid	26.898	0	0	0	26	26.924	567.669	121	0	0	110	93	27.248	324
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	8.848	0	0	0	0	8.848	567.669	40	-3.592	0	0	29	5.325	-3.523
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**938.024**	**0**	**0**	**0**	**2.514**	**940.538**		**4.233**	**-7.110**	**23.850**	**3.813**	**2.829**	**968.153**	**27.615**
Uniforme taken obv facturen																
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	22.030	0	0	0	0	22.030							18.147	-3.883
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	54.119	2.150	0	0	0	56.269							50.363	-5.906
Totaal Uniforme taken obv facturen			**76.149**	**2.150**	**0**	**0**	**0**	**78.299**							**68.510**	**-9.789**
Facultatieve taken																
Facultatief Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	11.141	0	0	0	0	11.141							11.382	241
Gezondheidsmakelaar / Buurtsport	7.1	Volksgezondheid	6.815	0	0	0	0	6.815							7.227	412
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	19.260	0	0	0	0	19.260							0	-19.260
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.920	0	0	0	0	1.920							0	-1.920
Totaal facultatieve taken			**39.136**	**0**	**0**	**0**	**0**	**39.136**							**18.609**	**-20.527**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.053.307**	**2.150**	**0**	**0**	**2.514**	**1.057.971**							**1.055.272**	**-2.700**

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
Culemborg	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									29.394	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	378.341	0	0	0	1.115	379.456	206.129	1.708	-956	0	1.555	1.525	383.288	3.832
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	8.305	0	0	0	24	8.329	461.390	37	0	0	34	42	8.442	113
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	127.827	0	0	0	377	128.204	567.669	577	0	0	526	663	129.970	1.766
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	9.270	0	0	0	27	9.297	567.669	42	0	0	38	49	9.426	129
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	21.682	0	0	0	64	21.746	567.669	98	0	0	89	113	22.046	300
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	48.722	0	0	0	144	48.866	512.108	220	0	25.871	201	275	75.433	26.567
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	233.606	0	0	0	679	234.285	567.669	1.054	-2.278	-71	961	1.213	235.164	879
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	58.402	0	0	0	170	58.572	567.669	264	-570	-18	240	303	58.791	219
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	87.565	0	0	0	86	87.651	567.669	394	0	0	360	452	88.857	1.206
OIA	7.1	Volksgezondheid	29.028	0	0	0	28	29.056	567.669	131	0	0	119	151	29.457	401
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	9.548	0	0	0	0	9.548	567.669	43	-3.884	0	0	50	5.757	-3.791
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.012.297**	**0**	**0**	**0**	**2.714**	**1.015.011**		**4.568**	**-7.688**	**25.782**	**4.123**	**4.835**	**1.046.631**	**31.620**
Uniforme taken obv facturen																
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	25.115	0	0	0	0	25.115							20.825	-4.290
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	72.783	1.150	0	0	0	73.933							67.368	-6.565
Totaal Uniforme taken obv facturen			**97.898**	**1.150**	**0**	**0**	**0**	**99.048**							**88.193**	**-10.855**
Facultatieve taken																
Facultatief Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	30.663	0	0	0	0	30.663							30.660	-3
Lichte handhaving en registratie kii	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	17.212	0	0	0	0	17.212							17.680	468
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	2.000	0	0	0	0	2.000							6.000	4.000
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	20.785	0	0	0	0	20.785							0	-20.785
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.920	0	0	0	0	1.920							0	-1.920
Totaal facultatieve taken			**72.580**	**0**	**0**	**0**	**0**	**72.580**							**54.340**	**-18.240**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.182.775**	**1.150**	**0**	**0**	**2.714**	**1.186.639**							**1.189.164**	**2.525**

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
Druten	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									19.000	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	381.749	0	3.417	0	1.125	386.291	361.540	1.738	-961	3.404	1.563	-3.210	388.826	2.534
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	83.799	0	0	0	247	84.046	567.669	378	0	0	340	-753	84.011	-35
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	6.077	0	0	0	18	6.095	567.669	27	0	0	25	-55	6.093	-3
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	14.214	0	0	0	42	14.256	567.669	64	0	0	58	-128	14.250	-6
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	31.940	0	0	0	94	32.034	512.108	144	0	16.722	130	-271	48.759	16.725
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	153.144	0	0	0	445	153.589	567.669	691	-1.473	-46	621	-1.375	152.007	-1.582
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	38.286	0	0	0	111	38.397	567.669	173	-368	-11	155	-344	38.002	-395
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	57.404	0	0	0	56	57.460	567.669	259	0	0	232	-515	57.436	-24
OIA	7.1	Volksgezondheid	19.030	0	0	0	18	19.048	567.669	86	0	0	77	-171	19.040	-8
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	6.260	0	0	0	0	6.260	567.669	28	-2.510	0	0	-57	3.721	-2.539
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**791.904**	**0**	**3.417**	**0**	**2.156**	**797.477**		**3.588**	**-5.312**	**20.069**	**3.201**	**-6.876**	**812.146**	**14.670**
Uniforme taken obv facturen																
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	36.810	0	0	0	0	36.810							38.029	1.220
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	46.107	0	0	0	0	46.107							42.459	-3.648
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	41.722	2.650	0	0	0	44.372							39.185	-5.187
Totaal Uniforme taken obv facturen			**124.639**	**2.650**	**0**	**0**	**0**	**127.289**							**119.673**	**-7.616**
Facultatieve taken																
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	6.395	0	0	0	0	6.395							6538	143
Expertiseteam Jonge Kind	7.1	Volksgezondheid	4.286	0	0	0	0	4.286							4382	96
VVE	7.1	Volksgezondheid	6.104	0	0	0	0	6.104							7290	1.186
Lichte handhaving en registratie ki	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	10.924	0	0	0	0	10.924							11.220	296
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	19.770	0	0	0	0	19.770							20.592	822
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	13.626	0	0	0	0	13.626							0	-13.626
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	960	0	0	0	0	960							0	-960
Totaal facultatieve taken			**62.065**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62.065**							**50.022**	**-12.043**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**978.608**	**2.650**	**3.417**	**0**	**2.156**	**986.831**							**981.841**	**-4.990**

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
Heumen	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									16.523	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	330.076	0	2.954	0	973	334.003	361.540	1.503	-836	2.960	1.359	-855	338.135	4.131
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	4.707	0	0	0	14	4.721	461.390	21	0	0	19	-16	4.745	24
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	72.456	0	0	0	214	72.670	567.669	327	0	0	296	-234	73.059	389
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	5.255	0	0	0	16	5.271	567.669	24	0	0	21	-17	5.299	28
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	12.290	0	0	0	36	12.326	567.669	55	0	0	50	-39	12.392	66
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	27.617	0	0	0	81	27.698	512.108	125	0	14.542	113	-75	42.403	14.705
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	132.414	0	0	0	385	132.799	567.669	598	-1.281	-40	540	-426	132.190	-609
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	33.104	0	0	0	96	33.200	567.669	149	-320	-10	135	-106	33.048	-152
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	49.634	0	0	0	49	49.683	567.669	224	0	0	202	-160	49.949	266
OIA	7.1	Volksgezondheid	16.454	0	0	0	16	16.470	567.669	74	0	0	67	-53	16.558	88
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	5.412	0	0	0	0	5.412	567.669	24	-2.183	0	0	-17	3.236	-2.176
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**689.420**	**0**	**2.954**	**0**	**1.880**	**694.254**		**3.124**	**-4.620**	**17.452**	**2.802**	**-1.998**	**711.014**	**16.760**
Uniforme taken obv facturen																
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	32.370	0	0	0	0	32.370							32.349	-21
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	38.534	0	0	0	0	38.534							36.292	-2.242
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	26.698	4.120	0	0	0	30.818							33.161	2.343
Totaal Uniforme taken obv facturen			**97.602**	**4.120**	**0**	**0**	**0**	**101.722**							**101.802**	**80**
Facultatieve taken																
Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	3.602	0	0	0	0	3.602							3.699	97
VVE	7.1	Volksgezondheid	1.167	0	0	0	0	1.167							1.199	32
Gezondheidsmakelaar / Buurtsport	7.1	Volksgezondheid	8.000	0	0	0	0	8.000							9.306	1.306
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	11.781	0	0	0	0	11.781							0	-11.781
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	960	0	0	0	0	960							0	-960
Totaal facultatieve taken			**25.510**	**0**	**0**	**0**	**0**	**25.510**							**14.204**	**-11.306**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**812.531**	**4.120**	**2.954**	**0**	**1.880**	**821.485**							**827.020**	**5.534**

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
Maasdriel	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									25.571	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	331.827	0	0	0	978	332.805	206.129	1.498	-832	0	1.352	-1.386	333.437	632
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	7.284	0	0	0	21	7.305	461.390	33	0	0	30	-24	7.344	39
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	112.112	0	0	0	331	112.443	567.669	506	0	0	457	-340	113.066	623
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	8.131	0	0	0	24	8.155	567.669	37	0	0	33	-25	8.200	45
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	19.017	0	0	0	56	19.073	567.669	86	0	0	78	-59	19.178	105
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	204.886	0	0	0	596	205.482	567.669	925	-1.982	-61	836	-622	204.578	-904
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	51.222	0	0	0	149	51.371	567.669	231	-496	-15	209	-155	51.145	-226
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	49.284	0	0	0	0	49.284	234.311	222	0	0	0	0	49.506	222
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	12.321	0	0	0	0	12.321	234.311	55	0	0	0	0	12.376	55
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	76.799	0	0	0	75	76.874	567.669	346	0	0	313	-232	77.301	427
OIA	7.1	Volksgezondheid	25.459	0	0	0	25	25.484	567.669	115	0	0	104	-78	25.625	141
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	8.374	0	0	0	0	8.374	567.669	38	-3.378	0	0	-26	5.008	-3.366
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**906.716**	**0**	**0**	**0**	**2.255**	**908.971**		**4.092**	**-6.688**	**-76**	**3.412**	**-2.947**	**906.764**	**-2.207**
Uniforme taken obv facturen																
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	20.769	0	0	0	0	20.769							16.668	-4.101
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	74.210	3.679	0	0	0	77.889							71.063	-6.826
Totaal Uniforme taken obv facturen			**94.978**	**3.679**	**0**	**0**	**0**	**98.657**							**87.731**	**-10.926**
Facultatieve taken																
Integrale Vroeghulp	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0							744	744
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	11.000	0	0	0	0	11.000							11.000	0
Gezondheidsmakelaar / Buurtsport	7.1	Volksgezondheid	37.000	0	0	0	0	37.000							37.000	0
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.920	0	0	0	0	1.920							0	-1.920
Totaal facultatieve taken			**49.920**	**0**	**0**	**0**	**0**	**49.920**							**48.744**	**-1.176**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.051.615**	**3.679**	**0**	**0**	**2.255**	**1.057.549**							**1.043.239**	**-14.309**

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
Neder-Betuwe	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									24.988	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	494.242	0	0	0	0	494.242	361.540	2.224	-1.264	4.476	2.056	9.633	511.367	17.125
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	7.048	0	0	0	0	7.048	461.390	32	0	0	29	67	7.176	128
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	108.493	0	0	0	0	108.493	567.669	488	0	0	447	1.060	110.488	1.995
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	7.868	0	0	0	0	7.868	567.669	35	0	0	32	78	8.013	145
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	18.403	0	0	0	0	18.403	567.669	83	0	0	76	179	18.741	338
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	41.353	0	0	0	0	41.353	512.108	186	0	21.993	170	424	64.126	22.773
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	198.272	0	0	0	0	198.272	567.669	892	-1.937	-60	817	1.930	199.914	1.642
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	49.568	0	0	0	0	49.568	567.669	223	-484	-15	204	482	49.978	410
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	74.320	0	0	0	0	74.320	567.669	334	0	0	306	578	75.538	1.218
OIA	7.1	Volksgezondheid	24.638	0	0	0	0	24.638	567.669	111	0	0	101	191	25.041	403
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	8.104	0	0	0	0	8.104	567.669	36	-3.301	0	0	55	4.894	-3.210
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.032.307**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.032.307**		**4.644**	**-6.986**	**26.394**	**4.238**	**14.679**	**1.075.276**	**42.969**
Uniforme taken obv facturen																
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	57.642	0	0	0	0	57.642							59.810	2.168
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	73.184	0	0	0	0	73.184							73.604	420
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	57.833	-1.245	0	0	0	56.588							55.704	-884
Totaal Uniforme taken obv facturen			**188.659**	**-1.245**	**0**	**0**	**0**	**187.414**							**189.119**	**1.705**
Facultatieve taken																
Maatwerk Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	85.000	0	0	0	0	85.000							67.092	-17.908
Gezondheidsmakelaar / Buurtsport	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0							7.920	7.920
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	17.641	0	0	0	0	17.641							0	-17.641
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.920	0	0	0	0	1.920							0	-1.920
Totaal facultatieve taken			**104.561**	**0**	**0**	**0**	**0**	**104.561**							**75.012**	**-29.549**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.325.527**	**-1.245**	**0**	**0**	**0**	**1.324.282**							**1.339.407**	**15.125**

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
Nijmegen	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									178.750	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	3.560.531	0	31.865	0	10.497	3.602.893	361.540	16.213	-9.045	32.021	14.707	1.243	3.658.032	55.139
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	50.778	0	0	0	150	50.928	461.390	229	0	0	208	-29	51.336	408
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	781.583	0	0	0	2.304	783.887	567.669	3.527	0	0	3.198	-241	790.370	6.484
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	56.683	0	0	0	167	56.850	567.669	256	0	0	232	-18	57.320	470
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	132.573	0	0	0	391	132.964	567.669	598	0	0	542	-40	134.064	1.100
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	297.905	0	0	0	878	298.783	512.108	1.345	0	157.323	1.219	52	458.722	159.939
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	826.834	0	0	295.669	0	1.122.503	178.750	5.051	0	-297.000	0	0	830.554	-291.949
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.428.355	0	0	0	4.152	1.432.507	567.669	6.446	-13.854	-429	5.844	-444	1.430.070	-2.437
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	357.089	0	0	0	1.038	358.127	567.669	1.612	-3.464	-107	1.461	-111	357.518	-609
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.402.542	0	0	0	0	1.402.542	234.311	6.311	0	0	0	0	1.408.853	6.311
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	350.636	0	0	0	0	350.636	234.311	1.578	0	0	0	0	352.214	1.578
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	535.402	0	0	0	523	535.925	567.669	2.412	0	0	2.186	-165	540.358	4.433
OIA	7.1	Volksgezondheid	177.489	0	0	0	172	177.661	567.669	799	0	0	725	-54	179.131	1.470
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	58.382	0	0	0	0	58.382	567.669	263	-23.616	0	0	-19	35.010	-23.372
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**10.016.780**	**0**	**31.865**	**295.669**	**20.272**	**10.364.586**		**46.640**	**-49.979**	**-108.192**	**30.322**	**175**	**10.283.552**	**-81.034**
Uniforme taken obv facturen																
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	411.131	0	0	0	0	411.131							426.496	15.365
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	356.033	0	0	0	0	356.033							348.586	-7.447
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	300.276	39.655	0	0	0	339.931							324.121	-15.810
Totaal Uniforme taken obv facturen			**1.067.440**	**39.655**	**0**	**0**	**0**	**1.107.095**							**1.099.204**	**-7.891**
Facultatieve taken																
Voorzorg	7.1	Volksgezondheid	42.693	0	0	0	0	42.693							50.400	7.707
VVE en Indicatiestelling	7.1	Volksgezondheid	18.826	0	0	0	0	18.826							13.500	-5.326
Inzet arts	7.1	Volksgezondheid	85.544	0	0	0	0	85.544							88.454	2.910
Maatwerk attentiewijken	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	160.034	0	0	0	0	160.034							164.214	4.180
Kijk op Kleintjes	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	180.611	0	0	0	0	180.611							205.220	24.609
Sociaal medische indicatie	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.361	0	0	0	0	5.361							5.380	19
Virtueel CJG en verwijs index	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	126.352	0	0	0	0	126.352							107.684	-18.668
Schoolverzuim	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0							39.556	39.556
Lichte handhaving en registratie ki	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	94.224	0	0	0	0	94.224							96.720	2.496
Ketenaanpak in Sekswerk	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0							117.160	117.160
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0							83.360	83.360
Toezicht WMO taakuitbreiding	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	0	0	0	0	0	0							210.581	210.581
Lokale Hitteplannen	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0							17.000	17.000
Buitenzorg	7.1	Volksgezondheid	47.580	0	0	0	0	47.580							47.025	-555
Begeleiden ex-gedetineerden	7.1	Volksgezondheid	14.736	0	0	0	0	14.736							15.444	708
Housing First	7.1	Volksgezondheid	75.360	0	0	0	0	75.360							78.374	3.014
Ketenaanpak in Sekswerk	7.1	Volksgezondheid	83.826	0	0	0	0	83.826							0	-83.826
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	127.086	0	0	0	0	127.086							0	-127.086
Toegang Beschermd Wonen	7.1	Volksgezondheid	741.017	0	0	0	0	741.017							724.284	-16.733
Centrale Toegang maatschappelijke	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0							470.140	470.140
Nijmegen: Groen, gezond en in bev	7.1	Volksgezondheid	16.000	0	0	0	0	16.000							16.000	0
Gezondheidsmakelaar	7.1	Volksgezondheid	495.662	0	0	0	0	495.662							522.027	26.365
Gezonde Gids	7.1	Volksgezondheid	90.000	0	0	0	0	90.000							84.000	-6.000
Kansrijke Start	7.1	Volksgezondheid	57.000	0	0	0	0	57.000							59.540	2.540
Schoolsout	7.1	Volksgezondheid	129.000	0	0	0	0	129.000							184.834	55.834
Beweeg je Fit	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0							77.562	77.562
Gezond Ouder Worden	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0							56.900	56.900
Aanpak ouderenmishandeling	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	77.120	0	0	0	0	77.120							100.035	22.915
Eergerelateerd Geweld	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	119.340	0	0	0	0	119.340							115.580	-3.760
MDA++	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0							0	0
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	3.840	0	0	0	0	3.840							0	-3.840
Totaal facultatieve taken			**2.791.212**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2.791.212**							**3.750.974**	**959.762**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**13.875.432**	**39.655**	**31.865**	**295.669**	**20.272**	**14.262.891**							**15.133.730**	**870.837**

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
Tiel	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									42.150	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	548.940	0	0	0	1.618	550.558	206.129	2.478	-1.371	0	2.229	-4.272	549.622	-936
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	12.049	0	0	0	36	12.085	461.390	54	0	0	49	-83	12.105	20
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	185.466	0	0	0	547	186.013	567.669	837	0	0	754	-1.231	186.373	360
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	13.451	0	0	0	40	13.491	567.669	61	0	0	55	-91	13.516	25
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	31.459	0	0	0	93	31.552	567.669	142	0	0	128	-209	31.613	61
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	70.692	0	0	0	208	70.900	512.108	319	0	37.098	288	-436	108.169	37.269
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	338.942	0	0	0	985	339.927	567.669	1.530	-3.267	-101	1.378	-2.250	337.217	-2.710
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	84.736	0	0	0	246	84.982	567.669	382	-817	-25	345	-563	84.304	-678
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	127.049	0	0	0	124	127.173	567.669	572	0	0	516	-842	127.419	246
OIA	7.1	Volksgezondheid	42.117	0	0	0	41	42.158	567.669	190	0	0	171	-279	42.240	82
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	13.854	0	0	0	0	13.854	567.669	62	-5.569	0	0	-91	8.256	-5.598
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.468.756**	**0**	**0**	**0**	**3.938**	**1.472.694**		**6.627**	**-11.024**	**36.972**	**5.913**	**-10.348**	**1.500.834**	**28.140**
Uniforme taken obv facturen																
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	35.532	0	0	0	0	35.532							28.002	-7.530
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	85.830	11.330	0	0	0	97.160							92.560	-4.600
Totaal Uniforme taken obv facturen			**121.362**	**11.330**	**0**	**0**	**0**	**132.692**							**120.562**	**-12.130**
Facultatieve taken																
Logopedisch spreekuur	7.1	Volksgezondheid	66.340	0	0	0	0	66.340							65.529	-811
Lichte handhaving en registratie ki	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	20.415	0	0	0	0	20.415							20.956	541
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	3.000	0	0	0	0	3.000							10.000	7.000
Lokale Hitteplannen	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0							17.000	17.000
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	30.157	0	0	0	0	30.157							0	-30.157
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	2.880	0	0	0	0	2.880							0	-2.880
Totaal facultatieve taken			**122.792**	**0**	**0**	**0**	**0**	**122.792**							**113.485**	**-9.307**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.712.910**	**11.330**	**0**	**0**	**3.938**	**1.728.177**							**1.734.881**	**6.703**

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
West Betuwe	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									51.834	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	670.275	0	0	0	1.976	672.251	206.129	3.025	-1.686	0	2.741	-433	675.898	3.647
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	14.713	0	0	0	43	14.756	461.390	66	0	0	60	5	14.887	131
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	226.460	0	0	0	668	227.128	567.669	1.022	0	0	927	114	229.191	2.063
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	16.424	0	0	0	48	16.472	567.669	74	0	0	67	9	16.622	150
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	38.413	0	0	0	113	38.526	567.669	173	0	0	157	20	38.876	350
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	86.317	0	0	0	255	86.572	512.108	390	0	45.621	354	84	133.021	46.449
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	413.861	0	0	0	1.203	415.064	567.669	1.868	-4.018	-124	1.695	208	414.693	-371
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	103.465	0	0	0	301	103.766	567.669	467	-1.004	-31	424	51	103.673	-93
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	155.131	0	0	0	152	155.283	567.669	699	0	0	634	77	156.693	1.410
OIA	7.1	Volksgezondheid	51.427	0	0	0	50	51.477	567.669	232	0	0	210	25	51.944	467
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	16.916	0	0	0	0	16.916	567.669	76	-6.848	0	0	8	10.152	-6.764
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.793.402**	**0**	**0**	**0**	**4.809**	**1.798.211**		**8.092**	**-13.556**	**45.466**	**7.269**	**167**	**1.845.650**	**47.438**
Uniforme taken obv facturen																
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	46.540	0	0	0	0	46.540							37.730	-8.810
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	104.020	24.810	0	0	0	128.830							134.488	5.658
Totaal Uniforme taken obv facturen			**150.560**	**24.810**	**0**	**0**	**0**	**175.370**							**172.218**	**-3.152**
Facultatieve taken																
Videohometraining / Lichte Hulp	7.1	Volksgezondheid	25.553	0	0	0	0	25.553							25.770	217
Gezondheidsmakelaar / Buurtsport	7.1	Volksgezondheid	30.080	0	0	0	0	30.080							31.680	1.600
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	36.823	0	0	0	0	36.823							0	-36.823
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	2.880	0	0	0	0	2.880							0	-2.880
								0								
Totaal facultatieve taken			**95.336**		**0**			**95.336**							**57.450**	**-37.886**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.039.298**	**24.810**	**0**	**0**	**4.809**	**2.068.916**							**2.075.318**	**6.400**

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
West Maas en Waal	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									19.700	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	389.151	0	3.483	0	1.147	393.781	361.540	1.772	-997	3.529	1.621	3.445	403.151	9.370
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	85.424	0	0	0	252	85.676	567.669	386	0	0	352	693	87.107	1.431
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	6.195	0	0	0	18	6.213	567.669	28	0	0	26	50	6.317	104
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	14.490	0	0	0	43	14.533	567.669	65	0	0	60	117	14.775	242
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	32.560	0	0	0	96	32.656	512.108	147	0	17.339	134	280	50.556	17.900
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	156.113	0	0	0	454	156.567	567.669	705	-1.527	-47	644	1.266	157.608	1.041
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	39.028	0	0	0	113	39.141	567.669	176	-382	-12	161	318	39.402	261
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	58.517	0	0	0	57	58.574	567.669	264	0	0	241	474	59.553	979
OIA	7.1	Volksgezondheid	19.399	0	0	0	19	19.418	567.669	87	0	0	80	157	19.742	324
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	6.381	0	0	0	0	6.381	567.669	29	-2.603	0	0	51	3.858	-2.523
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**807.258**	**0**	**3.483**	**0**	**2.199**	**812.940**		**3.659**	**-5.509**	**20.809**	**3.319**	**6.851**	**842.069**	**29.129**
Uniforme taken obv facturen																
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	41.684	0	0	0	0	41.684							42.978	1.293
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	42.563	0	0	0	0	42.563							41.463	-1.100
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	33.763	5.665	0	0	0	39.428							41.617	2.189
Totaal Uniforme taken obv facturen			**118.011**	**5.665**	**0**	**0**	**0**	**123.676**							**126.058**	**2.383**
Facultatieve taken																
Video Home Training / Opvoedcoac	7.1	Volksgezondheid	6.925	0	0	0	0	6.925							9.720	2.795
VVE	7.1	Volksgezondheid	1.331	0	0	0	0	1.331							2.448	1.117
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	9.400	0	0	0	0	9.400							9.900	500
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	13.890	0	0	0	0	13.890							0	-13.890
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	960	0	0	0	0	960							0	-960
Totaal facultatieve taken			**32.506**	**0**	**0**	**0**	**0**	**32.506**							**22.068**	**-10.438**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**957.775**	**5.665**	**3.483**	**0**	**2.199**	**969.121**							**990.195**	**21.073**

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
Wijchen	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									41.225	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	827.046	0	7.402	0	2.438	836.886	361.540	3.766	-2.086	7.385	3.392	-5.693	843.650	6.764
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	181.547	0	0	0	535	182.082	567.669	819	0	0	738	-1.357	182.282	200
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	13.166	0	0	0	39	13.205	567.669	59	0	0	53	-97	13.220	15
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	30.794	0	0	0	91	30.885	567.669	139	0	0	125	-230	30.919	34
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	69.198	0	0	0	204	69.402	512.108	312	0	36.283	281	-483	105.795	36.393
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	331.781	0	0	0	965	332.746	567.669	1.497	-3.195	-99	1.348	-2.480	329.817	-2.929
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	82.945	0	0	0	241	83.186	567.669	374	-799	-25	337	-619	82.454	-732
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	124.365	0	0	0	122	124.487	567.669	560	0	0	504	-929	124.622	135
OIA	7.1	Volksgezondheid	41.228	0	0	0	40	41.268	567.669	186	0	0	167	-308	41.313	45
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	13.561	0	0	0	0	13.561	567.669	61	-5.447	0	0	-101	8.074	-5.487
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.715.631**	**0**	**7.402**	**0**	**4.675**	**1.727.708**		**7.773**	**-11.527**	**43.544**	**6.945**	**-12.297**	**1.762.146**	**34.438**
Uniforme taken obv facturen																
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	76.140	0	0	0	0	76.140							79.209	3.069
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	99.496	0	0	0	0	99.496							93.124	-6.372
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	52.225	4.240	0	0	0	56.465							55.828	-637
Totaal Uniforme taken obv facturen			**227.861**	**4.240**	**0**	**0**	**0**	**232.101**							**228.161**	**-3.940**
Facultatieve taken																
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	24.059	0	0	0	0	24.059							25.740	1.681
Schoolverzuim	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0							13.144	13.144
Gezondheidsmakelaar / Buurtsport	7.1	Volksgezondheid	18.800	0	0	0	0	18.800							19.800	1.000
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	29.520	0	0	0	0	29.520							0	-29.520
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	2.880	0	0	0	0	2.880							0	-2.880
Totaal facultatieve taken			**75.259**	**0**	**0**	**0**	**0**	**75.259**							**58.684**	**-16.575**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.018.751**	**4.240**	**7.402**	**0**	**4.675**	**2.035.068**							**2.048.991**	**13.923**

				Begrotingswijziging 2022					Begroting 2023							
Zaltbommel	**BBV Code**	**Omschrijving BBV Code**	**Begroting 2022**	**50% VGO**	**JGZ**	**BZ**	**Controller**	**Gewijzigde begroting 2022**	**Inwoners**	**Indexering**	**Besparing**	**Uitzetting Taken / Afname Taken**	**Uitzetting Overhead**	**Verhouding Inwoners**	**Begroting 2023**	**Verschil t.o.v. 2022**
									29.990	**0,45%**						
Uniforme taken obv inwoners																
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	383.815	0	0	0	1.132	384.947	206.129	1.732	-976	0	1.586	3.771	391.060	6.113
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	8.425	0	0	0	25	8.450	461.390	38	0	0	35	90	8.613	163
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	129.678	0	0	0	382	130.060	567.669	585	0	0	537	1.423	132.605	2.545
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	9.405	0	0	0	28	9.433	567.669	42	0	0	39	103	9.617	184
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	21.996	0	0	0	65	22.061	567.669	99	0	0	91	242	22.493	432
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	236.986	0	0	0	689	237.675	567.669	1.070	-2.325	-72	980	2.604	239.932	2.257
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	59.247	0	0	0	172	59.419	567.669	267	-581	-18	245	651	59.983	564
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	56.952	0	0	0	0	56.952	234.311	256	0	0	0	0	57.208	256
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	14.238	0	0	0	0	14.238	234.311	64	0	0	0	0	14.302	64
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	88.831	0	0	0	87	88.918	567.669	400	0	0	367	974	90.659	1.741
OIA	7.1	Volksgezondheid	29.448	0	0	0	29	29.477	567.669	133	0	0	122	322	30.054	577
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	9.686	0	0	0	0	9.686	567.669	44	-3.962	0	0	106	5.874	-3.812
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.048.707**	**0**	**0**	**0**	**2.609**	**1.051.316**		**4.730**	**-7.844**	**-90**	**4.002**	**10.286**	**1.062.400**	**11.084**
Uniforme taken obv facturen																
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	27.252	0	0	0	0	27.252							22.641	-4.611
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	52.746	8.755	0	0	0	61.501							54.886	-6.615
Totaal Uniforme taken obv facturen			**79.999**	**8.755**	**0**	**0**	**0**	**88.754**							**77.527**	**-11.227**
Facultatieve taken																
Integrale Vroeghulp	7.1	Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0							744	744
Lichte handhaving en registratie kli	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	14.919	0	0	0	0	14.919							15.314	395
Gezondheidsmakelaar / Buurtsport	7.1	Volksgezondheid	26.414	0	0	0	0	26.414							27.804	1.390
Zicht op Veiligheid	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.920	0	0	0	0	1.920							0	-1.920
Totaal facultatieve taken			**43.253**	**0**	**0**	**0**	**0**	**43.253**							**43.862**	**609**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.171.958**	**8.755**	**0**	**0**	**2.609**	**1.183.322**							**1.183.789**	**466**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Inwoners per 01-01-2022 (conform BRN Richtlijn)														
Uniform	35.000	26.354	27.190	29.394	19.000	16.523	25.571	24.988	178.750	42.150	51.834	19.700	41.225	29.990
Uniform Gezondheid van de jeugd -9 mnd – 18 jaar	35.000	26.354			19.000	16.523		24.988	178.750			19.700	41.225	
Uniform Gezondheid van de jeugd 4 jaar – 18 jaar			27.190	29.394			25.571			42.150	51.834			29.990
Uniform Bijzondere Zorg	35.000	26.354	27.190	29.394	19.000	16.523		24.988	178.750	42.150	51.834	19.700	41.225	
Uniform logopedie	35.000		27.190	29.394		16.523	25.571	24.988	178.750	42.150	51.834			29.990
Uniforme bijdrage zorgtaken														
Jeugdgezondheidszorg	726.310	539.322	362.358	391.730	388.826	342.880	340.781	518.543	3.709.368	561.727	690.785	403.151	843.650	399.673
Algemene gezondheidszorg	192.232	144.745	149.336	161.442	104.354	90.750	140.444	137.242	981.754	231.502	284.689	108.199	226.421	164.715
Bijzondere Zorg	89.820	67.632	69.777	75.433	48.759	42.403	0	64.126	1.289.276	108.169	133.021	50.556	105.795	0
Veilig Thuis	350.017	263.553	271.914	293.955	190.009	165.238	317.605	249.892	3.548.655	421.521	518.366	197.010	412.271	371.425
Gezond Leven	105.804	79.668	82.195	88.857	57.437	49.949	77.301	75.538	540.358	127.419	156.693	59.553	124.622	90.659
IO&A	35.075	26.410	27.248	29.457	19.040	16.558	25.625	25.041	179.131	42.240	51.944	19.742	41.313	30.054
Totaal zorgtaken	**1.499.258**	**1.121.330**	**962.828**	**1.040.874**	**808.425**	**707.778**	**901.756**	**1.070.382**	**10.248.542**	**1.492.578**	**1.835.498**	**838.211**	**1.754.072**	**1.056.526**
Bijdrage huisvesting	**6.855**	**5.162**	**5.325**	**5.757**	**3.721**	**3.236**	**5.008**	**4.894**	**35.010**	**8.256**	**10.152**	**3.858**	**8.074**	**5.874**
Totaal uniforme bijdrage obv inwoners	**1.506.113**	**1.126.492**	**968.153**	**1.046.631**	**812.146**	**711.014**	**906.764**	**1.075.276**	**10.283.552**	**1.500.834**	**1.845.650**	**842.069**	**1.762.146**	**1.062.400**
Huisvesting Consultatiebureaus	98.975	6.725			38.029	32.349		59.810	426.496			42.978	79.209	
Vaccinatieprogramma	69.789	58.080	18.147	20.825	42.459	36.292	16.668	73.604	348.586	28.002	37.730	41.463	93.124	22.641
Toezicht en handh. Kinderopvang	50.436	69.521	50.363	67.368	39.185	33.161	71.063	55.704	324.121	92.560	134.488	41.617	55.828	54.886
Totaal uniforme bijdrage obv factuur	**219.200**	**134.326**	**68.510**	**88.193**	**119.673**	**101.802**	**87.731**	**189.119**	**1.099.204**	**120.562**	**172.218**	**126.058**	**228.161**	**77.527**
Totaal uniforme bijdrage	**1.725.313**	**1.260.818**	**1.036.663**	**1.134.824**	**931.819**	**812.816**	**994.495**	**1.264.395**	**11.382.756**	**1.621.396**	**2.017.868**	**968.127**	**1.990.307**	**1.139.927**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)														
Facultatieve taken JGZ	25.815	23.766	11.382	30.660	18.210	4.898	744	67.092	63.900	65.529	25.770	12.168	38.884	744
Attentiewijken									164.214					
Inzet arts									88.454					
Kijk op Kleintjes									205.220					
Toets sociaal medische indicatie kinderopvang									5.380					
Schoolverzuim									39.556					
Virtueel CJG en verwijsindex risicojongeren									107.684					
	25.815	**23.766**	**11.382**	**30.660**	**18.210**	**4.898**	**744**	**67.092**	**674.408**	**65.529**	**25.770**	**12.168**	**38.884**	**744**
Productgroep: Algemene Gezondheidszorg (AGZ)														
Nu Niet Zwanger	4.000	2.000		6.000			11.000		83.360	10.000				
Ketenaanpak in Sekswerk									117.160					
Lichte handhaving en registratie kinderopvang		19.685		17.680	11.220				96.720	20.956				15.314
WMO Toezicht									210.581					
Lokale Hitteplannen									17.000	17.000				
	4.000	**21.685**	**0**	**23.680**	**11.220**	**0**	**11.000**	**0**	**524.821**	**47.956**	**0**	**0**	**0**	**15.314**
Productgroep: Bijzondere Zorg (BZ)														
Housing First									78.374					
Begeleiding ex-gedetineerden									15.444					
Buitenzorg									47.025					
Toegang Beschermd Wonen									724.284					
Centale Toegang Maatschappelijke Opvang									470.140					
	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.335.267**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Productgroep:Veilig Thuis (VT)														
Ouderenmishandeling									100.035					
Eergerelateerd geweld									115.580					
	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**215.615**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Productgroep: Gezond Leven (GL)														
Nijmegen, Groen gezond en in Beweging									16.000					
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches		10.000	7.227			9.306	37.000	7.920	522.027		31.680		19.800	27.804
Gezonde Gids									84.000					
Gezonde School	15.840				20.592							9.900		
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches overig														
Kansrijke start									59.540					
Schoolsout									184.834					
Beweeg je Fit									77.562					
Gezond Ouder Worden									56.900					
	15.840	**10.000**	**7.227**	**0**	**20.592**	**9.306**	**37.000**	**7.920**	**1.000.863**	**0**	**31.680**	**9.900**	**19.800**	**27.804**
Totaal facultatieve taken	**45.655**	**55.451**	**18.609**	**54.340**	**50.022**	**14.204**	**48.744**	**75.012**	**3.750.974**	**113.485**	**57.450**	**22.068**	**58.684**	**43.862**
Totaal bijdrage per gemeente	**1.770.968**	**1.316.269**	**1.055.272**	**1.189.164**	**981.841**	**827.020**	**1.043.239**	**1.339.407**	**15.133.730**	**1.734.881**	**2.075.318**	**990.195**	**2.048.991**	**1.183.789**

6.3.1 Rijksvaccinatievrogramma (RVP)

De berekening van het Rijksvaccinatieprogramma voor 2023 is als volgt.

Tarieven *	2023
Op Consultatiebureau	
DkTP/Hib/ Hep B	15,12
BMR	15,12
MenACWY	15,12
Pneu	15,12
DKTP Booster	15,12
Grootschalig	
BMR	13,06
DTP	13,06
HPV	20,98
MenACWY	23,31
vaccinatiebericht	0,48

Jeugd 4 tot 18 jarigen Oproepen groepsvaccinatie	Geboorte jaar	Totaal opgeroepen	opkomst	Totaal te vaccineren		
BMR	2014	5.490	88%	4.804	€	62.747
DTP	2014	5.490	87%	4.798	€	62.675
HPV	2013	11.026	70%	7.718	€	161.959
MenACWY	2009	5.909	90%	5.327	€	124.158
Vaccinatiebericht				22.647	€	10.920
Totaal kosten vaccineren kinderen 4 tot 18 jaar					**€**	**422.458**
Jeugd 0 tot 4 jarigen						
Oproepen op het consultatiebureau						
DkTP/Hib/ Hep B	2023	3.536	93%	3.271	€	49.446
DkTP/Hib/ Hep B	2023	7.956	93%	7.359	€	111.254
Pneu	2023	10.608	93%	9.812	€	148.339
BMR	2021	3.536	93%	3.274	€	49.500
MenACWY	2021	3.536	93%	3.274	€	49.500
DKTP Booster	2019	3.356	93%	3.121	€	47.183
Kinderen van asielzoekers						
DkTP/Hib/ Hep B/BMR/MenACWY/Pneu			100%	550	€	8.315
DKTP/DTP/MenACWY			100%	150	€	2.268
HPV			100%	200	€	4.197
vaccinatiebericht				31.012	€	14.953
Totaal kosten vaccineren kinderen 0 tot 4 jaar					**€**	**484.953**
Totaal GGD Gelderland Zuid					**€**	**907.411**

6.4 Bijdrage Mook en Middelaar

Bedragen x € 1,-	BBV Code	Omschrijving BBV Code	Aantal inwoners 2021	Begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Begroting 2023
Inwoners per 1/1/2021 (conform BRN Richtlijn)			**7.998**			
JGZ algemeen	7.1	Volksgezondheid		158.388		165.297
Prenataal huisbezoek	7.1	Volksgezondheid		0	776	1.560
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid		10.622		11.042
Logopedie	7.1	Volksgezondheid		2.259		2.297
Totaal JGZ obv inwoners				**171.269**	**776**	**180.196**
Maatwerk Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid		1.197		1.202
Huisvesting JGZ Totale kosten huisvesting (= op basis van verwachte huisvestingskosten)	7.1	Volksgezondheid		12.736		12.808
Veilig Thuis	6.82	Geëscaleerde zorg 18-		63.102	186	64.583
Veilig Thuis	6.81	Geëscaleerde zorg 18+		15.776	46	16.146
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)		2.535		2.546
Bijzondere Zorg*	7.1	Volksgezondheid		13.253	4.520	20.184
Wet verplichte GGZ**	7.1	Volksgezondheid		5.653		0
Totaal facultatieve taken				**114.252**	**4.752**	**117.469**

De kosten worden op basis van inwoners in rekening gebracht.

* Begrotingswijziging 2022: 295.556 voor deelnemende gemeenten GZ. Inclusief Mook en Middelaar is het totaal aantal inwoners 516.511.
** Wet verplichte GGZ is vanaf 2023 opgenomen in het uniforme deel van de deelnemende gemeenten GZ.

6.5 Financiële spelregels

In dit document beschrijven we de spelregels en grondslagen die de GGD op gebied van financiën hanteert. Het doel hiervan is om in aanvulling tot de regels en afspraken die in wet- en regelgeving staan kaders te bepalen omtrent het opstellen van een begroting(swijziging) en de wijze waarop omgegaan wordt met (algemene) reserves.

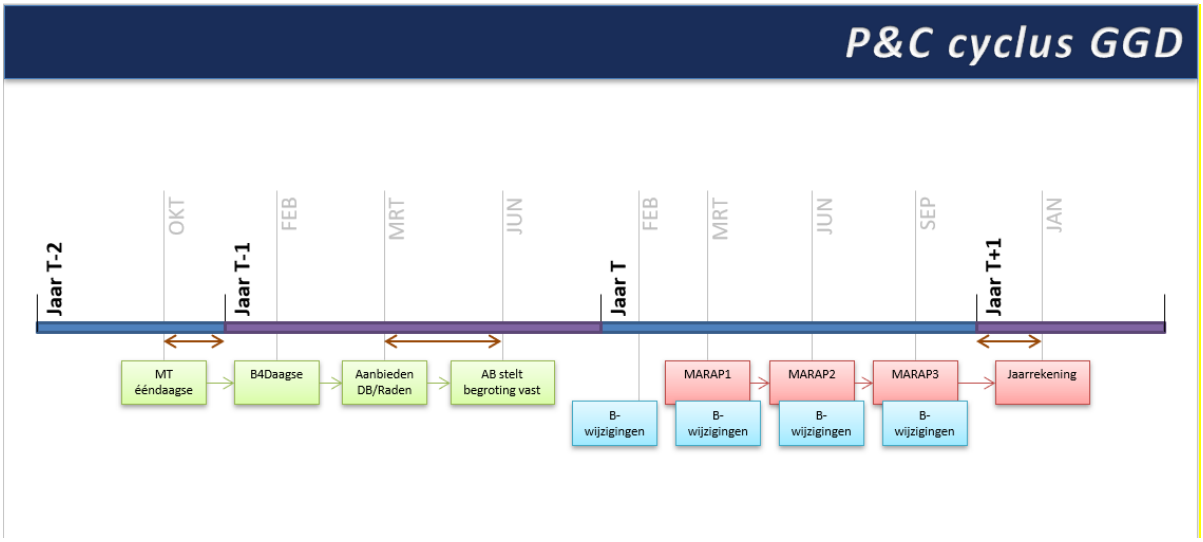
1. Spelregels

Bij het budgethouderschap zoals bij de GGD is ingericht, horen een aantal spelregels die een richtinggevende werking hebben op de handelingswijze bij inhoudelijke en financiële vraagstukken. Deze spelregels zijn hieronder verkort opgenomen.

A) Begroten

Bij het opstellen van de begroting hanteert de GGD de volgende uitgangspunten:

P&C cyclus
De planning vanaf het opstellen van de begroting tot en met het afleggen van verantwoording via de jaarstukken ziet er bij de GGD als volgt uit:

Relatie beleid-financiën
De GGD besteedt in de begroting veel aandacht aan een goede inhoudelijke toelichting. We beogen daarmee goede onderbouwing te geven voor de bijdragen die we van de gemeenten daarvoor vragen. Daarnaast is het doel met de focus op de inhoud te bereiken dat:

- het voor bestuurders mogelijk is en blijft om politiek-bestuurlijke discussies te voeren die niet alleen over geld gaan, maar vooral over de inhoud;
- dit het management van de GGD helpt om met de portefeuillehouders, leden van het Algemeen Bestuur en de raden inzicht te geven en betrokkenheid te behouden;
- bestuurders invulling kunnen geven aan hun rollen en taken binnen het Algemeen Bestuur en daarbuiten in de colleges en raden.

Structureel sluitende begroting
De meerjarenbegroting is structureel sluitend, het laatste van de vier jaarschijven is altijd structureel sluitend. Daarbij gaan we bij het begroten uit van:
- behoedzame, reële ramingen;
- tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan.

Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage
De indexering van de gemeentelijke bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een tweetal indexen; een loonindex en een materiële index. Een voorbeeld van de normering voor 2023:

Loonindex
Voor de loonindex wordt het centraal economisch plan (CEP) gepubliceerd in maart 2021 gebruikt als basis voor indexering. Het gaat dan om het CEP 2021 bijlage Middelen en Bestedingen 2023. Uit deze bijlage wordt genomen: "beloning werknemersoverheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen" als indexering voor het loondeel.

Er wordt eenmalig na gecalculeerd aan het einde van het begrotingsjaar. De nacalculatie is gebaseerd op de werkelijke lastenontwikkeling zoals deze volgt uit:
- De cao voor gemeenteambtenaren.
- De pensioenpremies vanuit het ABP.
- De sociale premies vanuit het Rijk (loonbelasting en premies volksverzekeringen).

Het verschil tussen de voorcalculatie en werkelijke ontwikkeling wordt ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht.
Daarnaast wordt de werkelijke ontwikkeling verwerkt in de eerstvolgende begroting (vanaf t+2).

Materiële index
Ook voor de materiële index wordt het centraal economisch plan (CEP), bijlage Middelen en Bestedingen 2023, gepubliceerd in maart 2021 gebruikt als basis. Uit deze bijlage wordt 'Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie' gebruikt als indexering voor de materiele lasten.

Verhouding loonindex / materiële index GGD 78/22.

Prijspeil
Prijspeilaanpassingen worden budgettair neutraal behandeld, dus binnen de ruimte die door de indexering van de gemeentelijke bijdrage ontstaat.

Uitzettingen
Er zijn drie typen uitzettingen van de begroting die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:
- Nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten.
- Buitengewone prijsstijgingen; prijsstijgingen waar de GGD geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering.
- Autonome ontwikkelingen; niet door de GGD beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Onvoorzien
Uit de post 'onvoorzien' worden géén structurele uitgaven gedaan. De GGD begroot de post onvoorzien op 0,50% van de omzet.

Verantwoording kosten bedrijfsvoering
We berekenen bij de begroting alle kosten van de bedrijfsvoering op basis van ingeschatte uren en prijzen door naar de primaire producten waarbij de overhead apart inzichtelijk gehouden wordt (conform BBV). Dit heet de voorcalculatie. Bij de jaarrekening wordt geen nacalculatie gedaan.

Het verschil met de begrote kosten bedrijfsvoering wordt als één saldo verantwoord bij de post directie.

Toerekening interne dienstverlening
Onder de post interne dienstverlening worden tenminste alle overhead-elementen verantwoord die conform de definitie van de commissie BBV in de Notitie Overhead van juli 2016 benoemd zijn. De interpretatie van de term overhead die door de GGD toegepast wordt is ruimer van begrip dan de definitie van het BBV. Dat komt doordat een aantal afdelings(overstijgende)budgetten zoals ziektevervangingsbudgetten en bepaalde software niet direct verantwoord worden op het primaire proces, maar via de doorrekening. GGD rekent deze overheadlasten toe op basis van een aantal parameters:

1. GGD-brede overhead wordt op basis van omzet omgeslagen.
2. Waar de GGD een kassiersfunctie heeft wordt die omzet geëlimineerd.
3. Afdelingsoverhead wordt op basis van de omzet van de betreffende afdeling omgeslagen.
4. Waar de GGD een kassiersfunctie heeft wordt die omzet geëlimineerd.
5. Huisvestingslasten worden omgeslagen op basis van fte's per afdeling (exclusief medewerkers die werkzaam zijn op consultatiebureaus).

De laatste twee elementen zorgen ervoor dat het % per afdeling kan verschillen.

B) Tussentijdse begrotingswijzigingen

Gezien de financiële risico's die we lopen en onzekere toekomstige ontwikkelingen, willen we behoedzaam om blijven gaan met financiële mee- en tegenvallers. Daarom blijven wij ons inspannen om ons bestaande financiële beleid zorgvuldig na te leven en jaarlijks bij de jaarrekening een zo gunstig mogelijk financieel resultaat te behalen. Dat houdt in een kostenbewuste houding en bijbehorend gedrag.
Via tussentijdse rapportages wordt over de voortgang en besteding van de middelen gerapporteerd aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.
Substantiële afwijkingen worden via een begrotingswijziging kenbaar gemaakt; de bepalingen met betrekking tot begrotingswijzigingen zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling van de GGD vormen daarbij het uitgangspunt.

Er zijn twee typen uitzettingen in de vorm van tussentijdse begrotingswijziging die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- Buitengewone prijsstijgingen; prijsstijgingen, waar de GGD geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering.
- Autonome ontwikkelingen; niet door de GGD beïnvloedbare stijgingen (zoals wet en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Resultaatbestemming
Als in de jaarrekening sprake is van meevallers door hogere baten of lagere lasten, kan het Algemeen Bestuur besluiten om een bestemmingsreserve te vormen ten laste van dit resultaat. Daarna wordt het weerstandsvermogen aangevuld tot de streefnorm (zie volgende paragraaf). Wat daarna resteert, wordt aan de gemeenten terugbetaald.
Bij een negatief resultaat wordt eerst het weerstandsvermogen aangesproken. Mocht dit onvoldoende zijn wordt een beroep gedaan op de gemeenten. Dit wordt hierna uitgewerkt.

C) Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie

Risico's
In 2014 is door de GGD de nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het Algemeen Bestuur nam hierover besluiten in 2015.

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd.

In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen, met de berekening van het weerstandsvermogen

- Nieuwe, gewijzigde of verdwenen risico's worden bij het uitbrengen van de begroting, jaarrekening en de twee tussentijdse rapportages als mutatie gemeld.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.
- De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Als het weerstandsvermogen ontoereikend is om de risico's af te dekken en naarmate de gecalculeerde risico's zich voor doen, zal de GGD hiervoor bezuinigingsmaatregelen treffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.
De bestuurlijke vraag is dat we een ondernemende GGD zijn. Voor een deel van onze begroting zoeken we externe financiering voor nieuwe ontwikkelingen en samenwerking met andere partijen. Daarbij hoort ook dat we soms risico's moeten nemen. Daar is een buffer voor nodig.
Het weerstandsvermogen bij de GGD is bedoeld voor:

A. Het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers in de eigen bedrijfsvoering en onze extern gefinancierde activiteiten zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen.
B. Het kunnen opvangen van de eerste klap van structurele financiële tegenvallers, waardoor we tijd creëren om een zorgvuldige afweging te kunnen maken hoe we de structurele doorwerking een plek kunnen geven.

Omvang algemene reserve
Als de algemene reserve hoger is dan de streefnorm, wordt het meerdere teruggestort naar de gemeenten. Als de algemene reserve onder de streefnorm komt ten gevolge van

A. Extra uitgaven in verband met hogere productie of nieuwe taken, vragen we tussentijds of uiterlijk bij de jaarrekening aan de gemeenten aanvulling zodat de algemene reserve intact blijft.
B. Bedrijfsmatige oorzaken (wijze van bedrijfsvoering door de GGD), zal de GGD inspanningen doen deze aan te vullen tot de streefnorm.

In het geval dat de algemene reserve onder 0 komt, zal de gemeenten gevraagd worden om het vermogen aan te vullen tot 0.

Geredeneerd vanuit bovenstaande zienswijze zien wij alleen de algemene reserve als weerstandsvermogen.
Voor de omvang van de algemene reserve wordt als streefwaarde genomen:

- € 1.000,- per medewerker.
- 0,5% van opgenomen gelden in verband met renterisico's.
- 1% van de totale uitgaven.
- 3% van de inkomsten, niet zijnde inwonerbijdrage en factuurbijdrage uniforme taken.

In tussentijdse rapportages wordt gerekend met de streefwaarde uit de begroting.

2. GRONDSLAGEN

A) Grondslagen

De begroting en jaarrekening worden opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de GGD omvat het totaal van alle activiteiten die de GGD heeft uitgevoerd.

De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vanaf 2016 geldt de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsinstellingen. Samen met andere GGD'en bekijkt GGD Gelderland-Zuid wat hiervan de consequenties zijn. Op basis van de huidige informatie is de verwachting dat voor enkele producten sprake zal zijn van een vennootschapsbelastingplicht.

Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume, is een verplichting opgenomen.

B) Toelichting op balansposten

Materiële vaste activa
De materiele vaste activa zijn gewaardeerd op de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Activa met een verkrijgingsprijs van meer dan >€ 10.000 worden geactiveerd. Er wordt gestart met afschrijven vanaf het eerstvolgende boekjaar.
Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.
Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden middels desinvestering overgebracht naar de staat van eigendommen.

Afschrijvingstermijnen
De gehanteerde afschrijvingspercentages van de materiële vaste activa zijn als volgt:

Gebouwen	40 jaar	2,5%
Installaties	20 jaar	5%
Inventarissen, stoffering, aanpassing gebouw, meubilair en bekabeling	10 jaar	10%
Hardware: Telefooncentrale met toestellen	10 jaar	10%
Hardware: Beeldschermen	7 jaar	14%
Algemene / Specifieke softwareapplicaties	5 jaar	20%
Telefooninstallaties	5 jaar	20%
Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar	20%
Hardware: Laptops, Thin clients, Desktop	4 jaar	25%
Smartphones	3 jaar	33%

Voorraden
Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekeningcourantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het nog te bestemmen saldo van de rekening van baten en lasten over het boekjaar. De algemene reserve dient primair als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemmingsrichting is meegegeven.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor, op grond van de BBV, in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare
wijze is in te schatten.

- De voorziening onderhoud kantoor Tiel heeft betrekking op de komende 5 jaar en is nominaal gewaardeerd. De informatie voor de onderbouwing van de voorziening wordt verkregen van het herzien Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) dat door een externe partij is opgesteld.
- De voorziening voor niet actief personeel is gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Schulden
Schulden worden opgenomen tegen nominale waarde.

7 Lijst van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
ABR	Antibioticaresistentie
AGZ	Algemene Gezondheidszorg
AI	Artificial Intelligence
AMHK	Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling
ASG	Aanvullende seksuele gezondheidszorg
AZC	Asielzoekerscentrum
AZO	Acute Zorg regio Oost
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
bco	bron- en contactonderzoek
BHV	Bedrijfshulpverlening
CBS	Centraal Bureau voor de statistiek
CEP	Centraal economisch plan
CISO	Chief Information Security Officer
COA	Centraal orgaan opvang asielzoekers
CPB	Centraal Plan Bureau
DB	Dagelijks Bestuur
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DUTO	Duurzame toegankelijke Overheidsinformatie
DUUP	Decentralisatie-uitkering Uitstapprogramma's voor Prostituees
DU VO	Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang
Fido	Financiering decentrale overheden
FMO	Forensisch Medisch Onderzoek
GAGS	Gezondheidsadviseur Gevaarlijke stoffen
GAIN	Gelders Antibiotica en infectiepreventie netwerk
GGD GZ	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GL	Gezond Leven
GROP	GGD Rampen Opvangplan
GZO	Gezondheidsonderzoek
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IGJ	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
IKK	Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang
IM	Informatiemanagement
IV	Informatievoorziening
IVT	Interventieteam
IZB	Infectieziekten bestrijding
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KHB	Kwaliteitshandboek
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
LCA	Laag Complex Ambulancezorg
LHBT	Lesbisch Homoseksueel Biseksueel Transgender
M@ZL	Medische Advisering Ziekgemelde Leerling
MAZ	Medische arrestantenzorg
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
MCA	Midden Complex Ambulancezorg
Ministerie van VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MJS	Meeerjarenstrategie

Afkorting	Betekenis
MMK	Medische Milieukunde
NCJ	Nederlands Centrum voor Jeugdgezondheidszorg
NNZ	Nu Niet Zwanger
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit
OGGz	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OIA	Onderzoek Informatie en Advies
OTO	Opleiden, trainen en oefenen
PGA	Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers
PGO	Persoonlijke Gezondheidsomgeving
PSA	PsychoSociale Arbeidsbelasting
PSHi	PsychoSociale Hulpverlening bij incidenten
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RI&E	Risico-Inventarisatie en -Evaluatie
RIBW	Regionale instelling voor begeleid wonen
RPM	Robotic Procesmanagement
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
SES	Sociaaleconomische status
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoening
SOC	Security Operations Center
TBC	Tuberculose
TBW	Toegang Beschermd wonen
THV	Tijdelijk huisverbod
VPB	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VT	Veilig Thuis
VTB	Verzoek tot bespreking
VTO	Verzoek tot onderzoek
VTV	Volksgezondheid Toekomst Verkenning
Wabpvz	Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens
Wdo	Wet digitale overheid
Wegiz	Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Wpg	Wet publieke gezondheid
Wvggz	Wet verplichte GGz
Wvr	Wet veiligheidsregio’s